

D A G S O R D E N

Bestyrelsesmødet onsdag den 14. september 2022, kl. 16.00 – 20.00, Friluftsrådets sekretariat, Scandiagade 13, 2450 København SV

1.	Godkendelse af dagsorden (ASB)	5 minutter
2.	Tilskudsforvaltning	30 minutter
	a) Uddeling af projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv, 72. fordeling, 4. uddeling (RDA)	
	b) Spillehalsmidler til lokale friluftsforeninger 2022 og 2023 (RDA)	
	c) Ansøgningsfrister og beløbsrammer for Udlodningsmidler til Friluftsliv i 2023 (JAC, TOE + RDA)	
	d) Pulje under Udlodningsmidler til Friluftsliv til Nat i naturen 2023 (JAC, TOE + RDA)	
3.	Formalia	20 minutter
	a) Godkendelse af forretningsorden for Friluftsrådets bestyrelse (ASB)	
	b) Bestyrelsens årshjul (TOE, WG, ASB)	
4.	Bestyrelsesudvalg - Godkendelse af kommissorium og udpegning af bestyrelsesmedlemmer	10 minutter
	a) Kommissorium for Adgangspolitisk Udvalg (KIS)	
	b) Kommissorium for Natur og friluftsliv (JAC)	
	c) Friluftsrådets Børne- og ungepolitiske netværk (RBO)	
	PAUSE	15 minutter
5.	Konkrete sager	60 minutter
	a) Friluftsrådets interesser i friluftsliv (TOE)	
	b) Nat i naturen og Naturens Uge – LUKKET PUNKT (FOT + WG)	
6.	Friluftsrådets lokale arbejde	15 minutter
	a) Fastlæggelse af dato for Lokalbestyrelsesseminar 2023 (WG)	
	b) Bestyrelsen drøfter oplæg til proces for evaluering af ny lokal struktur (HST)	
7.	Økonomi og regnskab	30 minutter
	a) Regnskabsresultat for perioden 1. januar – 30. juni 2022 herunder estimeret årsresultat for 2021 (CAD + WG)	
	b) Budget 2023 – indledende fastlæggelse af politiske indsatser (WG)	
8.	Ejendommen Scandiagade 13, 2450 København SV	20 minutter
	a) Ejerforeningen - nyt byggeprojekt og køb af grundstykke (WG)	
9.	Meddelelser	15 minutter
	a) Nyt fra formanden og formandskabet (ASB + FOT)	
	b) Nyt fra direktionen (TOE + WG)	

Uddeling af projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv, 72. fordeling, 4. uddeling

Resume: Sekretariatet indstiller hermed tilskud og afslag til projektansøgninger på over 100.000 kr. under de tre temaer "Fysiske rammer for friluftsliv", "Vandfriluftsliv" og "Børn og unges friluftsliv" modtaget til fristen den 1. juni 2022. Ansøgninger til og med 100.000 kr. vil blive behandlet på møde i Bevillingskomitéen den 12. september 2022.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling: Punkt 3 a, bestyrelsesmødet 10. februar 2022.

Udarbejdet af, dato: Rikke Damm, 6. september 2022.

Bilag:

- Liste af den 6. september 2022 over behandlede ansøgninger, 72. fordeling, 4. uddeling (afslag side 1-11 og tilskud side 12-36). (LUKKET BILAG)
- Uddybende beskrivelser af målsætninger, leverancer med videre vedrørende udviklingsprojekter, som er indstillet til tilskud. (LUKKET BILAG)

Indstilling

Bestyrelsen godkender indstillinger om tilskud og afslag til ansøgninger på over 100.000 kr. under temaerne "Fysiske rammer for friluftsliv", "Vandfriluftsliv" og "Børn og unges friluftsliv", jævnfør liste over behandlede sager i 72. fordeling, 4. uddeling.

Bestyrelsen tager formanden for Bevillingskomiteens beretning om behandlingen af ansøgninger på op til og med 100.000 kr. til orientering.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen besluttede på mødet den 10. februar 2022 at afsætte en ramme på i alt 50 millioner kr. af Udlodningsmidler til Friluftsliv til uddeling i 2022 under tre temaer: "Fysiske rammer for friluftsliv", "Vandfriluftsliv" og "Børn og unges friluftsliv", med ansøgningsfrister den 1. juni 2022 og den 15. september 2022.

Under temaerne imødekommes to typer af projekter:

- Lokalt forankrede projekter, der gør en konkret og tydelig forskel for friluftslivet og/eller naturforståelsen lokalt: der kan søges fra 20.000 kr. og opefter. Ved tilskud på over 50.000 kr. er der krav om mindst 30 procent medfinansiering.
- Udviklingsprojekter, der medvirker til friluftslivets udvikling på nationalt niveau: der kan søges fra 200.000 kr. og opefter. Der er ikke krav om medfinansiering, men det vægtes positivt.

Støtte til **lokale projekter** kan gives til følgende formål under hver af de tre temaer:

Fysiske rammer for friluftsliv

- etablering af faciliteter og andre fysiske tiltag, der forbedrer adgangsforholdene på et natur-område, og/eller skaber nye muligheder for friluftsliv i et naturområde
- oplysningsmaterialer, så det er nemt at finde vej ud i naturen

Børn og unges friluftsliv

Projekter, der fremmer friluftsliv og naturoplevelser for børn og unge, og/eller som øger børn og unges naturforståelse gennem aktiviteter og formidling i det fri. Der er fokus på projekter, der inspirerer og gør det nemt for børn og unge (0-18-årige) at dyrke friluftsliv som en integreret del af deres hverdag – hvad enten det er i dagtilbud, skole eller fritid.

Vandfriluftsliv

Projekter, der understøtter eller igangsætter friluftsliv i direkte tilknytning til vand – dvs. ved landets kyster, strande, havne, fjorde, søer og åer. Der er fokus på projekter, der imødekommer flere forskellige brugergrupperes behov i det samme område (såsom grej og faciliteter til fælles brug) eller projekter, der fremmer aktivitet på vandet hele året rundt.

Udviklingsprojekter

Der kan ydes støtte til udviklingsprojekter, som bidrager til ét eller flere af følgende tre formål på nationalt niveau: at fremme børn og unges friluftsliv, at udvikle vilkårene for vandfriluftsliv eller at udvikle koncepter for fysiske rammer for friluftsliv.

Det er et krav til udviklingsprojekter, at de målrettet adresserer en konkret udfordring for friluftslivet (inden for mindst ét af de tre temaer), og at såvel udfordringen som projektets udkomme skal være af national relevans.

Ved ansøgningsfristen den 1. juni 2022 indkom i alt 288 ansøgninger med et samlet ansøgt beløb på 64,5 millioner kr.

Alle ansøgninger er nu behandlet af administrationen.

Ansøgningerne er vurderet og prioriteret på baggrund af en række fælles parametre for henholdsvis [lokale projekter](#) og [udviklingsprojekter](#), jævnfør puljens kriterier.

I behandlingen af ansøgningerne er det prioriteret at uddele midler til mange projekter fremfor få, ligesom det er prioriteret at støtte både lokale projekter og udviklingsprojekter, jævnfør puljens kriterier.

Sekretariatet indstiller hermed de i alt 117 ansøgninger, hvor der søges mere end 100.000 kr.

Der indstilles i alt 81 tilsagn og 36 afslag. Det samlede indstillede beløb er 21.992.700 kr. og tilsagnsprocenten er 69.

De i alt 171 ansøgninger om støtte til og med 100.000 kr. indstilles til behandling på møde i Bevilingskomiteen den 12. september 2022.

Fordelingen af modtagne og behandlede ansøgninger fremgår af tabellen herunder:

Tema		Frist 1. juni 2022			Indstillet (kr.)
		Antal ansøgninger	Antal tilsagn	Antal afslag	
Fysiske rammer for friluftsliv					
	Over 100.000 kr.	* 41	* 31	* 10	* 7.435.800
	T.o.m. 100.000 kr.	** 55	** 36	** 19	** 1.658.100
Børn og unges friluftsliv					
	Over 100.000 kr.	* 29	* 23	* 6	* 3.786.200
	T.o.m. 100.000 kr.	** 82	** 70	** 12	** 2.872.200
Vandfriluftsliv					
	Over 100.000 kr.	* 29	* 22	* 7	* 7.135.700
	T.o.m. 100.000 kr.	** 34	** 28	** 6	** 1.262.100
Udviklingsprojekter					
		* 18	* 5	* 13	* 3.635.000
Total		288	215	73	27.785.100

* Indstillet på bestyrelsesmødet den 14. september 2022.

** Indstillet på møde i Bevillingskomiteen den 12. september 2022.

I bilag 2 ses uddybende beskrivelser af målsætninger, leverancer med videre vedrørende de fem udviklingsprojekter, som er indstillet til tilskud.

Afklaring af habilitet

Bestyrelsens medlemmer forholder sig individuelt til egen habilitet i forhold til de indstillede sager, jævnfør bilagte liste over behandlede sager.

Særlige sager

Sekretariatet fremhæver særligt:

- Sagsnummer 111880 Fynske Idrætsforbund. Der indstilles til støtte til en forundersøgelse, der skal medvirke til at gøre Stige Ø til ø igen, og derved muliggøre færdsel til vands øen rundt i båd, kano, kajak med videre. Projektet bygger på efterspørgsel fra 11 foreninger.

Projektet fremhæves, fordi der er tale om en teknisk-økonomisk forundersøgelse og væsentlighedsundersøgelse.

- Sagsnummer 112345 Naturpark Lillebælt. Der indstilles til støtte til en flydende formidlings- og oplevelsesplatform.

Projektet fremhæves, fordi Naturpark Lillebælt indgår i Friluftsrådets mærkningsordning.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Ansøgninger til fristen den 15. september 2022 indstilles til beslutning i bestyrelse/komité i december 2022.

Beslutning

Spillehalsmidler til lokale friluftsföreninger 2022 og 2023

Resume: Ansøgningerne til Lokalföreningsspuljen (Finanslovsbevilling 2022) er behandlet administrativt, og alle midler i puljen er fordelt. Der er uddelt 2,6 millioner kr. til 94 föreninger på baggrund af 158 ansøgninger. Administrationen foreslår at videreføre retningslinjerne i forbindelse med den kommende ansøgningsrunde (Finanslovsbevilling 2023).

Strategisk ophæng: Föreninger og fællesskaber skal have gode vilkår.

Seneste behandling: Punkt 10 d, bestyrelsesmødet 3. september 2021.

Udarbejdet af, dato: Rikke Damm, 17. august 2022.

Bilag:

- Liste af den 30. juni 2022 over behandlede sager (36 sider) kan fås ved henvendelse til sekretariatet.
- Hæftet "Lokalföreningsspuljer" med en oversigt over de syv puljers uddelinger i perioden 2018-2021 (ligger på [Friluftsrådets hjemmeside](#))

Indstilling

Bestyrelsen tager sekretariatets orientering om behandling af ansøgninger til orientering.

Bestyrelsen beslutter, at retningslinjerne for puljen i 2022 videreføres. Retningslinjerne skal godkendes af Naturstyrelsen.

Bestyrelsen beslutter, at puljen for 2023 kan meldes ud efter Naturstyrelsens godkendelse af retningslinjerne og minimum tre måneder før ansøgningsfristen.

Bestyrelsen beslutter, at puljen for 2023 behandles administrativt i lighed med de tidligere års puljer.

Sagsfremstilling

Baggrund

V, C, LA, DF, S, SF og RV vedtog den 30. november 2017 en politisk aftale om at oprette lokalföreningsspuljer på i alt 70 millioner kr. årligt, som föreningsslivets hovedorganisationer skal uddele til deres lokalföreninger på baggrund af ansøgninger.

Midlerne deles ud via syv puljer af henholdsvis Danmarks Idrætsforbund og DGI (én fælles pulje), Dansk Ungdoms Fællesråd, ISOBRO, Danske Handicaporganisationer, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Oplysnings Forbund og Friluftsrådet.

Behandling af indkomne ansøgninger til Friluftsrådets Lokalforeningspulje

Puljen blev åbnet den 16. marts 2022. Ved fristen den 23. maj 2022 indkom i alt 158 ansøgninger (heraf 125 nye ansøgere) med et samlet ansøgt beløb på 4,9 millioner kr. Ansøgningerne fordeler sig på 32 medlemsorganisationer, 67 kommuner og alle fem regioner.

Seks ansøgninger har fået afslag, da de ikke lever op til kriterierne for, hvem der kan søge puljen, eller hvad der kan søges til. Tre foreninger har fået afslag, idet de to gange tidligere har fået støtte fra puljen, og derfor ikke blev prioriteret – dette af hensyn til størst mulig spredning af bevillingerne (jævnfør retningslinjerne).

I henhold til de opstillede kriterier for puljen er det blevet prioriteret at støtte:

- et bredt udsnit af forskellige formål og aktiviteter, herunder at imødekomme lokale foreninger fra et bredt udsnit af landsorganisationer
- ansøgninger, hvor foreningens medlemstal er det størst mulige i forhold til det søgte beløb.

Ansøgningerne fordeler sig med mellem en og 29 ansøgninger per medlemsorganisation. For at sikre en god spredning på typer af formål, aktiviteter og foreninger, der støttes, er der foretaget følgende prioritering:

Antal ansøgninger per medlemsorganisation	Antal ansøgninger, der er imødekommet
1 – 3	Alle støtteberettigede ansøgninger
4 – 5	3
6 - 9	4
10 - 14	6
15 - 19	8
20 - 24	10
25 - 29	12

For hver medlemsorganisation er der givet prioritet til de ansøgninger, hvor foreningens medlemstal er det størst mulige i forhold til det søgte beløb (det vil sige lavest ansøgt beløb per medlem).

Ifølge kriterierne skal midlerne fordeles bredt i hele landet. Dette vurderes at være opfyldt (se nedenstående tabel med fordeling af tilsagn per region).

I alt 94 ansøgninger er imødekommet, svarende til en tilsagnsprocent på 59, fordelt på 31 medlemsorganisationer, 51 kommuner og alle fem regioner. I 36 tilfælde er der ydet maksimalt tilskud (40.000 kr.). Midlerne er uddelt i portioner fra 3.500 kr. til 40.000 kr. Samlet uddelt beløb: 2.659.600 kr.

En oversigt over bevillinger fra Lokalforeningspuljen 2022 ses på [Friluftsrådets hjemmeside](#). Friluftsrådets pressemeddelelse om uddelte midler i 2022 har skabt omtale i mere end 70 medier.

Fordeling af ansøgninger, tilsagn og afslag per medlemsorganisation:

Medlemsorganisation	Antal ansøgninger	Tilsagn	Afslag
KFUM-Spejderne i Danmark	29	12	17
Danmarks Jægerforbund	17	8	9
Danmarks civile Hundeførerforening	16	8	8
Dansk Ride Forbund	14	6	8
DGI	11	6	5
Det Danske Spejderkorps	10	6	4
Modelflyvning Danmark	6	4	2
Dansk Sejlunion	6	4	2
Dansk Kano og Kajak Forbund	6	4	2

FDF, Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund	5	3	2
Dansk Islandshesteforening	4	3	1
Danmarks Idrætsforbund	4	3	1
4H	3	2	1
Landsforeningen BIFROST	2	1	1
Havhøst	2	2	0
De Grønne Pigespejdere	2	2	0
Danske Tursejlere	2	2	0
Dansk Krolf Union	2	2	0
Dansk Golf Union	2	2	0
Dansk Forening for Rosport	2	2	0
Dansk Disc Golf Union	2	2	0
Landsforbundet DUI-Leg og Virke	1	1	0
Kolonihaveforbundet	1	1	0
Fiskeringen	1	1	0
De Gule Spejdere	1	1	0
Dansk Vandrelaug	1	1	0
Dansk Ungdoms Fællesråd	1	1	0
Dansk Orienterings-Forbund	1	1	0
Dansk Faldskærms Union	1	1	0
Danmarks Sportsfiskerforbund	1	1	0
Danmarks Fritidssejler Union	1	0	1
Danmarks Cykle Union	1	1	0
I alt	158	94	64

Fordeling af ansøgninger og tilsagn per region:

Region	Ansøgninger	Tilsagn	Samlet bevilling (kr.)
Region Hovedstaden	20	11	376.000
Region Sjælland	25	17	582.200
Region Nordjylland	28	18	392.000
Region Midtjylland	40	22	588.600
Region Syddanmark	45	26	720.800
I alt	158	94	2.659.600

Evalueringspuljerne

I henhold til den politiske aftale om fordeling af Spillehalsmidlerne, der blev indgået i 2017, gennemføres efter fire år i samarbejde med de lokalpuljeansvarlige en evaluering af, hvorvidt midlerne er anvendt i overensstemmelse med intentionerne i aftalen.

Som indspil til evalueringen - der forventes at finde sted ultimo 2022 - har de lokalpuljeansvarlige - med bistand fra Danmarks Idrætsforbund - udarbejdet en fælles evaluering på tværs af lokalforeningspuljerne. Resultaterne er samlet i en mindre publikation (se bilag). Danmarks Idrætsforbund har endvidere koordineret en fælles presseindsats med udsendelse af pressemeddelelser på vegne af de syv puljer den 16. august 2022.

Friluftsrådet har i perioden 2018-2022 i alt uddelt 12,4 millioner kr. til 340 lokale foreninger fordelt på 85 kommuner. På [Friluftsrådets hjemmeside ses et kort](#) over tilskuddenes geografiske fordeling.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Foreløbig tidsplan:

- Friluftsrådet forventer at modtage delegationsbrev om puljen til uddeling i 2023 i starten af året.
- Friluftsrådet indsender herefter udkast til retningslinjer for forvaltning af puljen til Naturstyrelsens godkendelse.

Puljen kan annonceres efter Naturstyrelsens godkendelse af retningslinjerne. Det forventes, at puljen kan annonceres i februar 2023 med ansøgningsfrist i maj 2023.

Beslutning

Ansøgningsfrister og beløbsrammer for Udlodningsmidler til Friluftsliv i 2023

Resume: Udlodningsudvalget foreslår, at der afsættes i alt 15 millioner kr. af Udlodningsmidler til Friluftsliv til uddeling under de tre temaer "Fysiske rammer for friluftsliv", "Vandfriluftsliv" og "Børn og unges friluftsliv" med ansøgningsfrist den 15. februar 2023.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: Jacob Jensen, Flemming Larsen, Flemming Torp, Lone Sand og Rikke Damm, 6. september 2022.

Bilag:

- Der foreligger ikke yderligere bilag til dette dagsordenspunkt.

Indstilling

Bestyrelsen vedtager, at der afsættes i alt 15 millioner kr. af Udlodningsmidler til Friluftsliv til uddeling under de tre temaer "Fysiske rammer for friluftsliv", "Vandfriluftsliv" og "Børn og unges friluftsliv" i første halvår 2023.

De tre temaer udmeldes senest 1. oktober 2022 med ansøgningsfrist den 15. februar 2023.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen har på mødet den 10. februar 2022 besluttet, at Udlodningsmidler til Friluftsliv i den kommende periode (2022-2024) uddeles under tre overordnede temaer: "Fysiske rammer for friluftsliv", "Vandfriluftsliv" og "Børn og unges friluftsliv".

Med afsæt i udvalgsrådet den 29. august 2022 foreslår Udlodningsudvalget, at der afsættes i alt 15 millioner kr. til uddeling under de tre temaer i første halvår 2023.

Udvalget foreslår desuden, at puljen udmeldes senest den 1. oktober 2022 med ansøgningsfrist den 15. februar 2023. Alle indkomne ansøgninger vil blive indstillet til Bevillingskomitéen/ bestyrelsens beslutning inden udgangen af maj 2023.

De tre temaer udmeldes som én samlet pulje, uden at der afsættes rammebeløb til de enkelte temaer. Der vil kunne imødekommes dels lokale projekter, dels udviklingsprojekter der medvirker til friluftslivets udvikling på nationalt niveau.

Økonomi og resurser

Rådighedsbeløbet til kommende uddelinger og reserve forventes per ultimo 2022 at være cirka 24 millioner kr. (foreløbigt skøn).

Det årlige udlodningsbeløb, som Friluftsrådet modtager til uddeling til projektilskud frem til udgangen af 2024, kendes først endeligt cirka 1. juni 2023.

Tidsplan

Beslutning

Pulje under Udlodningsmidler til Friluftsliv til Nat i Naturen 2023

Resume: Udlodningsudvalget foreslår, at der oprettes en ny Nat i Naturen-pulje på 2,5 millioner kr. i 2023, målrettet almennyttige foreninger og organisationer.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: Jacob Jensen, Flemming Torp, Flemming Larsen, Lone Sand, 6. september 2022.

Bilag:

- Der foreligger ikke yderligere bilag til dette dagsordenspunkt.

Indstilling

Bestyrelsen beslutter, at der afsættes 2,5 millioner kr. af Udlodningsmidler til Friluftsliv i form af en pulje til Nat i Naturen-formål i 2023.

Sagsfremstilling

På mødet i Udlodningsudvalget den 29. august 2022 drøftede udvalget, hvorvidt der skal oprettes en ny Nat i Naturen-pulje i 2023 (punkt 9 på udvalgsdagsordenen).

Udvalget blev enige om at indstille til bestyrelsen, at der oprettes en pulje primo 2023 på 2,5 millioner kr., målrettet to typer ansøgere:

- lokale aktører, der ønsker at afvikle konkrete arrangementer.
- landsdækkende organisationer, der ønsker at mobilisere deres lokalafdelinger eller lignende til at afvikle lokale arrangementer.

På baggrund af erfaringerne med Nat i Naturen-puljen i 2022 foreslår Udlodningsudvalget og udlodningsadministrationen, at:

- der tages udgangspunkt i kriterierne fra puljen i 2022. Puljens formål præciseres dog, så det fremgår, at puljen har til formål at fremme lokale foreninger og andre almennyttige organisationers mulighed for at skabe friluft aktiviteter og naturoplevelser for befolkningen, når det er mørkt (det vil sige privatpersoner og private/kommercielle virksomheder vil ikke være i målgruppen for hvem, der kan søge).
- puljen kan søges af almennyttige foreninger og organisationer (herunder selvejende og kommunale institutioner).
- der kan søges tilskud på mellem 5.000 og 30.000 kr. til konkrete arrangementer/aktiviteter (ved sidste ansøgningsrunde var kun 16 ud af 67 bevillinger på mere end 30.000 kr.)

- landsdækkende organisationer kan søge tilskud op til 100.000 kr. til udgifter forbundet med mobilisering, koordinering, formidling og afvikling af lokale arrangementer. Intern løn kan dog maksimalt støttes med 25.000 kr. per organisation. Der vil være et krav om minimum fem afholdte lokale arrangementer (ansøgningen skal indeholde forventet antal arrangementer, forventet deltagerantal og tidsplan). Antallet af arrangementer vil indgå som et vurderingsparameter.
- puljen kan støtte aktiviteter, der finder sted hele året, men der gives særligt prioritet til projekter, som omfatter aktiviteter på Nat i Naturen-dagen den XX. 2023. Det vil også vægte positivt, hvis projektet omfatter arrangementer i vinterhalvåret (oktober-marts).

De detaljerede ansøgningsvilkår vil blive udfærdiget af udlodningsadministrationen efterfølgende.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Ansøgningsfrist for Nat i Naturen-pulje i februar (eller primo marts) 2023.

Beslutning

Godkendelse af forretningsorden for Friluftsrådets bestyrelse

Resume: Bestyrelsen gennemgår og tiltræder forretningsordenen for bestyrelsen per 14. september 2022. De enkelte bestyrelsesmedlemmer underskriver forretningsordenen.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling: Punkt 3 a, bestyrelsesmødet 23. september 2020 og punkt 5 a bestyrelsesmødet 31. oktober – 1. november 2020, punkt 3 a, bestyrelsesmødet 3. september 2021 og punkt 2 a bestyrelsesmødet 9. maj 2022.

Udarbejdet af, dato: Annesofie Bjerre, Flemming O. Torp, Lone Sand og Rene Bokær, 5 september 2022.

Bilag:

- Udkast til Friluftsrådets bestyrelses forretningsorden per 14. september 2022.
- Indkomne kommentarer til forretningsordenen fra bestyrelsesmedlemmerne

Indstilling

Bestyrelsen drøfter de indkomne kommentarer til forretningsordenen og tiltræder forretningsordenen for bestyrelsen per 14. september 2022.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen gennemgår udkast til forretningsorden for arbejdet i bestyrelsen, som Annesofie Bjerre havde rundsendt den 24. august 2022 til bestyrelsens kommentering. De indkomne kommentarer fremgår af bilag.

Ifølge Vedtægter for Friluftsrådet § 6 afholder bestyrelsen "mindst seks møder om året og fastsætter selv sin forretningsorden".

Forretningsordenen er senest godkendt på bestyrelsesmødet den 3. september 2021.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Bilag: Indkomne kommentarer til forretningsordenen:

Navn	Kommentarer
Thomas Bach	Kære Annesofie Tak for oplægget. Jeg synes, at det er en god, forbedret og forkortet forretningsorden.
Jacob Jensen	Kære formandskab - tak for godt oplæg til bestyrelsernes forretningsorden. Helt enig med Thomas - dejligt kort i henhold til tidligere. Ellers ingen kommentarer. Godkendt fra min side.
Stefan Stürup	<p>En række mere tekstnære forslag til justeringer:</p> <p>1. Skal årstal ikke tages ud, så vi nødvendigvis skal revidere forretningsordenen, når der kommer ny strategi eller reviderede vedtægter.</p> <p>4. Bestyrelsens møder... Ekstraordinære bestyrelsesmøder indkaldes med syv dages varsel, dog kan varsel forkortes af formandskabet, såfremt emnet har hastende karakter. <i>(Kommentar fra Stefan: Jeg vil foreslå, at varsel kan forkortes af formandskabet. Der er under formandskabet tidligere, står at formandskabet er ansvarlige for bestyrelsen arbejde og møder.)</i></p> <p>Beslutninger og diskussioner i bestyrelsen dokumenteres ved et beslutningsreferat. Såfremt et bestyrelsesmedlem eller direktøren ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har den pågældende ret til at få sin mening tilført referatet.</p> <p>6. Direktionen er forpligtet til at informere formandskabet og bestyrelse ved væsentlige ændringer i forudsætningerne for sekretariatets planlagte udførelse af opgaverne, såvel som sager, der kan føre til betydelig kritik af Friluftsrådet. <i>(Kommentar fra Stefan: Skal de defineres, hvem direktionen er? Direktør og vicedirektør?)</i></p>
Leif Nielsen	<p>Hej Annesofie Godt formuleret så jeg er helt enig. Måske en enkelt detalje som bør justeres?</p> <p>På side 2 i afsnit 2c beskriver vi budgetstyring igennem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budgetrevisioner - Finansielle kvartalsrapporter - Årlige regnskab - Årlige budget <p>Og på 6 under regnskab og budget Taler vi også om en halvårsbalance</p> <p>Måske vi lige skal sikre overensstemmelse mellem de to afsnit? Men det er jo blot en teknikalitet ☐</p>

Kirsten Skovsby	<p>Kære Annesofie</p> <p>Jeg synes ligesom øvrige tilkendegivelser, at det er et super flot arbejde I har lavet. Jeg har nogle enkelte småkommentarer, se med rødt;</p> <p>Formanden leder møderne med bestyrelsen og formandskabet. Endvidere varetager formanden den primære kontakt til direktionen.</p> <p>Direktionen er forpligtet til at gøre bestyrelsen opmærksom på, hvis dens beslutninger strider mod grundlag og rammer for Friluftsrådets virke. Dette handler om bestyrelsens tillid til sekretariatet og som udgangspunkt træffer direktionen ikke beslutninger der strider mod grundlag og rammer, gør de det har vi en helt anden situation.</p> <p>Dette sidste får mig til at overveje om vi kan have gavn af at have distinktionen mellem politik og et politisk tænkende sekretariat – jeg ved ikke om det har relevans i en forretningsorden, men som en fælles forståelse mener jeg, at det er vigtigt.</p>
Flemming Larsen	<p>Kære Annesofie</p> <p>Fuld opbakning fra min side til den nye forretningsorden. Den giver fuld klarhed over de beføjelser der er mellem bestyrelse og direktion.</p>

Udkast august 2022

FORRETNINGSORDEN FOR FRILUFTSRÅDETS BESTYRELSE

1. Politisk og juridisk grundlag

Bestyrelsen er i henhold til vedtægterne "ansvarlig for Friluftsrådets ledelse".

Formanden vælges direkte af generalforsamlingen og aflægger årligt beretning for denne.

Formanden leder bestyrelsen og formandskabet. Endvidere varetager formanden den primære kontakt til direktionen.

Bestyrelsen leder Friluftsrådets arbejde på grundlag af de på generalforsamlingen vedtagne gældende vedtægter (revideret 2013), Strategi for Friluftsrådet 2021, vedtagne politikpapirer, samt det vedtagne årsbudget.

Bestyrelsen har uddelegeret den daglige ledelse til direktøren.

Alle bestyrelsesmedlemmer underskriver forretningsordenen.

2. Bestyrelsens opgaver

Bestyrelsens arbejde foregår på fire hovedområder:

a) **Vedtagelse af strategiske mål, rammer og planer for organisationens virke**

- Vedtagelser af mål og rammer for politiske, tematiske eller faglige indsatsområder i henhold til de vedtagne politiske rammer og prioriteringer.
- Godkendelse af aftaler med andre aktører om organisationens indsatser, som rækker ud over, hvad der kan henføres til daglig drift.
- Vedtagelse af mål og rammer for bestyrelsens samspil med Friluftsrådets medlemsorganisationer og lokale friluftsråd.
- Forslag til overordnede strategiske mål og rammer samt budget til Generalforsamlingens behandling.
- Mål og rammer for friluftsrådets kommunikationsstrategi.

b) **Overordnet tilsyn og kvalitetssikring af organisationens arbejde**

- Løbende orientering om planer, indsatser, projekter og konkrete sager til fremme og understøttelse af Friluftsrådets strategi.
- Godkendelse af halvårsregnskab samt det årlige regnskab og budget til generalforsamling.
- Bestyrelsen påser, at Friluftsrådet ledes på en tilfredsstillende måde og i overensstemmelse med Friluftsrådets virke.

c) Repræsentation

- Deltagelse i Interne udvalg og arbejdsgrupper for eksempel Udlodningsudvalget, Regionskontaktudvalget m.fl.
- Deltagelse i diverse eksterne råd, udvalg og repræsentationer.
- Agere som kontaktpersoner for de 23 lokale friluftsråd.
- Deltagelse i diverse eksterne møder, konferencer med videre, hvor deltagelse fra det politiske niveau skønnes nødvendig.

I forbindelse med repræsentationer med ekstern deltagelse, repræsenterer de deltagende bestyrelsesmedlemmer alene Friluftsrådet. Således kan bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget af Friluftsrådets bestyrelse, ikke samtidig repræsentere den respektive primærorganisation.

d) Overordnet ansvar for uddeling af Udlodningsmidler til Friluftsliv og andre tilskudsmidler

- Bestyrelsen fastlægger kriterier og procedurer for sagsbehandling af Udlodningsmidler til Friluftsliv og andre tilskudsmidler.
- Bestyrelsen tager beslutning om tilskud og afslag på konkrete sager på baggrund af indstillinger fra tilskudsadministrationen.

3. Konstituering

Senest på det andet ordinære bestyrelsesmøde efter den ordinære generalforsamling afholder bestyrelsen et konstituerende bestyrelsesmøde. Her vælges næstformand/-formænd samt formænd for og medlemmer til såvel organisationens udvalg samt medlemmer til eksterne udvalg.

Formandskabet

Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer og ved simpelt stemmeflertal en eller to sideordnede næstformænd, der i formandens forfald også varetager dennes beføjelser.

Den valgte formand og næstformanden/de to næstformænd udgør i fællesskab formandskabet.

Formandskabet er ansvarlige for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af bestyrelsens arbejde og dens møder.

Formand og næstformand/næstformænd har en særlig forpligtigelse til at stå til rådighed og repræsenterer Friluftsrådet eksternt.

Udvalg og arbejdsgrupper

Friluftsrådets bestyrelse nedsætter udvalg, arbejdsgrupper, netværk mv. og godkender kommissorier for disse. Kommissorium skal udarbejdes i overensstemmelse med de af bestyrelsen vedtagne retningslinjer/skabeloner for udformning af kommissorier. Bestyrelsen godkender kommissorier for de nedsatte udvalg. Ændringer i disse skal ligeledes godkendes af bestyrelsen.

4. Bestyrelsens møder

Bestyrelsesmøderne er det forum, hvor vi som bestyrelse samles og tager politiske og strategiske drøftelser i fællesskab. Alle bestyrelsesmedlemmer bidrager aktivt og med deres faglige kompetencer. Det bringer Friluftsrådet fremad.

Bestyrelsen afholder mindst seks møder, heraf et seminar, om året inklusive bestyrelsesmøderne i forbindelse med den ordinære generalforsamling.

Bestyrelsesmøderne fastsættes for et år ad gangen senest på det konstituerende bestyrelsesmøde.

Formandskabet udsender en foreløbig dagsorden til bestyrelsen med invitation om yderligere punkter, der ønskes behandlet på bestyrelsesmødet.

Den endelige dagsorden samt bilagsmateriale udsendes herefter senest syv dage før bestyrelsesmødet pr. mail.

Dagsorden samt bilag offentliggøres på Friluftsrådets hjemmeside tre hverdage før mødets afholdelse.

Formanden kan, når denne skønner det nødvendigt, indkalde til ekstraordinært møde. Ligeledes skal der indkaldes til ekstraordinært møde, hvis det skriftligt begæres af tre bestyrelsesmedlemmer eller direktøren, til behandling af et bestemt angivet og begrundet emne.

Ekstraordinære bestyrelsesmøder indkaldes med syv dages varsel, som dog kan varsles forkortes af formanden efter dennes nærmere bestemmelse, såfremt emnet har hastende karakter.

Direktionen har ret og pligt til at være til stede og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden afgørelse. Øvrige ansatte kan efter aftale med formanden deltage under behandling af relevante dagsordenspunkter.

Ethvert bestyrelsesmedlem kan kræve, at organisationens revisor deltager i bestyrelsesmøder, hvor der foretages behandling af regnskaber med videre, der påtegnes af revisor.

Endvidere kan et medlem af bestyrelsen kræve, at organisationens juridiske rådgiver deltager i bestyrelsesmøder, hvor der på dagsordenen er emner, hvis behandling kræver særlig juridisk indsigt.

Suppleanterne modtager mødemateriale med mere, men deltager ikke i bestyrelsens møder.

Møderne afholdes på skift hos medlemsorganisationerne, hvor medlemsorganisationen tilbydes at indlede mødet med aktuelt fra organisationen og efterfølgende dialog med bestyrelsen eller i Scandiagade.

Møder kan afholdes virtuelt.

Skriftlig høring

I særlige tilfælde kan det være nødvendigt at høre bestyrelsen skriftligt via e-mail. Det tilstræbes at varsle bestyrelsen på forhånd.

Tilsvarende kan det enkelte bestyrelsesmedlem i forhold til specifikke opgaver indgå i en skriftlig dialog med sekretariatet, f.eks. om hørings svar, afholdelse af møder med mere.

Habilitet

Det påhviler det enkelte bestyrelsesmedlem at gøre resten af bestyrelsen opmærksom på eventuelle forhold, der kan give anledning til tvivl om medlemmets inhabilitet i punkters behandling.

Bestyrelsen tager samlet stilling til, om der er tale om inhabilitet hos det enkelte medlem.

Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når formanden eller næstformanden samt mindst seks øvrige bestyrelsesmedlemmer deltager i mødet, eventuelt via virtuel løsning.

Et bestyrelsesmedlem kan ikke lade sig repræsentere ved fuldmagt til et andet bestyrelsesmedlem.

Bestyrelsens beslutninger træffes ved simpelt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Referat

Forhandlingerne i bestyrelsen dokumenteres ved et beslutningsreferat. Såfremt et bestyrelsesmedlem eller direktøren ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har den pågældende ret til at få sin mening tilføjet referatet.

Referatet konkluderes i forbindelse med mødets afholdelse og udsendes skriftligt senest tre hverdage efter mødets afholdelse. Rettelser eller tilføjelser af betydning for de truffe beslutninger må indsendes inden syv dage. Efter denne frist vil referatet, eventuelt med rettelser, blive betragtet som godkendt og offentliggjort på Friluftsrådets hjemmeside.

Fortrolighed

Bestyrelsens drøftelser på møderne er omfattet af fortrolighed.

Bestyrelsen kan pålægges fortrolighed i forbindelse med såvel skriftlige som mundtlige oplysninger, hvilket betyder, at informationerne ikke skal uden for bestyrelsens kreds.

Bestyrelsens dagsorden er som udgangspunkt offentligt tilgængelige på hjemmesiden. Dog kan enkelte punkter gøres lukkede og derved omfattet af fortrolighed i fald det skønnes, der er fortrolige oplysninger såsom personalesager, konkurrenceforhold, udbud eller lignende.

5. Evaluering af bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen evaluerer bestyrelsens arbejde årligt.

6. Direktion

Bestyrelsen ansætter en direktør til at varetage det daglige virke af Friluftsrådet.

Direktøren har i henhold til kontrakt og under ansvar over for bestyrelsen til opgave at varetage den daglige ledelse af Friluftsrådet.

Direktionen er forpligtet til at informere formandskabet og bestyrelse ved væsentlige ændringer i forudsætningerne for sekretariatets planlagte udførelse af opgaverne, såvel som sager, der kan føre til betydelig kritik af Friluftsrådet.

Direktionen er forpligtet til at gøre bestyrelsen opmærksom på, hvis dens beslutninger strider mod grundlag og rammer for Friluftsrådets virke.

7. Regnskab og budget

Bestyrelsen godkender ved mødet i september halvårsregnskab, som skal indeholde en sammenligning med det godkendte budget for perioden og årets realiserede resultat samt en oversigt over den tilstedeværende likviditet.

Bestyrelsen behandler og indstiller årsregnskab og den tilhørende årsberetning, til godkendelse på den ordinære generalforsamling. Årsregnskabet fremlægges af revisor og protokollen underskrives af bestyrelsen, der derved med sin underskrift bekræfter, at de er blevet gjort bekendt med indholdet. Bestyrelsen godkender og indstiller ligeledes budget for det følgende år samt revideret budget for indeværende år

8. Ændringer i forretningsordenen

Forretningsordenen kan ændres ved bestyrelsens fornyede beslutning herom.

Stefan Stürup

Jacob Jensen

Thomas Bach

Kirsten Skovsby

René Bokær

Helle Stuart

Flemming Larsen

Leif Nielsen

Annesofie Bjerre

Lone Sand

Flemming O. Torp

Godkendt på bestyrelsesmødet den 14. september 2022

Bestyrelsens årshjul

Resume: Bestyrelsens årshjul forsøger at sammenfatte, hvornår sager forelægges bestyrelsen og bruges som planlægningsværktøj for møderne i bestyrelsen frem til generalforsamlingen i april 2023.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: Annesofie Bjerre, Flemming Torp, Winni Grosbøll og Torbjørn Eriksen, 4. september 2022.

Bilag:

- Forslag til årshjul.

Indstilling

Bestyrelsens årshjul godkendes som planlægningsværktøj for bestyrelsesmøderne frem til generalforsamlingen i april 2023

Sagsfremstilling

Bestyrelsens årshjul medtager processer som godkendelse af planer for det kommende år, nedsættelse af udvalg, årsregnskab, beretninger med mere. Der er også foreslået større politiske temaer, og hvornår disse startes op med indledende drøftelser i bestyrelsen.

Årshjulet anviser, hvornår bestyrelsen kan forvente at se konkrete sager på dagsordnerne.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Årshjulet dækker de ordinære bestyrelsesmøder frem til generalforsamlingen 2023.

Beslutning

8. Februar 2023

■ Turisme: Åben drøftelse af rammer for arbejdet

13. December 2022

- Budget 2023: Godkendelse
- Budget 2024: Godkendelse
- Rammer for generalforsamling - proces
- Strategi: Status på fremdrift – afrapportering
- Planer for det kommende år: Godkendelse
- Temadrøftelse om bæredygtighed: Åben drøftelse af rammer for arbejdet (ekstern oplæg)

3. November 2022

- Budget 2023: 1. behandling
- Budget 2024: 1. behandling
- Budget- risikoanalyse: Drøftelse
- Projekter i pipeline: Status
- Kommunikationsstrategi drøftes/godkendes
- Planer for det kommende år: 1. behandles
- Temadrøftelse om hav: Åben drøftelse af rammer for arbejdet (ekstern oplæg)

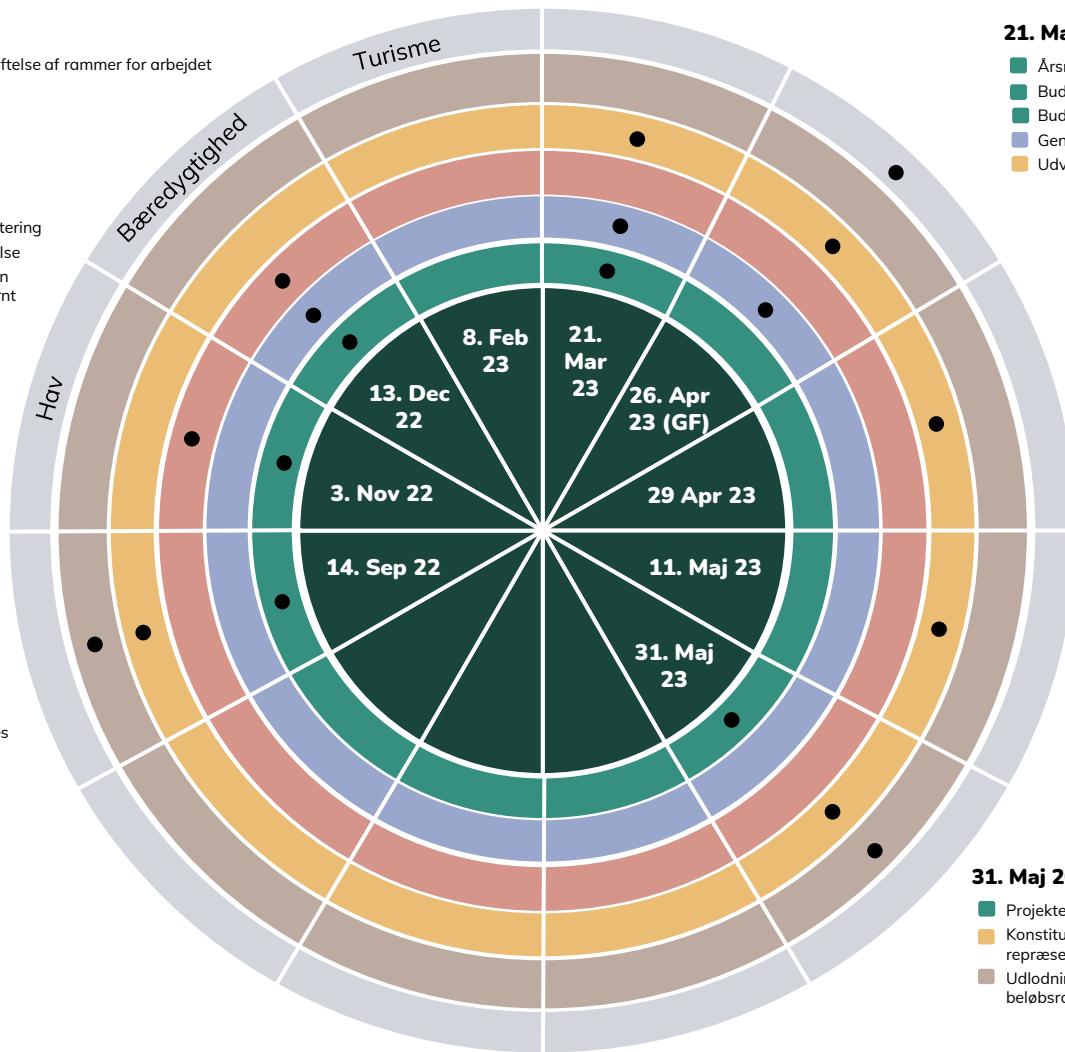
14. September 2022

- Halvårsregnskab
- Budget 2023: Forudsætninger drøftes
- Forretningsorden godkendes
- Kommissorier for udvalgsarbejde godkendes
- Udlodning: Ansøgningsfrister og beløbsrammer godkendes

Turisme

Bæredygtighed

Hav

21. Marts 2023

- Årsregnskab: Indstiller til GF godkendelse
- Budget 2023: Indstiller til GF godkendelse
- Budget 2024: Indstiller til GF godkendelse
- Generalforsamling: Forberedelse
- Udvalgsarbejde: Afrapportering

26. April 2023 - Generalforsamling

- Mundtlig beretning
- Udvalgsarbejde: Fremlæggelse for GF
- Temadrøftelser: Workshop om målsætninger for Friluftsrådets arbejde om hhv. hav og bæredygtighed

29. April 2023

- Bestyrelsens mødeplan: godkendes

11. Maj 2023

- Forretningsorden godkendes

31. Maj 2023

- Projekter i pipeline: Status
- Konstituering: Udvalg og repræsentationer – godkendelse
- Udlodning: Ansøgningsfrister og beløbsrammer

- Økonomi
- Generalforsamling
- Strategi
- Konstituering
- Udlodningsmidler
- Temadrøftelse

Kommissorium for Adgangspolitisk Udvalg

Resume: Vedtagelse af kommissorium for adgangspolitisk udvalg og valg af bestyrelsesrepræsentation.

Strategisk ophæng: Tema: *Alle skal have adgang til naturen.*

Seneste behandling: Punkt 3a, bestyrelsesmødet 28. juni 2022.

Udarbejdet af, dato: Kirsten Skovsby og Torbjørn Eriksen, 4. september 2022.

Bilag:

- Udkast til kommissorium for Friluftsrådets Adgangspolitiske Udvalg.

Indstilling

Bestyrelsen godkender kommissorium for adgangspolitisk udvalg og vælger formand og bestyrelsesrepræsentanter for udvalget.

Sagsfremstilling

I forlængelse af drøftelserne på bestyrelsesmødet den 28. juni 2022 fremlægges kommissorium for Adgangspolitisk Udvalg gældende for perioden 2022-2024.

Bestyrelsen vælger formand og bestyrelsesrepræsentation for udvalget.

Økonomi og resurser

Indgår i den løbende drift.

Tidsplan

September 2022 – generalforsamling 2024.

Beslutning

UDKAST

Kommissorium for Adgangspolitisk Udvalg

Reference

Udvalget er nedsat under ansvar over for Friluftsrådets bestyrelse og med afsæt i Friluftsrådets formål, værdigrundlag, strategi og vedtagne politikker.

Baggrund

Det strategiske ophæng for udvalgets arbejde er Friluftsrådets strategi 2021-2024: **Alle skal have adgang til naturen** - *Adgang til naturen er en grundlæggende forudsætning for at kunne dyrke friluftsliv. Naturen skal være let tilgængelig for alle, fordi gode muligheder for friluftsliv styrker trivsel, livskvalitet samt forståelsen og ansvaret for naturen.*

Friluftsrådets strategi 2021-24 inkluderer tre overordnede målsætninger for det adgangspolitiske arbejde:

- Adgang til naturen er en folkesag.
- Love og regler ændres, så de er nemme at forstå og forbedrer befolkningen adgang til naturen.
- Den rekreative infrastruktur er af høj kvalitet og veludbygget for alle brugergrupper i hele landet.

Friluftsrådets adgangspolitik, som blev udarbejdet af det Adgangspolitiske Udvalg i 2022 bestående af medlemsorganisationer og godkendt af bestyrelsen i marts 2022, udgør det overordnede politiske grundlag for organisationens adgangspolitiske prioriteter.

Adgangspolitik bygger på følgende seks principper, som er styrende for Friluftsrådets synspunkter og holdninger vedrørende adgangspolitiske spørgsmål:

1. Naturen skal være åben og tilgængelig for befolkningen
2. God adgang til naturen i hele landet
3. Særligt hensyn til borgere, som ikke har optimale vilkår
4. Mere og bedre adgang til eksisterende og ny natur
5. Enkle love og regler for at færdes og opholde sig i naturen
6. Rekreativ brug af naturen bør være gratis for alle

Friluftsrådet arbejder både med adgangspolitiske problemstillinger på det centrale plan fx i forhold til relevant lovgivning, og på det lokale plan, hvor de lokale friluftsråd har en nøglerolle i forhold til at påvirke forvaltningen og rammerne for befolkningens adgang til naturen. Udvalget har således til opgave at arbejde med adgang til naturen i bred forstand, både i forhold til love og regler men også barrierer relateret til sociale, fysiske og mentale forhold.

Mål og opgaver

Det overordnede mål for udvalget arbejde er at implementere og operationalisere Friluftsrådets adgangspolitik.

Udvalgets primære opgaver er, at:

- udarbejde 1-2 relevante positionspapirer, der konkretiserer og operationaliserer adgangspolitikken i forhold til særlige emner/problematikker/arealtyper (fx adgang til havet/søer/åer) med særligt henblik på at kvalificere arbejdet i de lokale friluftsråd. Der skal for disse positionspapirer tilstræbes et kort format, der er sammenlignelige med positionspapirerne under Friluftsrådet Naturpolitik. Alle positionspapirer forelægges Regionskontaktudvalget (REKU) og bestyrelsen til kommentering forud for endelig godkendelse af bestyrelsen.
- udbrede kendskabet til Friluftsrådets adgangspolitiske positioner til medlemsorganisationer, samarbejdspartnere og interessenter fx gennem afholdelse af særlige temadrøftelser om særlige aktuelle emner og problemstillinger.
- bidrage til at afdække og kvalificere behov for undersøgelser og anden vidensproduktion om befolkningens adgang til naturen.
- kvalificere Friluftsrådets adgangspolitiske indspil til igangværende lovprocesser herunder Miljøministeriets lovgennemgang på natur- og biodiversitetsområdet. Eventuelt understøtte Friluftsrådets deltagelse i et fremtidigt adgangspolitisk udvalg.
- bidrage til udvikling af nye projektforslag, der styrker adgangen og tilgængeligheden i naturen. Eventuelt gennem afholdelse af en eller flere projektudviklingsworkshops for en bred kreds af interessenter og gerne med særligt fokus på:
  - Oplysningsindsatser, der styrker befolkningens, lodsejernes og myndighedernes kendskab til reglerne for færdsel og ophold i naturen med samtidigt ansvar for god og ansvarlig adfærd.
  - Særlige målgrupper, der er fysisk bevægelseshæmmede, psykisk sårbare eller fremmede for at færdes i naturen.
- bidrage til at kvalificere Friluftsrådets arbejde for at udbygge og udvikle den rekreative infrastruktur i hele Danmark, herunder fx bidrage til arbejdet med at udvikle et sammenhængende sti- og rutenetværk i Danmark gennem projekt Danmarks Naturstier.
- formidle muligheder og rettigheder til den brede befolkning, når man færdes i naturen.

Tidsramme

Friluftsrådets bestyrelse beslutter på møde den 14. september 2022 at nedsætte udvalget.

Udvalget fremlægger proces- og tidsplan for sit arbejde til Friluftsrådets bestyrelse den 3. november eller senest den 13. december 2022.

Udvalget afslutter og afrapporterer sit arbejde til bestyrelsen senest marts 2024 forud for generalforsamlingen.

Udvalgets medlemmer

- Formand: Kirsten Skovsby

- Bestyrelsesmedlemmer: X1; X2
- Lokale Friluftsråd: Z1: Z2
- Repræsentanter for medlemsorganisationer. Udvalget sammensættes bredest muligt under hensyntagen til at:
  - omfatte medlemmer, der samlet set dækker medlemsorganisationernes bredde i friluftslivsaktiviteter og målgrupper.
  - omfatte medlemsorganisationer og medlemmer, som har en særlig faglig viden og indsigt i udvalgets kerneydelser.
  - omfatte medlemmer, som er indstillet på at optræde som ambassadører for Friluftsrådet.
  - omfatte medlemmer med bred diversitet, hvad angår faglige baggrund, køn, alder, handicap, etnicitet og geografisk tilhørsforhold.

Arbejdet søges tilrettelagt med høj grad af fleksibilitet, således at medlemsorganisationerne har mulighed for alene at deltage i udvalgte arbejdsopgaver med tilhørende møder under hensyntagen til særlige interesseområder.

Endvidere vil udvalget søge at afholde særlige temamøder om udvalgte emner, der er åbne for alle interesserede medlemsorganisationer.

Udvalget kan invitere særlige ressourcepersoner til holde oplæg eller på anden måde bidrage til at kvalificere udvalgets arbejde.

Møder

Udvalget planlægger selv sit arbejde og prioriterer selv de enkelte opgaver under hensyntagen til aktualitet og behov. Arbejdet forventes koncentreret omkring ca. 8 udvalgsmøder, en projektudviklingsworkshop samt 2-4 åbne temamøder eller lignende, der eventuelt kan være virtuelle.

Møderne forventes som udgangspunkt afholdt i Friluftsrådets sekretariat, Scandiagade 13, 2450 København SV.

Der tages referat fra møderne.

Sekretariatets betjening af udvalget

Udvalget vil være understøttet af sekretariatet ved ledelsen samt sekretariatsmedarbejdere efter behov.

Økonomi

Omkostninger til udvalgets møder afholdes af Friluftsrådet, som en del af budgetposten for bestyrelsens arbejde (driftsmidler).

Den sekretariatsmæssige indsats er en integreret del af den daglige drift.

Ændringer af kommissoriet

Såfremt udvalget ønsker at foreslå ændringer til kommissoriet, skal disse godkendes af Friluftsrådets bestyrelse, før de træder i kraft.

Kommissorium for Udvalget for natur og friluftsliv

Resume: Vedtagelse af kommissorium for Udvalget for natur og friluftsliv.

Strategisk ophæng: Tema: *Naturen skal være rig og fuld af oplevelser.*

Seneste behandling: Punkt 3a, bestyrelsesmødet 28. juni 2022.

Udarbejdet af, dato: Jacob Jensen, Flemming Torp, Helle Stuart, Leif Nielsen, Flemming Larsen og Torbjørn Eriksen, 4. september 2022.

Bilag:

- Udkast til kommissorium for Friluftsrådets Udvalg for natur og friluftsliv.

Indstilling

Bestyrelsen godkender kommissorium for Udvalget for natur og friluftsliv og vælger formand og bestyrelsesrepræsentanter for udvalget.

Sagsfremstilling

I forlængelse af drøftelserne på bestyrelsesmødet den 28. juni 2022 fremlægges kommissorium for Udvalget for natur og friluftsliv gældende for perioden 2022-2024.

Bestyrelsen vælger formand og bestyrelsesrepræsentation for udvalget.

Økonomi og resurser

Indgår i den løbende drift.

Tidsplan

September 2022 – generalforsamling 2024.

Beslutning

UDKAST

Kommissorium for Udvalget for natur og friluftsliv

Reference

Udvalget er nedsat under ansvar over for Friluftsrådets bestyrelse og med afsæt i Friluftsrådets formål, værdigrundlag, strategi og vedtagne politikker.

Baggrund

Naturen skal være rig og mangfoldig. Vores natur er den fælles ramme om alle former for friluftsliv, og jo rigere den er, jo bedre muligheder er der for oplevelser og aktiviteter, samtidig med, at vi får større forståelse for, hvor vigtigt det er at passe på den.

EU-medlemslandene er jævnfør EU's biodiversitetsstrategi samlet forpligtigede til at sikre en gunstig bevaringsstatus for 30 procent af de beskyttede arter og naturtyper og udlægge 10 procent stærkt beskyttede naturområder til havs og til lands senest i 2030. Det stiller nye krav til medlemslandene planlægning og forvaltning af naturen. Der er igangsat en lang række tiltag for styrke naturen og biodiversiteten blandt andet en lovgennemgang på natur og biodiversitetsområdet, etablering af nationalparker, udlæg af urørt skov etc. Samtidig driver klimadagsordenen udtagning af bl.a. lavbundsarealer, skovrejsnings- og diverse kystsikringsindsatser m.v.

Friluftsrådet har et mangeårigt stærkt engagement både centralt og lokalt i forhold til dansk naturforvaltning med bl.a. repræsentation i en lang række naturpolitiske råd og nævn, støtte til etablering og udvikling af Danske Naturparker, nationalparker med videre.

Der er i Danmark en lang tradition for arealplanlægning på land, mens der først nu med havplanen tages initiativ til sammenhængende planlægning og arealdisposition på havet. Samtidig er den marine natur langt fra god økologisk god tilstand, hvorfor der i de kommende år forventes stigende politisk fokus på den marine natur. Lancering af marine nationalparker er et første skridt i den retning, og flere arealudlæg til beskyttelse af den marine natur må forventes. Samtidig er der et stigende pres for at disponere arealer på havet til andre samfundsmæssige behov som fx fiskeri, råstofindvinding og ikke mindst energianlæg. Friluftsrådet har en vigtig opgave i at sikre en rig natur, der understøtter et rigt og varieret friluftsliv både til lands og til vands.

Strategisk ophæng jævnfør Friluftsrådets strategi 2021-2024:

Naturen skal være rig og fuld af oplevelser

Det strategiske ophæng for udvalgets arbejde er Friluftsrådets strategi 2021-2024: **Naturen skal være rig og fuld af oplevelser** - *Naturen skal være rig og mangfoldig. Vores natur er den fælles ramme om alle former for friluftsliv, og jo rigere den er, jo bedre muligheder er der for oplevelser og aktiviteter, samtidig med, at vi får større forståelse for, hvor vigtigt det er at passe på den.*

Friluftsrådets strategi 2021-24 inkluderer to overordnede målsætninger for det naturpolitiske arbejde:

- Naturen får mere plads, og dens mangfoldighed øges
- Naturen er fordelt, så alle har natur inden for rækkevidde i hverdagen

Friluftsrådets Naturpolitik fra 2020 udgør det overordnede politiske grundlag for organisationens naturpolitiske prioriteter.

Naturpolitikken bygger på følgende fem principper, som er styrende for Friluftsrådets synspunkter og holdninger vedrørende naturpolitiske spørgsmål:

1. Naturen skal være åben og tilgængelig for alle
2. Alle skal have viden om og forståelse for naturen.
3. Der skal være plads til en rig og sammenhængende natur.
4. Naturen skal være rig og mangfoldig.
5. Naturen skal være for hele Danmarks befolkning.

Friluftsrådet arbejder med natur- og friluftspolitiske problemstillinger centralt fx i forhold til relevant lovgivning; mens de lokale friluftsråd har en nøglerolle i forhold til at påvirke naturforvaltningen og sikre friluftslivet gode rammer lokalt.

Mål og opgaver

Udvalget har til opgave at understøtte og kvalificere Friluftsrådets naturpolitiske arbejde i bred forstand. Udvalgets primære opgaver er at:

- Kvalificere Friluftsrådets natur- og friluftspolitiske arbejde i forhold til den marine natur med henblik på at styrke Friluftsrådets og medlemsorganisationernes interessevaretagelse på både centralt og lokalt niveau.
- Kvalificere Friluftsrådets natur- og friluftspolitiske arbejde i forhold til naturen på land. Det forventes bl.a. at inkludere fokus på friluftspolitiske problemstillinger og potentialer i forhold til:
  - etablering og forvaltning af de danske skove (herunder bl.a. udlæg af urørt skov)
  - kvalificere og inspirere Friluftsrådets videre arbejde med nationalparker og naturparker - herunder støtte arbejdet i de tilknyttede netværk.

Udvalget tilrettelægger selv sit arbejde og tilhørende leverancer under hensyntagen til politisk aktualitet og relevans. Leverancerne består i formelle oplæg til politikpapirer, oplæg til særlige politiske indsatser, vidensproduktion, temadebatter/seminarer for medlemsorganisationer etc.

Tidsramme

Friluftsrådets bestyrelse beslutter på møde den 14. september 2022 at nedsætte udvalget.

Udvalget fremlægger proces- og tidsplan for sit arbejde til Friluftsrådets bestyrelse den 3. november eller senest den 13. december 2022.

Udvalget afrapporterer løbende sit arbejde til såvel bestyrelse som generalforsamling. Afslutning af arbejdet med og endelig afrapportering til bestyrelsen skal ske senest marts 2024 forud for generalforsamlingen.

Udvalgets medlemmer

- Formand: Y
- Bestyrelsesmedlemmer: X1; X2
- Lokale Friluftsråd: Z1; Z2
- Repræsentanter for medlemsorganisationer. Udvalget sammensættes bredest muligt under hensyntagen til at:
  - omfatte medlemmer, der samlet set dækker medlemsorganisationernes bredde i friluftslivsaktiviteter og målgrupper.
  - omfatte medlemsorganisationer og medlemmer, som har en særlig faglig viden og indsigt i udvalgets kerneydelser.
  - omfatte medlemmer, som er indstillet på at optræde som ambassadører for Friluftsrådet.
  - omfatte medlemmer med bred diversitet, hvad angår faglige baggrund, køn, alder, handicap, etnicitet og geografisk tilhørsforhold.

Arbejdet søges tilrettelagt med høj grad af fleksibilitet, således at medlemsorganisationerne har mulighed for alene at deltage i udvalgte arbejdsopgaver med tilhørende møder under hensyntagen til særlige interesseområder.

Endvidere vil udvalget søge at afholde særlige temamøder om udvalgte emner, der er åbne for alle interesserede medlemsorganisationer.

Udvalget kan invitere særlige ressourcepersoner til holde oplæg eller på anden måde bidrage til at kvalificere udvalgets arbejde.

Møder

Udvalget planlægger selv sit arbejde og prioriterer selv de enkelte opgaver under hensyntagen til aktualitet og behov. Arbejdet forventes koncentreret omkring et antal udvalgsmøder kombineret med åbne temamøder eller lignende, der eventuelt kan være virtuelle.

Møderne forventes som udgangspunkt afholdt i Friluftsrådets sekretariat, Scandiagade 13, 2450 København SV.

Der tages referat fra møderne.

Sekretariatets betjening af udvalget

Udvalget understøttes af sekretariatet ved ledelsen og relevante politiske konsulenter.

Økonomi

Omkostninger til udvalgets møder afholdes af Friluftsrådet, som en del af budgetposten for bestyrelsens arbejde (driftsmidler).

Den sekretariatsmæssige indsats er en integreret del af den daglige drift.

Ændringer af kommissoriet

Såfremt udvalget ønsker at foreslå ændringer til kommissoriet, skal disse godkendes af Friluftsrådets bestyrelse, før de træder i kraft.

Friluftsrådets Børne- og ungepolitiske netværk

Resume: i 2022 nedsatte

Strategisk ophæng: netværket er del af strategiens pind: "Foreninger og fællesskaber skal have gode vilkår". I strategien fremgår det: "vi vil skabe netværk og alliancer, der styrker den friluftspolitiske interessevaretagelse nationalt og lokalt".

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: 1. september 2022, Rene Bokær og Winni Grosbøll.

Bilag:

- Udkast til kommissorium for Børne- og ungepolitisk netværk under Friluftsrådet.

Indstilling

Bestyrelsen drøfter og godkender kommissorium samt udpeger formand for netværket samt op til tre medlemmer fra bestyrelsen, der kan følge netværkets arbejde.

Sagsfremstilling

I forlængelse af generalforsamlingen 2021 nedsatte bestyrelsen et Børne- og ungeudvalg, hvis hovedopgave det var at lave et oplæg til Friluftsrådets nye børne- og ungepolitik og sætte retning for det politiske arbejde. Politikken blev vedtaget i foråret 2022. Som afslutning på arbejdet anbefalede udvalget, at man fortsat havde en ramme for vidensdeling og inspiration på tværs af organisationerne i Friluftsrådet, men at det ikke blev forankret som et fast udvalg med begrænset deltagerkare.

Det anbefales, at bestyrelsen opretter et netværk, hvor medlemsorganisationerne kan mødes på tværs og drøfte arbejdet med børns og unges friluftsliv.

Udkast til kommissorium for netværket er vedlagt som bilag.

Til netværket skal vælges en formand blandt bestyrelsens medlemmer. Det anbefales desuden, at der vælges to til tre medlemmer af bestyrelsen, som bliver del af netværket.

Netværket mødes på skift hos medlemmerne, og værten for mødet er medplanlægger på mødets tema og indhold. Det er Friluftsrådet, der betjener netværket.

Økonomi og resurser

Økonomien til netværket skal indeholdes indenfor bestyrelsens budget.

Tidsplan

Bestyrelsen godkender kommissorium for netværket samt udpeger formand samt tilknyttede bestyrelsesmedlemmer på mødet 14. september 2022. Første møde i netværket holdes ultimo 2023.

Beslutning

UDKAST

Kommissorium for Børne- og ungepolitisk netværk under Friluftsrådet

Reference

Netværket er nedsat under ansvar over for Friluftsrådets bestyrelse og med afsæt i Friluftsrådets formål, værdigrundlag, strategi og vedtagne politikker.

Baggrund

Det strategiske ophæng for netværkets arbejde er Friluftsrådets strategi 2021-2024: Foreninger og fællesskaber skal have gode vilkår.

Netværket refererer direkte til underpunktet: Vi vil skabe netværk og alliancer der styrker den friluftspolitiske interessevaretagelse nationalt og lokalt.

Friluftsrådets børn- og ungepolitik, som blev udarbejdet af Børne- og Ungeudvalget i 2022 bestående af medlemsorganisationer og godkendt af bestyrelsen i februar 2022, udgør det overordnede politiske grundlag for organisationens børnepolitiske prioriteter.

Børne- og ungepolitikken bygger på følgende fire principper, som er styrende for Friluftsrådets synspunkter og holdninger vedrørende børne- og ungepolitiske arbejde:

1. **Naturoplevelser og friluftaktiviteter:**

Alle børn og unge skal have varierede naturoplevelser og friluftaktiviteter. Natur og friluftsliv kan være mange ting - og kræver forskellige forudsætninger. Alle børn skal møde og blive fortrolige med forskellige typer af naturoplevelser og friluftaktiviteter.

2. **Naturforståelse:**

Alle børn og unge skal have viden om, erfaring med og forståelse for naturen. Viden og naturforståelse giver rigere natur- og friluftsoplevelser, lyst til at passe på naturen og til at bruge den på et bæredygtigt grundlag.

3. **Tilgængelig natur og målrettede faciliteter:**

Der skal være natur og friluftsfaciliteter, der hvor børn og unge bor. Børns og unges mobilitet er begrænset. Samtidig er plads og faciliteter under pres. Der er derfor behov for en særlig opmærksomhed på at sikre kort geografisk afstand til natur og friluftsfaciliteter, så alle børn og unge har mulighed for friluftsliv i hverdagen.

4. **Inspiration og begejstring:**

Alle børn og unge skal møde inspiration og begejstring til friluftslivets mangfoldighed i forskellige arenaer.

Børn og unge møder naturen og friluftslivet i dagtilbud, skoler, fritidstilbud, i foreninger og på egen hånd eller i familien. De forskellige arenaer har hver især en særlig mulighed for og pligt til at inspirere og begejstre børn og unge til friluftslivets glæder og friluftsföreningernes mangfoldighed.

Mål og opgaver

Netværkets formål er at inspirere til mere samarbejde og videndeling mellem organisationerne om børn og natur, arbejdet med børn og unge i foreningslivet samt styrke det politiske arbejde for de danske børns friluftsliv og oplevelser i naturen.

Tidsramme

Friluftsrådets bestyrelse beslutter på møde den 14. september 2022 at nedsætte netværket. Der udpeges formand og op til tre andre bestyrelsesmedlemmer, der tilknyttes netværket.

Det første møde i netværket afholdes ultimo 2023.

Netværkets medlemmer

- Formand: Rene Bokær.
- Bestyrelsesmedlemmer: op til 3 medlemmer fra Friluftsrådets bestyrelse
- Medlemmer fra medlemsorganisationer: Der inviteres bredt mellem friluftsrådets medlemsorganisationer. Hver organisation kan sende op til to deltagere. Der er ikke mødepligt, men tilmelding til det enkelte netværksmøde.
- Netværket kan invitere eksterne ressourcepersoner til holde oplæg til inspiration for det videre arbejde i netværket.

Møder

Møderne afholdes lokalt hos medlemsorganisationer (eller deres lokalforeninger). Møderne vil bestå af oplæg fra værtsorganisationen, eventuelt oplæg fra udefrakommende fagperson/inspirator, Debat og udveksling af ideer fra deltagerne.

Møderne vil blive afholdt en gang hver halve år, for at holde på eksklusivitet.

Det tilstræbes, at værterne selv vil være med til at komme med input til dagsorden og vælge tema for mødet. Friluftsrådets sekretariatet står for indkaldelse og sikring af det praktiske. Det forventes at værtskabet går på rotation mellem medlemsorganisationerne i netværket.

En gevinst ved netværket vil være at styrke videndelingen, danne relationer mellem medlemsorganisationer og Friluftsrådet og derved gøre samarbejdet tættere.

Sekretariatets betjening af udvalget

Udvalget vil være understøttet af sekretariatet ved ledelsen samt sekretariatsmedarbejdere efter behov.

Økonomi

Omkostninger til netværkets møder afholdes af Friluftsrådet, som en del af budgetposten for bestyrelsens arbejde (driftsmidler).

Den sekretariatsmæssige indsats er en integreret del af den daglige drift.

Friluftsrådets interesser i friluftsdatabaser

Resume: Konsulentfirmaet Seismonaut vandt i et begrænset udbud under Udlodningsmidler til Friluftsliv opgaven med at analysere potentiale og scenarier for et nationalt ikke-kommercielt booking-system for shelters i Danmark (Bilag 1).

På baggrund af analysens konklusioner ønskes en bredere drøftelse af behovet og mulighederne for at få bedre nationale friluftsdatabaser samt hvilken rolle, Friluftsrådet kan spille heri (bilag 2).

Strategisk ophæng:

Seneste behandling: Punkt 8 a, Bestyrelsesmødet den 26. oktober 2021.

Udarbejdet af, dato: Sven-Åge Westphalen, 2. september 2022.

Bilag:

- Bilag 1: Rapport om Shelterbooking i Danmark udarbejdet af konsulentfirmaet Seismonaut.
- Bilag 2: Behovet for gode adgangs- og friluftsdatabaser (internt notat).

Indstilling

Friluftsrådet skal være med til at sikre bedre nationale friluftsdatabaser til gavn for borgerne og friluftslivet. På baggrund af intern dialog med Friluftsrådets medlemsorganisationer skal Friluftsrådet forstærke dialog med og krav til væsentlige interessenter som Miljøministeriet, GeoDanmark, KL og turismesektoren.

Sagsfremstilling

Seismonauts analyse konkluderer, at:

1. Bedre og mere retvisende information i GeoDanmarks database GeoFA kan danne grundlag for flere løsninger.
2. Ligeledes er der grundlag for nye kommercielle løsninger, som kan føre til bedre brugeroplevelser.
3. Et fælles ikke-kommercielt bookingsystem er det scenarium, der i videst omfang kan samle markedet. Til gengæld er det også det scenarium, der rummer størst kompleksitet og har flest barrierer for at lykkes."

Med udgangspunkt i konklusionerne bør bestyrelsen drøfte:

1. Hvordan Friluftsrådet kan inddrage medlemsorganisationerne i arbejdet med at få bedre nationale friluftsdatabaser, for eksempel:
  - a. inddrage medlemsorganisationerne om behov og ønsker vedrørende nationale friluftsdatabaser.

2. Hvordan Friluftsrådet kan bidrage til bedre og mere retvisende friluftsdatabaser i GeoDanmark, herunder sheltere. Friluftsrådet bør:
  - a. intensivere dialog med GeoDanmark om at forbedre mulighederne for at få civilsamfundsdata med i Geofa (GeoDanmark).
  - b. gå i dialog med Geodanmark og KL om bedre og mere ensartet kommunal indberetningspraksis af friluftsdatabaser (idet indberetning pt. er frivillig for kommunerne).
  - c. stille et politisk krav om at friluftsdatabaser – lige som miljø- og naturdata – skal gøres lovpligtig for stat, region og kommune at indberette til fællesoffentlige databaser (Geofa i Geodanmark).
  - d. gå i dialog med Naturstyrelsen (og eventuelt KL) om offentliggørelse af alle statslige (og eventuelt kommunale) permanente dispensationer/tilladelser af-gørelser vedrørende Naturbeskyttelsesloven med videre; eventuel som et projekt og eventuelt i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening.
  - e. stille som politisk krav at permanente dispensationer/tilladelser skal være offentligt og elektronisk tilgængelige på interaktive kort, for eksempel i MiljøGIS.
  - f. Overveje om og i givet fald i hvilket omfang udlodningsmidler til friluftsliv kan bidrage til at få flere og bedre friluftsdatabaser.

3. I hvilket omfang, det er muligt at få etableret et nationalt bookingsystem for primitive overnatningspladser. Friluftsrådet kan:
  - a. invitere til dialog mellem de to aktuelt dominerende systemer – Bookenshelter.dk og Friluftsguiden – samt Naturstyrelsen og KL for at afklare eventuelle muligheder for samarbejde.
  - b. Styrke mængden og kvaliteten af information om primitive overnatningspladser i Geodanmark og udstillet på udnaturen.dk, jævnfør ovenstående punkt 1 og 2.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Beslutning

Bilag til punkt 5 a, Friluftsrådets bestyrelse, mødet den 14. september 2022

Shelterbooking i Danmark

Potentiale og scenarier for et nationalt ikke-kommercielt bookingsystem for shelters

Juni 2022

Støttet med udlodningsmidler fra Friluftsrådet

Støttet med udlodningsmidler til friluftsliv

SEISMON[↑]UT

1. Indledning	3		
2. Konklusion	6		
3. anbefalinger	9		
• Sådan kan man opnå et mere sammenhængende udbud af shelters			
• Sådan kan centrale interessenter hjælpe udviklingen på vej			
4. Udbuddet af Shelters i Danmark	14		
• Brugerne skal søge på tværs af systemer og har svært ved at få overblik			
• Booking af shelters er spredt på tværs af systemer			
5. Centrale aktører	19		
• Brugere			
• Private og foreninger som shelterudbydere			
• Kommuner som shelterudbydere			
• Kommuner som systemoperatører			
• Systemejere			
6. Scenarier	26		
• GeoFA og et opdateret datagrundlag			
• Vejviser til booking af shelters			
• Flere kommercielle aktører kan etablere sig i markedet for bookingsystemer			
• Et fælles bookingsystem med kommunale operatører			
• Et fælles bookingsystem direkte målrettet udbydere			
7. Metode	35		
• Kortlægning af shelters og eksisterende viden om brugerne			
• Spørgeskemaundersøgelse og interviews			
• Forudsætninger bag estimater i scenarier			

1. Indledning

Vi vil gøre det nemt for nye brugere af naturen at udøve friluftsliv i Danmark

Med en stigende efterspørgsel på de danske shelters er der behov for løsninger, der kan give brugerne bedre overblik, så det bliver lettere at booke shelters.

Danskerne vil ud i naturen. Den udvikling har været i gang i flere år, og Covid-19 har sat endnu mere skub i den. Antallet af bookinger af danske shelters er mere end fordoblet de sidste 10 år. Fra 2013 til 2020 er antallet af overnatninger i Naturstyrelsens shelters steget med 130% fra 105.000 bookinger om året til 241.000 bookinger om året. Dertil kommer bookinger af kommunale, private og foreningsejede shelters samt brug af primitive lejrpladser.

Interessen for at overnatte udendørs og opleve naturen stiger altså voldsomt. Brugere af naturen er naturligvis forskellige. Især familier og de mindst erfarne brugere foretrækker at kunne booke shelteret på forhånd. Det giver dem tryghed at vide, at de er garanteret plads. Derudover er det vigtigt at vide på forhånd, hvilke faciliteter de har til rådighed, og hvordan forholdene er på pladsen.

I disse år ser vi et stigende fokus på skræddersyede løsninger og information til gæsterne i dansk turisme (som shelters også er en del af). Bedre digital gæsteservice og sømløse brugerrejser er i fokus for den aktuelle udvikling. Det står dog i skærende kontrast til mulighederne for at booke danske shelters. Udbuddet af shelters er spredt på tværs af en række systemer, hvor kun få er direkte møntet på at booke shelters. Hertil er formidling om shelters og nærliggende faciliteter samt bookingproces i systemerne meget forskellige. Det gør det vanskeligt som bruger at danne sig et overblik, finde frem til og booke det ønskede shelter.

Hvis vi skal hjælpe nye brugere med at udøve friluftsliv, er der behov for at samle booking af shelters i en fælles løsning, som giver brugerne overblik, så de opnår den nødvendige tryghed.

Er der potentiale for et fælles ikke-kommercielt bookingsystem?

I dette projekt har vi undersøgt potentialet for at etablere et fælles system for booking af shelters.

Målet med dette projekt har været at undersøge potentialet for et fælles ikke-kommercielt system for booking af shelters. Med et fælles system mener vi et system, der er nationalt dækkende, og som størstedelen af de offentligt tilgængelige shelters vil kunne anvende. Med ikke-kommerciel mener vi et system, der ikke er drevet for at skabe overskud. Det betyder derfor også, at systemet primært henvender sig til de offentligt tilgængelige shelters, hvor shelterets udbyder højst opkræver en symbolsk betaling for brug af shelteret.

Staten via Naturstyrelsen har allerede sit eget bookingsystem for statsejede shelters, som de ikke har planer om at udvide til øvrige offentligt tilgængelige shelters. Denne rapport har derfor fokuseret på det øvrige udbud af offentligt tilgængelige shelters, hvoraf private og foreninger driver størstedelen, mens en række kommuner driver de øvrige. Kommunerne udgør de største aktører i forhold til brug af bookingsystemer. Derfor har vi fokuseret på at undersøge potentialet for at etablere et fælles nationalt bookingsystem, som samler både kommunale shelters og private og foreningsejede shelters.

2. Konklusion

Et fælles ikke-kommercielt system kan samle shelterbooking

Analysen viser, at der er grundlag for at skabe et mere samlet udbud af shelters på tværs af både kommuner, private og foreninger.

Kommunerne står for en væsentlig del af udbuddet af offentligt tilgængelige shelters. Derudover er nogle kommuner begyndt at påtage sig opgaven med at sikre udbuddet af private og foreningsdrevne shelters i deres område. Stadig flere kommuner indberetter også private og foreningsdrevne sheltere til GeoDanmarks database GeoFA.

Udbuddet af shelters er dog spredt på tværs af mere end 20 forskellige systemer, der gør det svært for brugerne at få overblik. To fælles systemer samler en del af udbuddet på tværs af kommuner, mens mange kommuner anvender enkeltstående systemer, som de enten selv har udviklet eller som er udviklet til andre formål. GeoDanmarks GeoFA rummer information om offentligt tilgængelige shelters i omkring 60 kommuner. Databasen har potentiale som grundlag for flere løsninger. Den er dog frivillig for kommunerne at indberette til og er derfor ikke fuldstændig retvisende.

Et fælles bookingsystem på tværs af landet har potentiale for at samle størstedelen af udbuddet af shelters i Danmark. Naturfaglige og GIS-medarbejdere på tværs af kommuner ser potentiale i et sådan system på tværs af både kommunale, private og foreningsdrevne shelters. Systemet kan organiseres med kommunerne som operatører, der står for at koordinere det lokale udbud, eller det kan blive etableret med både kommuner, private og foreninger som direkte udbydere i systemet. Begge scenarier vil kunne samle en stor del af det eksisterende udbud og har potentiale for at få flere kommuner til at udbyde shelters med booking. Uanset system vil nogle kommuner og andre shelterudbydere afstå for at deltage i systemet. Det gælder blandt andet dem, der mener, at shelters skal være tilgængelige efter et først-til-mølle-princip.

Uanset organisering skal systemet tilgodese ønsker fra både kommuner, private og foreninger som udbydere. Udbyderne ønsker alle et system, der er teknisk og administrativt let at håndtere, som er billigt at anvende, og som giver dem mulighed for selv at fastsætte rammerne for at booke deres shelters.

---

2. KONKLUSION

Analysen peger på flere scenarier for, hvordan man kan gøre det lettere for nye friluftsudøvere at finde og booke shelters.

Foruden et fælles bookingsystem på tværs af aktører er der også andre måder at gøre det lettere for friluftsudøvere at booke shelters. Bedre og mere retvisende information i GeoDanmarks database GeoFA kan danne grundlag for flere løsninger. Med afsæt i GeoFA vil et system, der formidler informationen, som en form for vejviser, kunne give brugerne et overblik og gøre det muligt at finde vej til bookbare shelters. Ligeledes er der grundlag for nye kommercielle løsninger, som kan føre til bedre brugeroplevelser.

Et fælles bookingsystem er det scenarium, der i videst omfang kan samle markedet. Til gengæld er det også det scenarium, der rummer størst kompleksitet og har flest barrierer for at lykkes.

GeoFA

Opdateret data som grundlag for løsninger

Vejviser

Formidling af udbud via ét fælles overblik

Flere kommercielle aktører

Flere aktører, der bruger GeoFA i nye løsninger

Fælles ikke-kommercielt bookingsystem

Et fælles system for booking af shelters, der enten er A) med kommunale operatører eller B) direkte målrettet udbyderne

To eksisterende fælles systemer rummer allerede aspekter af scenariet om et fælles ikke-kommercielt bookingsystem. Begge systemer kan også potentielt samle en større del af udbuddet og dermed skabe en række af de gevinster, scenariet skitserer. At der er to eksisterende og forskellige fælles systemer inden for området øger til gengæld kompleksiteten ved scenariet og udgør en væsentlig barriere for, om scenariet kan blive til virkelighed.

3. Anbefalinger

Sådan kan man opnå et mere sammenhængende udbud af shelters

De fire niveauer af scenarier, som analysen peger på, kan alle bidrage til mere sammenhængende udbud af shelters. Hvert scenarium vil kræve en målrettet indsats og dialog på tværs af interessenter, hvis det skal lykkes.

GeoFA

Nogle kommuner har i dag påtaget sig opgaven at indberette informationer om samtlige shelters i deres område til GeoFA. Det er til gengæld ikke ensbetydende med, at alle øvrige kommuner vil gøre det samme frivilligt. Som analysen har vist, er det især et spørgsmål om ressourcer. Der er behov for en central beslutning fra politisk og ledelsesmæssigt plan, hvis det ikke skal være et spørgsmål om prioritering hos den enkelte kommune. En måde at forløse dette scenarium vil være en aftale på tværs af stat og kommuner, om at kommunerne får ansvar for at sikre opdateret information i GeoFA.

Vejviser

Naturstyrelsen driver i dag Udinaturen.dk, som er den løsning, der er tættest på at være en egentlig vejviser for brugerne. Naturstyrelsen arbejder allerede på at udvikle deres system, så brugerne kan søge specifikt efter bookbare shelters på tværs af landet. Når Udinaturen.dk rummer den funktionalitet, vil brugerne have adgang til en løsning, der kan lede dem i retning af bookbare shelters og guide dem til det rette bookingsystem for henholdsvis stats-, kommunal-, privat- og foreningsejede shelters. Hvis systemet skal have maksimal værdi, skal GeoFA rumme retvisende data om, hvorvidt et shelter er bookbart samt et opdateret link til det respektive bookingsystem. Scenariet kræver derfor også, at interessenterne om Udinaturen.dk og GeoFA skubber på for en aftale, der kan sikre opdaterede og retvisende informationer i GeoFA.

Flere kommercielle løsninger

Nye kommercielle løsninger målrettet udbuddet af shelters kan være med til at give brugerne overblik og tilbyde dem nye måder at finde, booke og opleve shelters. Offentligt tilgængelige shelters bliver i vid udstrækning udbudt på ikke-kommercielle vilkår. Shelterudbydernes incitament for at søge efter og adoptere nye løsninger er derfor begrænset. Når udbydere ikke direkte efterspørger og dermed stimulerer udvikling af kommercielle løsninger, skal de kommercielle aktørers interesse for shelterområdet komme et andet sted fra.

Brugen og bookingen af shelters er imidlertid steget under Covid-19, ligesom interessen for naturoplevelser fra både danske og udenlandske turister er stor. Hvis man aktivt vil få flere kommercielle aktører til at interesse sig for udbuddet af shelters, er en mulighed at synliggøre potentialet i borgernes og turisternes interesse.

Et fælles ikke-kommercielt bookingsystem enten med kommunale operatører eller direkte målrettet udbydere

To fælles systemer - Book en Shelter og Friluftsguiden - har i dag kommunerne som fokus. Book en Shelter er organiseret med lokale operatører, mens Friluftsguiden er direkte målrettet kommunerne som selvstændige udbydere af shelters. Systemerne dækker over forskellige lokale og regionale områder, men ingen af dem dækker hele landet. Blandt nogle kommuner samt private og foreninger bliver der også anvendt enkeltstående systemer, dog anvender flertallet ikke et system.

Der er blandt udbydere et potentiale for at samle en stor del af landets offentligt tilgængelige shelters i ét fælles system. Situationen med to fælles, men forskellige, systemer gør det mere komplekst at nå i retning af scenariet. De eksisterende systemer vil være svære at forene i deres nuværende form idet de tager afsæt i forskellige modeller for at organisere udbydere.

Dialog med de eksisterende systemejere er nødvendig for at afsøge, om det er muligt at opnå scenariet - enten som det er skitseret i nærværende rapport eller delvist. Her kan det være relevant at drøfte systemejernes perspektiver på den fremadrettede udvikling og starte dialog om, hvorvidt (og hvordan) man i fællesskab kan sikre, at shelterbooking hænger bedre sammen for brugerne.

Sådan kan centrale interessenter hjælpe udviklingen på vej

Et bedre udbud af shelters vil kræve samarbejde på tværs af interessenter. Friluftsrådet kan spille en rolle i at facilitere dialogen, som i første skridt kunne involvere Naturstyrelsen, GeoDanmark og danske turismeaktører.

- **Naturstyrelsen**
- **GeoDanmark**
- **Danske turismeaktører**

Interessenter på tværs af friluftsliv, offentlig forvaltning og turismeudvikling spiller vigtige roller i de fire scenarier, som analysen peger på. Med et bredt spektrum af interessenter er der behov for, at en aktør påtager sig rollen med at facilitere dialogen på tværs af kommuner, ministerier, Naturstyrelsen, GeoDanmark og turismeaktører såvel som interesse- og friluftorganisationer. Denne aktør kunne eksempelvis være Friluftsrådet med sin position som paraplyorganisation der varetager forskellige interesser og et bredt netværk af interessenter.

Følgende interessenter spiller en særlig rolle på tværs af scenarierne og vil derfor være oplagte at indlede dialog med i første skridt mod et mere samlet udbud af shelters:

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen driver i dag overblikket Udinaturen.dk og deres eget bookingsystem Book i Naturen. Udinaturen.dk rummer samtlige shelters opgjort i GeoFA. Systemet har potentiale for at blive en velfungerende vejviser, som tillader brugerne at søge efter bookbare shelters på tværs af landet og på tværs af aktører. Naturstyrelsen planlægger allerede at udvikle Udinaturen.dk, så brugerne kan søge specifikt efter bookbare shelters med afsæt i information om shelters fra GeoFA. Naturstyrelsen kan dermed relativt simpelt opfylde det ene af scenarierne, der kan gøre det nemmere for nye og garvede friluftsudøvere at finde vej til shelters.

GeoDanmark

GeoDanmark driver GeoFA, som idag rummer det bedste overblik over og information om danske shelters. Hvis GeoFA var bedre opdateret og dermed mere retvisende, ville databasen kunne fungere som afsæt for både et fælles system og for andre typer af løsninger. Det kræver dog, at kommunerne påtager sig ansvaret for at sikre informationen i GeoFA om shelters i deres område. En sådan opgave vil kræve, at man på politisk og ledelsesmæssigt plan træffer en central beslutning på tværs kommuner, ligesom det vil kræve ressourcer hos kommunerne at varetage opgaven. GeoDanmark kan som samarbejde på tværs af stat, kommuner og regioner være ramme for en ny aftale om kommunernes ansvar for GeoFA.

Danske turismeaktører

Danske turismeaktører kan spille en vigtig rolle i forhold til det fremtidige udbud af shelters. De naturfaglige medarbejdere og GIS-ansvarlige er i flere kommuner nøglepersoner i arbejdet med shelters og valg af bookingsystemer. I analysen har deres primære fokus været på kommunens borgere. Til gengæld er shelters som overnatningsform et vigtigt produkt for såvel indenlandske som udenlandske turister, der gæster Danmark på grund af vores natur. Som turismeprodukt har shelters potentiale for at bidrage til en forretning på en anden måde end som service over for en kommunes egne borgere. Det er derfor relevant at involvere turismeaktører, herunder Dansk Kyst- og Naturturisme, de danske destinationselskaber og Erhvervsministeriet i dialogen om udbuddet af shelters og udviklingen af et fælles system.

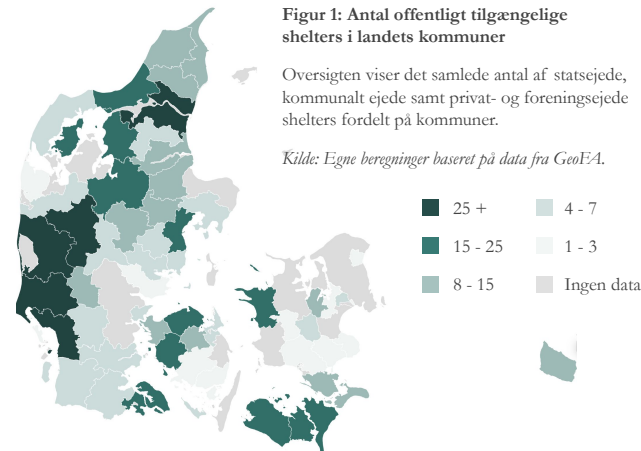
4. Udbuddet af shelters i Danmark

Brugerne skal søge på tværs af systemer og har svært ved at få overblik

Udbuddet af shelters er fragmenteret med forskellige former for booking fordelt på tværs af en række systemer. Brugernes oplevelse er derfor præget af mangel på overblik og sammenhæng.

I Danmark er der knap 1.000 offentligt tilgængelige shelters. 224 af shelterne, svarende til 23%, er bookbare. Shelterne er ejet og driftet af forskellige shelterudbydere. De privat- og foreningsejede shelters udgør med 35% den største andel af danske shelters. Mens kommunerne med 30% af shelterne på tværs af omkring 60 kommuner udbyder flest shelters pr. enkeltstående udbyder. Foruden de privat- og foreningsejede og de kommunale shelters, ejer staten omkring 17% af de eksisterende shelters, mens resten har ukendt ejerforhold.¹

Shelterudbyderne håndterer formidling og booking af shelters på forskellig vis. Som bruger er det derfor svært at få overblik over udbuddet, identificere de bookbare shelters og finde vej til rette sted at booke dem. Samtidig er der et stort antal shelters, som brugerne ikke kan booke.

I nogle tilfælde er der tale om et bevidst valg fra shelterudbyderens side, mens det i mange tilfælde er fordi shelterudbyderne ikke har adgang til et velegnet system til formålet. Der er basis for, at langt flere shelters bliver bookbare, ligesom der er basis for en mere sammenhængende bookingoplevelse for brugerne.

¹ Tallene er baseret på de data, en række kommuner og staten indrapporter om shelters og ejerforhold i GeoFA. Da databasen er frivillig, er tallene ikke fuldstændig retvisende for antallet af shelters og ejerforhold. Ikke alle kommuner indberetter data, og der findes også data i GeoFA, som ikke er opdateret. 19% af shelters i GeoFA er ved ejerforhold kategoriseret som anden/ukendt.

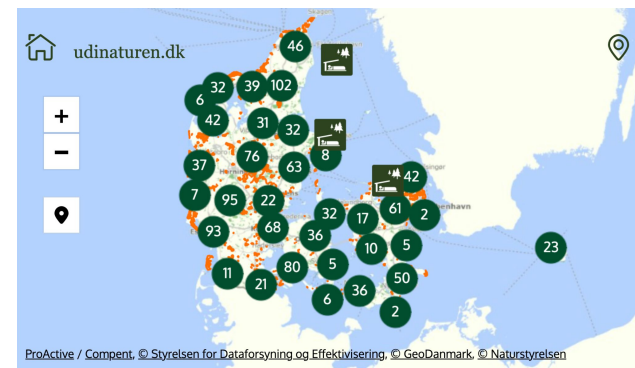
Booking af shelters er spredt på tværs af systemer

Udbydere af shelters bruger mere end 20 forskellige systemer til at tilbyde booking, hvor de fleste er designet til andre formål end booking af shelters. Som bruger er det derfor svært at få overblik og finde vej til det rette sted at booke.

Mere end 20 forskellige bookingsystemer giver brugerne mulighed for at booke shelters på tværs af landets udbydere. Antallet af shelters, mulighed for booking via system og brugeroplevelse varierer dog på tværs af systemerne. Kun to fælles systemer samler udbuddet på tværs af aktører, mens Naturstyrelsens landsdækkende Udinaturen.dk giver det mest samlet overblik. Mange udbydere bruger enkeltstående systemer, der er designet til andre formål end at booke shelters. Fordi systemerne er forskellige og bygger på forskellige datamodeller, er det svært at danne sig et overblik, ligesom systemerne ikke henviser på tværs af hinanden.

Kommunerne indberetter friluftsdatabaser til den offentligt tilgængelige database GeoFA. Databasen rummer information om statslige shelters samt kommunale og private-og foreningsejede shelters fra omkring 60 kommuner. Det er til gengæld kun enkelte systemer som Udinaturen.dk og appen Shelter, der anvender de tilgængelige data fra GeoFA til at formidle information og overblik over shelters til brugerne.

De fleste bookingsystemer tilbyder desuden kun dansk som sprog, ligesom mange systemer kræver Mobilepay for at betale for booking. Systemerne er altså primært rettet mod lokale eller danske brugere, mens det som international turist er svært at tilgå booking af shelters i Danmark.

Figur 2: Statsjede shelters i Naturstyrelsens Book i Naturen
Oversigt over statsjete shelters via Naturstyrelsens bookingsystem Book i Naturen.

Kilde: Naturstyrelsen.

4. UDBUDET AF SHELTERS

Om GeoFA

GeoDanmark står bag GeoFA databasen, som er et samarbejde mellem Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og alle 98 kommuner i Danmark. Databasen samler og kortlægger data om byer og landskab.

GeoFA samler det meste friluftsdato, herunder shelters. Det er staten og en række kommuner, der indberetter data til GeoFA, som det er gratis og frivilligt for dem at indberette til.

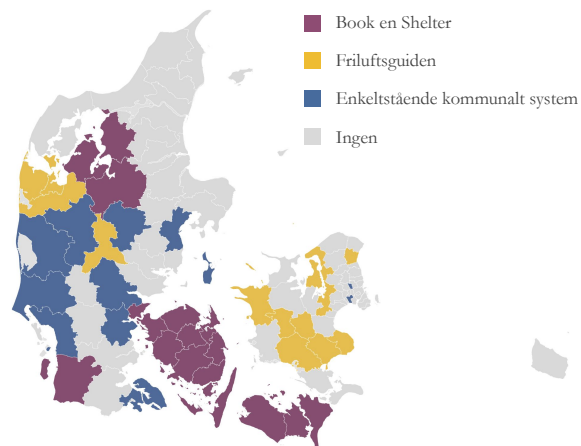
Naturstyrelsens Udinaturen.dk og bookingsystemet Book i Naturen samt appen Shelter er det eneste systemer der anvender data fra GeoFA til formidling og mulighed for booking af shelters.

Kilde: geodanmark.dk/home/vejledninger/geoFA

Figur 3: Brug af systemer til booking af shelters

Kortet viser kommuners brug af bookingsystemer på tværs af landet. Nogle kommuner udbyder kun enkelte shelters i deres systemer. Selvom en kommune er markeret, er der stor forskel på, hvor mange af de givne shelters i en kommune, som en bruger kan booke gennem det respektive system.

Kilde: Egen opgørelse

Statens systemer Udinaturen.dk og Book i Naturen

Naturstyrelsen er den statslige myndighed, der står bag Udinaturen.dk. Systemet formidler information om alle offentligt tilgængelige shelters, der er registreret i GeoFA på tværs af stat, kommuner, private og foreninger. Udinaturen.dk formidler et landsdækkende overblik, men giver ikke mulighed for at søge eller filtrere efter, hvilke shelters der er bookbare. Naturstyrelsen driver desuden bookingsystemet Book i Naturen, der tilbyder booking af statsejede shelters. Hverken kommunale, private- eller foreningsejet shelters har mulighed for at blive en del af dette bookingsystem.

Fælles systemer - Friluftsguiden og Book en Shelter

To fællessystemer - Friluftsguiden og Book en Shelter - samler i dag booking af shelters på tværs af kommuner og private/foreninger.

Friluftsguiden er direkte målrettet kommuner og udviklet til at formidle information om en række friluftaktiviteter, herunder ruter, overnatning og faciliteter. Systemet bliver på nuværende tidspunkt anvendt af omkring 50 kommuner. I forhold til shelters formidler systemet først og fremmest information, mens systemet under Covid-19 blev udvidet til også at tilbyde booking. Kun enkelte kommuner bruger indtil videre systemet til at tilbyde booking.

Friluftsguiden er organiseret med virksomheden Parks'n'Trails som systemejer, med kommuner som primære udbydere af systemet. Udbydere betaler et basisabonnement for systemet som giver adgang til forskellige funktioner og synlighed af friluft produkter.

---

4. UDBUDET AF SHELTERS

² I skrivende stund er systemet i gang med en større opdatering af brugerfladen. Hvordan systemet vil fungere efter opdatering, indgår ikke i analysen.

³ Denne rapport undersøger potentialet for et ikke-kommercielt bookingsystem, hvorfor de kommercielle systemer ikke indgår i selve analysen.

Heriblandt er synlighed af shelters en del af basisabonnementet, hvorimod selve funktionen, der giver mulighed for booking i systemet betaler udbyderen et tillægsabonnement for. Indtjeningen via abonnementer går primært til drift og udvikling af systemet.²

Book en Shelter er det andet fælles system, som formidler friluftsfaciliteter og fungerer som bookingsystem for en række shelters, telte og autocampere. Omkring 20 kommuner har bookbare shelters i dette system. Systemet tilbyder booking af shelters blandt både kommuner, foreninger og staten.

Trente Mølle Naturskole er systemejer, mens systemet er opbygget med lokale variationer, der er organiseret med kommuner eller foreninger som operatører, der sikrer udbuddet af shelters i deres respektive områder. På Book en Shelter afgiver udbyderne en andel af brugerbetalingen for hver booking, som bliver delt mellem den lokale operatør og systemejer.

Bag de to fællessystemer er der tale om ikke-kommercielle eller semi-kommercielle systemejere, hvor indtægterne fra systemet alene går til drift og udvikling. Ligeledes driver shelterudbydere heller ikke kommerciel forretning via systemet, da der som udgangspunkt kun bliver taget et symbolsk beløb for booking af shelters. Her går indtjening fra brugerbetaling til drift og vedligeholdelse af selve shelters.

Der eksisterer også systemer for booking af shelters på kommercielle vilkår såsom Campspace.com og Oway.com.³ Disse bliver primært anvendt af private og ofte kommercielle shelterudbydere såsom campingpladser, som også tager et højere beløb for booking af shelters.

Enkeltstående systemer blandt kommuner, private og foreninger

Udover fællessystemerne er der også en række kommuner, private og foreninger, som anvender deres eget bookingsystem. Der er to typer af enkeltstående bookingsystemer, som kommunerne anvender. Den ene indeholder kommunale faciliteter og friluftaktiviteter i bred forstand. Friluftslivarhus.dk og Udeliv Vejle er eksempler på denne type af kommunale systemer. Den anden type system tilbyder alene booking af shelters. Varde Kommunes Bookinaturen.dk er et eksempel på dette. Fælles for begge varianter er, at det kun er kommunens egne shelters, som bliver synliggjort, og som er bookbare via systemet.

Ligesom en række kommuner har egne bookingsystemer, er der også private og foreninger, der har deres eget bookingsystem for shelters. Eksempler på disse er Foreningen for godt naboskab - Underup og omegn, Foreningen Udbyhøj Havn, Det Danske Spejderkorps med blandt andet Avnstrup Spejdercenter.

5. Centrale aktører

Forskellige aktører og behov er vigtige for udviklingen af et nationalt fælles bookingsystem

Flere centrale aktører spiller en rolle i forhold til booking af shelters. Aktørerne har forskellige behov og perspektiver, som har indflydelse på, hvad et bookingsystem skal kunne håndtere.

Både brugere, udbydere, operatører og systemejere har behov, som et fælles bookingsystem skal tilgodese. Hver af aktørgruppernes behov er med til at skabe muligheder og barrierer for et bookingsystem, som skal gøre det lettere at bruge for brugerne at finde vej og booke. På de følgende sider præsenterer vi behov og perspektiver i forhold til booking af shelters for følgende aktører:

- **Brugere**
- **Private og foreninger som shelterudbydere**
- **Kommuner som shelterudbydere**
- **Kommuner som systemoperatører**
- **Systemejere**

Brugere

Nye brugere i naturen stiller flere krav til booking af shelters. De søger information, som kan give dem tryghed og mulighed for at planlægge.

De garvede friluftsudøvere er det typiske billede, man har af en bruger af shelters. De bruger shelteret i forbindelse med anden aktivitet, når de eksempelvis er ude at cykle eller vandre. Ofte vælger de at bruge shelteret spontant, fordi de kommer forbi og uden behov for at booke på forhånd. De er vant til at opholdet i shelteret foregår efter et først-til-mølle-princip, ligesom de er vant til at dele sheltere med fremmede.

Modsat de garvede brugere er der de nye brugere og familierne. De har det til fælles, at de ønsker tryghed og mulighed for at kunne planlægge deres tur ud i naturen. Den digitale brugerrejse i forbindelse med overnatning i shelters er vigtig for de nye brugere og familierne. Det betyder at adgang til information og mulighed for at booke er særligt vigtigt for nye brugere og familier. De vil gerne kende faciliteterne på forhånd, ligesom de vil være sikre på, at de har plads og har shelteret for dem selv, når de kommer frem.

De nye brugeres behov for tryghed og information stiller krav til overblik, søgemuligheder og proces med booking, når de skal booke et shelter. Internationale brugere stiller derudover krav til, at et bookingsystem er sprogversioneret og tilbyder betalingsmuligheder udover MobilePay.

Brugernes måde at søge frem til shelters vil være forskellige. Deres søgeadfærd og digitale brugerrejse minder på mange måder om den generelle adfærd for turister. Nogen planlægger målrettet et ophold i et bestemt område og søger derfor et shelter netop der. Andre søger bredere, idet mulighederne for at overnatte er med til at bestemme, hvor turen går hen. Et bookingsystem har derfor en vigtig opgave med at give brugerne overblik, så de kan identificere relevante shelters. Samtidig skal det kunne håndtere de brugere, der søger sheltere i et specifikt område, ligesom det skal kunne håndtere brugere, der søger sheltere på tværs af områder, men eksempelvis ud fra bestemte parametre.

Private og foreninger som shelterudbydere

Spejderne udbyder shelters på forskellig vis og gennem systemer, de vælger lokalt. De ser derfor både incitamenter og barrierer for at koble sig på et fælles system.

Private og foreninger udgør den største gruppe af shelterudbydere i Danmark. På tværs af udbydere bliver booking håndteret på forskellige måder lige fra simple processer med kontaktformularer til egentlige bookingsystemer. Spejderne har en tradition for drift og brug af shelters, og derfor har de fokus i denne analyse.

Spejderne er organiseret på forskellige måder; enten som store spejdercentre, små foreninger eller trupper. Større centre og foreninger kan typisk tilbyde flere former for friluftsfaciliteter. Mindre trupper har typisk færre faciliteter eller kun shelters til rådighed. Fælles for dem alle er, at det primært er frivillige, der står for drift og udlejning af deres shelters. For spejderne er andre brugere end spejderne selv en sekundær målgruppe for deres shelterudlejning. Derfor er det vigtigt, at et bookingsystem som også udbyder spejderejet shelters, kan blive forhåndsbooket af spejderne selv for andre almene brugere.

Adspurgte repræsentanter fra spejderne peger på forskellige incitamenter og barrierer for at få et bookingsystem:⁴

Incitamenter:

- Hvis bookingsystemet gør det teknisk og ressourcemæssigt lettere at håndtere booking af shelters
- Hvis bookingsystemet skaber mere synlighed og deraf mulighed for at øge indtjening ved udlejning af shelters i et fælles bookingsystem, som samler udbuddet af shelters
- Hvis bookingsystemet anvender data fra GeoFA, vil det blive lettere at opdatere information i GeoFA i blandt de spejdere, som i dag indberetter data via kommunen.

Barrierer:

- Hvis bookingsystemet er medfører et niveau af omkostninger, som overstiger potentialet for indtjening
- Hvis bookingsystemet har en anden lokal systemoperatør end spejderne, kan det være en udfordring, hvis der ikke er en klar etableret proces og kontakt til denne aktør.
- Hvis systemet kun fokuserer på shelters kan det være en barriere for større spejdercentre og foreninger, som tilbyder flere typer af friluftsfaciliteter. Potentielt at skulle bruge flere separate systemer vil mindske deres incitament.

⁴ Synspunktet gælder primært udbud af shelters set fra et større spejdercenter. Nogle incitamenter og barrierer kan derfor variere i forhold til mindre foreninger og trupper.

Kommuner som shelterudbydere

Flere kommuner arbejder på enten at optimere deres eksisterende bookingsystem eller afsøge muligheder for at få et nyt system.

Øget brug af shelters, manglende bookingsystem eller forældede bookingsystemer, som kræver vedligehold, har sat gang i en udvikling blandt en række kommuner, som udbyder shelters. Flere af disse kommuner er i gang med at udvikle deres udbud af shelters ved at opdatere deres bookingsystemer eller opsøge muligheden for at få et bookingsystem.

Blandt naturfaglige og GIS-ansvarlige repræsentanter fra de adspurgte kommuner er der forskellige holdninger til håndtering af shelters og booking. Der er dem, som ønsker, at deres shelters - enten alle eller udvalgte - skal være bookbare og deraf have et bookingsystem. Men der er, og vil fortsat også være, kommuner, som ikke ønsker bookbare shelters, fordi de holder fast i, at deres shelters skal være frit tilgængelige for alle.

For nogle kommuner vægter det desuden tungt, at de kan håndtere og administrere en bredde af faciliteter til friluftsliv i ét system. For andre er det interne perspektiv mindre vigtigt set i forhold til potentialet for at strømline booking af shelters og opnå større synlighed gennem et fælles system.

Kommunerne er enige om, at:

- udbuddet og booking af shelters først og fremmest er for at servicere egne borgere
- et bookingsystem kan give bedre kontakt til og viden om brugere og brugen af deres shelters
- systemet skal være teknisk let at håndtere og administrativt kræver få ressourcer at drifte
- kommunen skal kunne tilgodese egne brugere, f.eks. lokale institutioner
- prisen skal stå mål med det antal shelters, kommunen udbyder.

Kommunerne er uenige om, hvorvidt:

- brugerne skal betale for at bruge kommunalt ejede shelters
- et system alene skal strømline booking af shelters, eller om et system skal understøtte administration af flere former for friluftstilbud
- systemet skal kunne bruges til at kommunikere og formidle i bred forstand om de udbudte shelters, brugen af naturen generelt og andre nærliggende oplevelser og faciliteter.

Kommuner som systemoperatører

Flere af de adspurgte kommuner vil gerne være det samlede knudepunkt for flere udbydere i et bookingsystem, men er forbeholden i forhold til, hvad rollen vil kræve af dem.

De naturfaglige og GIS-ansvarlige repræsentanter, der har bidraget til analysen, har grundlæggende været positive overfor potentialet i et fælles system, hvor kommunerne fungerer som lokale operatører. I dag er der allerede nogle kommuner, som varetager denne rolle. Det gælder blandt andet de kommuner, som anvender Book en Shelter som bookingsystem. Derudover er der også nogle af kommunerne, som har påtaget sig rollen at indberette data om shelters på vegne af andre udbydere i deres kommune til GeoFA. De er i den forbindelse vant til at være et knudepunkt mellem udbydere og et system. Blandt kommunerne er der som udgangspunkt potentiale for, at et nationalt fælles system kan have kommunen som samlende systemoperatør, der sørger for andre udbydere kommer med ombord på systemet.

I dag er det frivilligt for kommuner at indberette data til databasen GeoFA. I blandt de kommuner som indberetter data, er det kun få som gør det på vegne af andre udbydere af faciliteter.

Roller som samlende operatør i et fælles system kan altså pålægge en ekstra opgave for mange kommuner. Derfor er nogle af de adspurgte kommunale repræsentanter i analysen også forbeholdne over for rollen, idet det kan kræve yderligere ressourcer til rollen.

Argumenter fra kommunerne, der taler for:

- ser sig som en neutral aktør, som har lokalsamfundet interesse
- står i forvejen for at indberette data i GeoFA på vegne af andre aktører og er derfor vant til at have dialog og dataudveksling med ikke-kommunale udbydere af shelters.

Kommunerne er uenige om, hvorvidt:

- forventer, at det vil kræve flere ressourcer, fordi det skaber mere administration at varetage rollen som samlende systemoperatør
- ser en potentiel udfordring i, at kommunen kan ende med at favorisere udvalgte lokale aktører over andre og dermed skabe konflikt lokalt.

Systemejere

Systemer bliver drevet på forskellig vis af enten kommercielle eller ikke-kommercielle systemejere og forretningsmodeller.

For systemejere i et bookingsystem er der også forskellige perspektiver og roller afhængigt af, hvordan systemet er organiseret. Systemejere står typisk for den samlede drift af et system, ligesom det er systemejere, der hjælper udbydere og operatører ombord i systemet.

Fordi en lang række af systemer i dag bliver anvendt til at booke shelters, er der forskel på, i hvor høj grad systemejerne engagerer sig i shelterområdet. Nogle driver alene de tekniske systemer, mens andre indgår i udviklingen af feltet inden for friluftsliv og shelters. Formålet med at drive systemer varierer derfor også på tværs af systemejere. Nogle er rene kommercielle aktører, mens andre er ikke- eller semi-kommercielle, hvor indtjeningen fra systemet går til drift og udvikling af friluftsområdet.

I et fælles ikke-kommercielt bookingsystem vil systemejere spille en central rolle. Systemejere vil påtage sig forskellige roller i forhold til service, kommunikation og udvikling afhængigt af, om systemet bliver organiseret med kommuner som lokale operatører eller er direkte målrettet den enkelte udbyder. Idet systemet vil være fælles på tværs af kommuner og private-og foreninger, vil systemejere også spille en væsentlig rolle som interessent inden for friluftsområdet.

6. Scenarier

Fra styrket datagrundlag til fælles bookingsystem

Brugerne kan få lettere ved at booke shelters ved flere løsninger end blot at etablere et bookingsystem. Udbuddet kan blive mere sammenhængende med alt fra styrket datagrundlag om danske shelters til et egentligt fælles bookingsystem.

Der er flere måder at opnå et mere sammenhængende udbud af shelters, som giver brugerne bedre overblik og gør det lettere at booke shelters. Analysen peger på fire scenarier for tiltag og udvikling, som vil gøre det nemmere for brugerne at booke shelters. Scenarierne skitserer forskellige niveauer af udvikling, som i varierende grad samler det fragmenterede udbud.

Hvert niveau har potentiale for at skabe gevinster for aktørerne, men har samtidig forskellige barrierer, der står i vejen for, at scenariet kan lykkes. Scenarierne, vi skitserer, skal ses som overordnede retninger, udbuddet af shelters kan bevæge sig i. Et egentligt tiltag i form af et ikke-kommercielt nationalt system for booking af shelters vil være en hybrid, der bygger på elementer fra flere scenarier. De overordnede retninger har derfor til formål at vise, hvilke veje udbuddet af shelters som udgangspunkt kan bevæge sig i. På de følgende sider præsenterer vi de forskellige scenarier samt deres gevinster og barrierer. De to versioner af et fælles ikke-kommercielt bookingsystem rummer desuden estimater for scenariets økonomiske grundlag.

GeoFA

Opdateret data som grundlag for løsninger

Vejviser

Formidling af udbud via ét fælles overblik

Flere kommercielle aktører

Flere aktører, der bruger GeoFA i nye løsninger

Fælles ikke-kommercielt bookingsystem

Et fælles system for booking af shelters, der enten er A) med kommunale operatører eller B) direkte målrettet udbyderne

GeoFA og et opdateret datagrundlag

Ved at opdatere og udvikle GeoFA kan man skabe grundlag for bedre overblik på tværs af løsninger og systemer.

GeoFA samler og formidler information om shelters på tværs af landet. GeoFA ligger allerede til grund for enkelte løsninger (Udinaturen.dk og appen Shelter), som formidler et overblik over tilgængelige shelters til brugerne. Til gengæld er der tale om et ufuldkomment overblik, idet det ikke er alle shelters, hvor informationen er fyldestgørende eller retvisende.

En opdateret version af GeoFA vil kunne understøtte en lang række løsninger, der kan give brugerne overblik. GeoFA rummer allerede i dag felter i dataindberetningen, hvor man kan angive, om et shelter kan bookes, samt om booking kræver betaling. Til gengæld er det ikke alle shelters, hvor felterne rummer information. Hvis GeoFA rummede opdaterede og retvisende information om alle shelters på tværs af statslige, kommunale og private- og foreningsejede shelters, ville databasen kunne bidrage til udvikling af løsninger, som giver et bedre overblik af shelters for brugerne.

Kommunerne indberetter i dag frivilligt til GeoFA. Nogle kommuner har påtaget sig opgaven at indberette friluftsdato på tværs af aktører i deres område. Scenariet forudsætter derfor, at samtlige kommuner påtager sig opgaven at sikre opdateret og retvisende information for shelterne i deres kommune.

Gevinster

- Opdateret database, som aktører (ikke-kommercielle såvel som kommercielle) kan bruge til at servicere brugere med information.

Barrierer

- Kommunerne indberetter i dag til GeoFA på frivillig basis
- Det stiller krav til kommunernes brug af ressourcer i forhold til at opdatere indholdet af databasen både for egne og andres faciliteter..

Vejviser til booking af shelters

Med en samlet vejviser på tværs af shelters og bookingsystemer kan man gøre det nemt for brugerne at få overblik over bookbare shelters.

Nogle gange er overblik nok for at hjælpe brugerne på vej. En vejviser er et system, som gør det muligt at søge på bookbare shelters, hvilket vil gøre det nemmere for brugerne at finde frem til tilgængelige shelters og ledighed i forhold til booking..

Med opdateret data fra GeoFA kan en vejviser være et system som anvender data direkte fra databasen, og gøre det muligt for brugerne at søge på shelters baseret på de tilgængelige informationer. Brugerne vil herefter kunne navigere direkte til den relevante bookingside for det ønskede shelter.

Naturstyrelsens Udinaturen.dk formidler i dag information om shelters fra GeoFA. Hertil har Naturstyrelsen allerede planer om at udvikle søgemulighederne på siden, så brugerne kan finde frem til netop de bookbare shelters på tværs af statsejet, kommunalt, privat- og foreningsejet shelters. På det grundlag vil Udinaturen.dk opfylde de vigtigste dele af scenariet for den fælles vejviser.

Gevinster

- Det giver brugeren overblik over bookbare shelters på tværs af shelterudbydere
- Det er teknisk, økonomisk og organisatorisk det letteste scenarium at opnå.

Barrierer

- Det forudsætter retvisende data i GeoFA, der kan blive formidlet via vejviseren.

Flere kommercielle aktører kan etablere sig i markedet for bookingsystemer

Både blandt udbydere og brugere er der interesse for løsninger dedikeret til booking af shelters. Det giver basis for både eksisterende og nye kommercielle aktører.

Udbuddet af bookbare shelters er spredt på tværs af systemer. Nogle få systemejere samler flere udbydere, mens mange fortsat bruger systemer, der ikke er direkte målrettet booking af shelters. Det giver grundlag for, at flere kommercielle såvel som ikke-kommercielle systemejere og aktører etablere nye løsninger. Et opdateret GeoFA vil samtidig gøre det lettere for både eksisterende og nye aktører at tilbyde løsninger til brugerne, som giver overblik og gør det let at finde bookbare shelters.

Flere aktører og løsninger i markedet vil ikke i sig selv samle udbuddet af bookbare shelters. En kommerciel systemejer kan eksempelvis tilbyde et system, hvor det fortsat er den enkelte kommune, der udbyder egne shelters. Eller en kommerciel systemejer kan alene fokusere på at formidle et godt overblik over shelters, uden at der er mulighed for at booke. I de situationer vil

brugerne fortsat kunne opleve et fragmenteret udbud. Til gengæld vil dedikerede løsninger eksempelvis kunne skabe overblik eller strømline brugernes oplevelse, når de booker et shelter.

Gevinster

- Det skaber flere (og formodet bedre) løsninger til brugernes behov for overblik og adgang til booking.

Barrierer

- Det er et usikkert økonomisk grundlag for forretning i det ikke-kommercielle marked for booking af shelters
- Det forudsætter retvisende og tilgængelig data og funktionalitet i GeoFA og vejviser-system.

Et fælles bookingsystem

A - med kommunale operatører

Med kommunerne som lokale operatører kan et fælles bookingsystem samle udbuddet af shelters på tværs aktører.

I dette scenarium udvikler en ikke-kommerciel aktør et nationalt dækkende bookingsystem, hvor kommunerne bliver lokale operatører og får til opgave at engagere lokale udbydere af shelters i systemet.

Målet med at have kommunerne som lokale operatører er at give både kommuner og andre udbydere et stærkt incitament for at anvende og tage del i systemet. For kommuner er værditilbuddet, at de indgår i en fælles organisering og sikrer udbud af shelters i deres kommune til gavn for både borgere og turister. For øvrige udbydere er værditilbuddet at opnå større synlighed overfor potentielle brugere.

Selvom scenariet har kommuner som fokus, er det ikke alle kommuner, man kan forvente vil tage del i systemet. Kommuner, der mener, at shelters ikke skal kunne bookes, vil sandsynligvis ikke deltage i systemet. Ligeledes vil kommuner, der tilbyder deres borgere at booke kommunale faciliteter via ét centralt system, sandsynligvis heller ikke deltage.

Beskrivelse af systemet

- Det er et nationalt bookingsystem organiseret om kommuner som lokale operatører og administratører
- Det tilbyder søgemulighed på tværs af samtlige shelters i GeoFA med mulighed for direkte booking og betaling for shelters blandt deltagende kommuner
- Det rummer kommunikationsmodul, der giver udbydere og brugere mulighed for at kommunikere direkte gennem systemet
- Det tager afsæt i data fra GeoFA⁵ og skal give mulighed for også at opdatere data til GeoFA via systemet, så det letter kommunernes administration
- Det giver alle shelterudbydere i systemet mulighed for at fastsætte centrale parametre i forhold til booking af shelters såsom varighed, pris, mulighed for at booke forud, samlet opholdslængde samt fortrinnsret for udvalgte brugere i bestemte tidsrum
- I første omgang skal det rumme booking af shelters, mens det på længere sigt kan udvides til at rumme øvrige friluft produkter.

⁵ Systemet kan teknisk set etableres uden afsæt i GeoFA. Det er dog brugen af netop data fra GeoFA, der gør, at scenariet fører til et bedre samlet overblik over ikke-kommercielle shelters på tværs af hele landet.

Organisering og roller

- **Systemejer** står for at drive og udvikle selve systemet samt yde teknisk support til operatører såvel som udbydere og brugere. Systemejer har desuden til opgave at koordinere dialog på tværs af operatører om udvikling af systemet samt indgå i dialog om GeoFA, som systemet tager afsæt i. Systemejer modtager en andel af betalingen, når en bruger booker et shelter, som skal dække den løbende drift og vedligehold.
- **Operatør**, altså kommunerne, står for at engagere og administrere shelters udbudt i deres kommune. Operatøren modtager en andel af brugerbetalingen, som compensation for sit arbejde med at koordinere og sikre det lokale udbud af shelters.
- **Udbyder**, altså den enkelte shelter-ejer, kan selv fastsætte (udvalgte) vilkår for booking af sit/sine shelter(s). Gennem systemet kan udbyder kommunikere med brugere af sine shelters. Udbyder afgiver en andel af brugernes betaling, som bliver fordelt mellem operatør og systemejer.

Gevinster

- Det samler udbuddet af shelters i et fælles nationalt system
- Det giver incitament til, at flere udbydere deltager i fælles systemet
- Det organiserer udbuddet af shelters på tværs af kommuner
- Det letter kommunernes administration af shelterdata på tværs af GeoFA og bookingsystem.

Barrierer

- Rollen som operatør vil pålægge kommuner en (ny) opgave med at engagere lokale shelterudbydere i systemet. Det vil kræve ressourcer og dermed mindske kommunernes incitament for at deltage. Såfremt kommunerne bliver pålagt fra centralt hold at sikre data i GeoFA er retvisende, vil scenariet tilbyde kommunerne et system, som kan understøtte den administrative opgave
- I områder, hvor kommunen ikke ønsker at tage del i systemet, er andre udbydere udelukket fra at deltage.
- Med to eksisterende fælles systemer, som begge rummer dele af dette scenarium, kan det være svært at opnå ét fælles ikke-kommercielt bookingsystem.

Økonomi

- Udvikling og etablering af bookingsystemet vil koste 600.000-1.000.000 kr.
- Systemejer vil have udgifter til hosting og drift af systemet, teknisk support til operatører og brugere samt videreudvikling af systemet. Den årlige drift vil koste 600.000-700.000 kr.
- Systemejer vil opnå indtægter via en andel af brugernes betaling for booking af shelters. Baseret på priser fra sammenlignelige systemer i markedet, vil dette scenarium kunne generere 600.000-900.000 kr. i årlige indtægter afhængigt af antallet af kommuner, der anvender systemet
- Det årlige resultat vil være mellem 300.000 kr. i overskud og 100.000 kr. i underskud.

Et fælles bookingsystem

B - direkte målrettet udbydere

Direkte målrettet den enkelte udbyder skal et fælles bookingsystem gøre det nemt for den enkelte udbyder at blive del af systemet.

I dette scenarium etablerer en ikke-kommerciel aktør et nationalt system for shelterbooking målrettet den enkelte udbyder af shelters. Systemet favner både kommunale og privat- og foreningsejede shelters, der er drevet på ikke-kommercielle vilkår.

Målet er at sikre alle udbydere lige muligheder for at anvende systemet. For kommunerne er værditilbuddet, at de synliggør deres shelters i et fælles system, samtidig med at det vil være enkelt for dem at administrere. For øvrige udbydere vil værditilbuddet også være, at de opnår større synlighed gennem et fælles system.

Systemet i dette scenarium er målrettet shelterudbydere på lige vilkår. Systemet vil appellere til udbydere, som ønsker et bookingsystem skræddersyet til shelterbooking. Kommuner, der ikke ønsker at tilbyde booking af deres shelters eller tilbyder booking af kommunale faciliteter via en samlet løsning, vil ikke tage del i systemet. Til gengæld vil andre shelterudbydere i de kommuner kunne anvende systemet udenom kommunen.

Beskrivelse af systemet

- Det er et samlet nationalt bookingsystem udbudt til både kommuner, private og foreninger
- Det tilbyder søgemulighed på tværs af samtlige shelters i GeoFA med mulighed for direkte booking og betaling for shelters blandt deltagende shelterudbydere
- Det rummer kommunikationsmodul, der giver udbydere og brugere mulighed for at kommunikere direkte gennem systemet
- Det bruger data fra GeoFA⁶ til at give overblik over shelters for brugere
- Det giver udbydere mulighed for at administrere information og centrale parametre i forhold til booking af shelters såsom varighed, pris, mulighed for at booke forud, samlet opholdslængde samt fortrinnsret af udvalgte brugere i bestemte tidsrum
- I første omgang skal det rumme booking af shelters, mens det på længere sigt kan udvides til at rumme øvrige tilvalgsprodukter for den enkelte udbyder.

⁶ Systemet kan teknisk set etableres uden afsæt i GeoFA. Det er dog brugen af netop data fra GeoFA, der gør, at scenariet fører til et bedre samlet overblik over ikke-kommercielle shelters på tværs af hele landet.

Organisering og roller

- **Systemejer** står for at drive og udvikle selve systemet samt yde teknisk support til udbydere og brugere. Systemejer står for at onboarde og servicere udbydere.
- **Udbydere**, såvel kommuner som private og foreninger, betaler en andel af brugerbetaling for brug af systemet og modtager til gengæld teknisk service fra systemejer. Udbyderen kan selv fastsætte (udvalgte) vilkår for booking af sit/sine shelter(s) og får gennem systemet mulighed for at kommunikere med brugere af sine shelters.

Gevinster

- Det giver mulighed for at samle udbuddet af shelters og skabe overblik og adgang for brugerne
- Det tilbyder et simpelt system og organisatorisk opsætning for den kommune uden lokale operatører som mellemed
- Det giver adgang for alle udbydere på ens vilkår.

Barrierer

- Udbydere skal betale en del af brugerbetaling ved booking, hvilket forringer især privates/foreningers incitament for at bruge systemet
- Idet kommunerne ikke har en rolle som lokal operatør, er det sværere at organisere og samle udbuddet af shelters på ikke-kommercielle vilkår
- Systemejer skal bruge flere ressourcer på at servicere en større gruppe af udbydere direkte, idet kommunerne ikke indgår i organiseringen.
- Med to eksisterende fælles systemer, som begge rummer dele af dette scenarium, kan det være svært at opnå ét fælles ikke-kommercielt bookingsystem.

Økonomi

- Udvikling og etablering af bookingsystemet vil koste 600.000-1.000.000 kr.
- Systemejer vil have udgifter til hosting og drift af systemet, teknisk support til operatører og brugere samt videreudvikling af systemet. Den årlige drift vil koste 700.000-800.000 kr.
- Systemejer vil opnå indtægter gennem en andel af brugerbetaling ved booking af shelters. Baseret på priser fra sammenlignelige systemer i markedet, vil dette scenarium kunne generere 650.000-900.000 kr. i årlige indtægter.
- Det årlige resultat vil være mellem 200.000 kr. i overskud og 150.000 kr. i underskud.

7. Methode

Kortlægning af shelters og eksisterende viden om brugerne

En kortlægning af systemer til at booke shelters har været afsæt for analysen af udbuddet af bookbare shelters, mens tidligere rapporter har ligget til grund for analysen af brugernes behov.

Dataudtræk fra GeoFA har været den centrale kilde til at opgøre antallet af shelters og ejerskabet af dem. GeoFA omfatter data fra omkring 60 kommuner. I det databasen er frivillig, medfører vores opgørelse af antallet af shelters og deres ejerskab en vis usikkerhed. Det samlede billede af antallet af shelters i Danmark og antallet af kommunale shelters vurderer vi dog er tilstrækkeligt som grundlag for vores analyse.

Systemerne til at booke shelters har vi kortlagt gennem desktop research, hvor vi på tværs af primært kommunerne, men også private og foreninger har fremsøgt systemer til at booke. For hvert system har vi kortlagt antallet af shelters, de omfatter, det tekniske system, det bygger på, samt den umiddelbare proces for brugeren ved at booke en overnatning i et shelter.

Vi har kortlagt og vurderet følgende platforme:

Platforme

Trente Mølle Naturskole, Naturlandet Lolland-Falster, Nationalpark Vadehavet, Book en Shelter, <https://bookenshelter.dk>

Varde Kommune, Book i Naturen, <https://bookinaturen.dk>

Naturstyrelsen, Book i Naturen, <https://booking.naturstyrelsen.dk>

Ishøj Kommune, Overnatning og ophold, <https://www.detskeriishoj.dk/udenfor/overnatning-og-ophold.htm>

Farvskov Kommunem, Overnat i Naturen, <https://favrskov.dk/borger/oplevelser-i-natur-og-kultur/overnat-i-naturen>

Parks'n'Trails, Netværk for Friluftsliv, Friluftsguiden, <http://friluftsguiden.dk>

Aarhus Kommune, Friluftsliv Aarhus, <https://friluftslivaarhus.dk>

Silkeborg Kommune, Fritidsportalen, <https://fritidsportalen.silkeborg.dk>

Herning Kommune, Booking af shelters i Herning Kommune, <http://genbrugsplads.info/ngo/book.php>

Horsens Kommune, Camping- og Teltpladser, <https://horsens.dk/Fritid/Natur-og-Friluftsliv/Camping-og-teltpladser>

Esbjerg Kommune, Myrthue - Natur, Kultur og Læring, <https://myrthue.esbjerg.dk/shelters-og-baalhytter/book-shelters>

7. METODE

Kolding Kommune, Oplev Kolding, <https://oplevelvkolding.dk/natur-faciliteter/shelterne-ved-dybvadbro-station>

Ringkøbing-Skjern Kommune, Plads i Naturen - <https://www.pladsinaturen.dk>

Samsø Kommune, Sambiose, <https://www.samsoe.dk/sambiosen>

Nicolaj Skafsgaard og Peter Gjø, appen Shelter, <https://shelterapp.dk>

Brøndby Kommune, Foreningsportalen, <https://selvbetjening.winkas.net/default.asp?wkid=brondby&navid=1>

Herlev Kommune, Shelter ved Træbanken, <https://herlev.dk/borger/kultur-idraet-og-fritid/shelter-ved-traebanken>

Sønderbog Kommune, Shelters Kollund skov, <https://www.booksonderjylland.dk/da/bok/ophold/1711997/shelters-kollund-skov/visoplysninger>

Vejle Kommune, Udeliv Vejle, <https://udeliv.vejle.dk/oplevelser/index.html?players=vejkort,praktik,shelter>

Avnstrup Spejdercenter - <https://avnstrup.bookhus.dk>

Foreningen for godt naboskab, Underup og omegn, Book Shelterplads <https://www.underup.info/book-shelter>

Foreningen Udbyhøj Havn, Shelterbooking, <https://bookingportal.com/shelter-booking-udbyhoj>

Owayy, Krummeled - Shelteret ved skoven, <https://owayy.com>

Campspace, <https://campspace.com/da>

Rapporter

Eksisterende rapporter med indsigter om shelters og brugerne har bidraget til viden om brugen af shelters og brugernes perspektiver i forhold til booking:

- Indsigt i shelterfriluftsliv, Syddansk Universitet (2020)
- Gode rammer for rekreativt shelterfriluftsliv, Syddansk Universitet (2019)
- Naturturism Trendrapport, VisitSweden (2020)
- The Future of Nature-based Tourism, Luc Hoffmann Institute (2021)
- The Image of Hostel Accommodation From the Tourist's Perspective - An Analysis of Online Booking Platforms, Duarte Carreiro, Arminda Paco, Helena Alves, Journal of Tourism & Development (2020)

Spørgeskemaundersøgelse og interviews

23 kommuner har givet input til analysen. De har fortalt om deres anvendelse af bookingsystem i de tilfælde hvor de har et eller perspektiver ved ikke at have et samt potentialet for at etablere et fælles ikke-kommercielt system med kommunerne som knudepunkt.

Indsigter i kommunernes håndtering af shelters, behov og anvendelse af bookingsystem samt holdning til et fælles ikke-kommercielt system er skabt ud fra dialog med kommunerne via interviews og spørgeskemaundersøgelser med relevante naturfaglige og GIS-ansvarlige repræsentanter for kommuner, der arbejder med shelters.

I alt har 23 kommuner på tværs af landet bidraget til analysen gennem spørgeskemaundersøgelse og interviews. Kommunerne fordeler sig på følgende parametre:

- anvender eget system
- anvender fælles system, som Friluftsguiden og Book en Shelter
- anvender ikke system til booking af deres shelters

Vi har primært talt med naturfagpersoner og GIS-ansvarlige, som til dagligt arbejder med shelters og/eller sidder med håndteringen af bookingsystem i de tilfælde, hvor der er blevet anvendt et system. Når vi har mødt en overvejende positiv holdning i kommunerne til at agere som det samlende knudepunkt i et fælles system, kan det være påvirket af, at vi har talt med fagpersoner, der netop arbejder med shelters.

Udvalgte repræsentanter fra KL, Naturstyrelsen, Book en Shelter, Friluftsguiden og Det Danske Spejderkorps har bidraget til analyse og scenarier gennem interviews og deltagelse i følgegruppe for projektet. Følgegruppen har haft til opgave at give perspektiv til indsigterne og beskrivelser af scenarierne i denne rapport.

Forudsætninger bag estimater i scenarier

Begge scenarier for et ikke-kommercielt bookingsystem bygger på forudsætninger og erfaringstal fra eksisterende løsninger og sammenlignelige systemer.

Grundlaget for forretningen bag systemet er estimeret med afsæt i erfaringstal og priser indsamlet i forbindelse med analysearbejdet i projektet. Omkostningerne til at udvikle og drive systemet er estimeret i samarbejde med det digitale udviklingshus 29x. Nedenfor har vi listet de bagvedliggende forudsætninger for at estimere indtægterne for de to scenarier for et fælles ikke-kommercielt bookingsystem.

Fælles ikke-kommercielt bookingsystem med kommunerne som operatør

- Alle udbydere, såvel kommuner som private og foreninger, afgiver en andel af brugerbetaling i forbindelse med booking. Andelen fordeles mellem systemejere og operatører.
- Prisen for en overnatning er sat til 30 kr. og er baseret på eksisterende ikke-kommercielle udbud af overnatning i shelters. Andelen af brugerbetaling, der går til systemejere

og operatører, er fastsat ud fra sammenlignelige systemer og er sat til 17,5%. Som afsæt for scenarierne er andelen fordelt med 12,5% til systemejere og de resterende 5% til operatørerne.

- Scenariet er baseret på, at en målrettet indsats kan øge andelen af kommuner, der bruger bookingsystem, fra cirka 40% fordelt på forskellige systemer til 60% i den fælles løsning. Scenariet bygger desuden på, at kommunerne sikrer, at størstedelen af shelters i deres område indgår i systemet.
- Systemejere servicere kommunerne som operatører, mens operatørerne varetager en del af den løbende dialog med de enkelte udbydere. I dette scenarium vil systemejere dermed have færre personaleomkostninger til service af udbydere i systemet.
- Systemejeres andel af brugerbetaling er baseret på gennemsnitlige antal overnatninger i shelters hos Naturstyrelsen samt erfaringstal fra eksisterende systemer i markedet.

Fælles ikke-kommercielt bookingsystem direkte målrettet udbydere

- Prisen for en overnatning er sat til 30 kr. og er baseret på eksisterende ikke-kommercielle udbud af overnatning i shelters. Andelen af brugerbetaling, der går til systemejer er fastsat ud fra sammenlignelige systemer og er sat til 17,5%.
- Scenariet er baseret på, at en målrettet indsats kan øge andelen af kommuner, der bruger bookingsystem, fra cirka 40% fordelt på forskellige systemer til 60% i den fælles løsning. Scenariet bygger desuden på, at hver fjerde privat eller foreningsudbyder fra GeoFA, svarende til omkring 100 udbydere, gør brug af systemet.
- Systemejerens andel af brugerbetaling er baseret på gennemsnitlige antal overnatninger i shelters hos Naturstyrelsen samt erfaringstal fra eksisterende systemer i markedet.

Fælles ikke-kommercielt bookingsystem direkte målrettet udbydere

- Systemet skal enten kodes fra bunden eller bygges på en eksisterende teknisk base. Dette er en afgørende forskel for prisen. Brug af en eksisterende base kan føre til større behov for efterfølgende service, for eksempel når ændringer i den bagvedliggende base skal implementeres. Et system kodet fra bunden vil kræve flere timer i forbindelse med etablering.

- Systemet tager afsæt i GeoFAs datamodel og kan trække data via GeoFAs API. Opdateringer af data i systemet som har relevans for GeoFA databasen skal foregå ved manuel dataindberetning.
- Systemet er baseret på en selvstændig datamodel for at definere, hvordan og hvor længe et shelter kan bookes.
- Systemet bygges på aktuelle standarder i forhold til persondata og sikkerhed, hvilket forudsætter et modul til at administrere brugeradgang for operatører og udbydere.
- Funktionerne i systemet kan variere i kompleksitet. Det gælder især kommunikationen til brugere. En løsning med mulighed for, at udbydere kan kommunikere via SMS øger kompleksiteten, mens en løsning med anvisning af kontaktpunkter er anvendt som simpleste bud på løsning.
- Løbende drift og årlig vedligeholdelse er baseret på, at en ekstern leverandør varetager opgaverne.
- Projektudvikling, koordinering og opsøgende salg af systemet er baseret på en projektressource med et halvt årsværk hos systemejer.
- Service i form af onboarding og teknisk hjælp er baseret på en studenter-ressource ansat hos systemejer. Omfanget er forskelligt mellem de to scenarier. I scenariet med kommunerne som operatører, varetager kommunerne en del af dialogen med de enkelte udbydere, mens systemejer varetager den direkte dialog med samtlige udbydere i det andet scenarium.

Juni 2022
Støttet med udlodningsmidler fra Friluftsrådet

Støttet med udlodningsmidler til friluftsliv

Behovet for gode adgangs- og friluftsdatabaser

Indledning

For Friluftsrådet er gode data uundværlige til politisk og faglig interessevaretagelse. Det gælder ikke kun i forhold til et bookingsystem, jævnfør nærværende analyse, men generelt i forhold til at synliggøre og forbedre mulighederne for friluftsliv og adgang til naturen.

Baggrund: Friluftsrådets løbende indsats for bedre data, viden og formidling

Friluftsrådet har altid arbejdet for at forbedre indsamling, opbygning og formidling af viden om adgang og friluftsfaciliteter, for eksempel via analyser, projekter/kampagner, udlodningsmidler eller politisk interessevaretagelse. Inden for de sidste 10 år er det for eksempel:

- Frem til 2016 udgav Friluftsrådet sammen med en række interessenter publikationen "Overnatning i det fri" om offentligt tilgængelige primitive overnatningspladser.
- Siden 2013 har Friluftsrådet indgået i opbygningen og udviklingen af udinaturen.dk, hvor Naturstyrelsen har indsamlet og offentliggjort viden om friluftsfaciliteter.
- I 2015 initierede Friluftsrådet, at Friluftsguiden – den anden store database over friluftsfaciliteter – tog initiativ til at lave en fælles datamodel med udinaturen.dk, så data kunne udveksles mellem de to databaser. Det lykkedes i 2021 i forhold til Geofa/Geodanmark - støttet af udlodningsmidler.
- Siden 2017 har udlodningsmidler betinget, at støtte til for eksempel en shelter kræver, at den er offentligt tilgængelig og tilmeldes udinaturen.dk.
- Siden 2018 har Friluftsrådet indgået i samarbejdet med stat og kommuner om udviklingen af én fælles database for friluftsfaciliteter, som nu ligger i Geodanmark (Geografiske fagdata).
- Friluftsrådets analyse i 2019 om kommunernes forvaltning af naturbeskyttelseslovens § 26 a stk. om nedlæggelse af markveje og stier i det åbne land har skærpet Friluftsrådets politiske krav om, at nedlæggelse af markveje ikke må ske – som i dag – via en anmelderordning men kræver en kommunal afgørelse.
- I 2019 fik Friluftsrådet en national rekreativ infrastruktur med i regeringens forståelsespapir. Efter et længere, fagligt forarbejde initieret af Friluftsrådet og støttet af udlodningsmidler; synliggjort forår 2019 i analysen "Fremtidens stier og ruter".
- Initieret af Friluftsrådet i 2018 og støttet af Udlodningsmidler til Friluftsliv udkom i 2020 analysen "Barrierer for offentlighedens adgang til naturen", som i 2021 førte til Friluftsrådets igangværende projekt gaanyeveje.dk.
- Friluftsrådet udgav i 2021 Danmarks første, databaserede analyse af kommunernes forudsætninger og indsats for friluftsliv i "Danmarks bedste friluftskommuner".
- I 2022 har Friluftsrådet via udlodningsmidler undersøgt potentialet og scenarier for et nationalt ikke-kommercielt bookingsystem for shelters.
- Efterår 2022 gøres friluftsdatabaserne i GeoDanmark tilgængelige i excel (og ikke kun i GIS) for at gøre data tilgængelige for ikke-fagfolk – efter langvarigt pres fra Friluftsrådet.

Analysen Shelterbooking i Danmark

For alle men især for naturuvante og børnefamilier er det vigtigt at have et sted at overnatte, når man når frem til sin destination¹. Naturstyrelsen har et bookingsystem kun for staten og vil ikke levere et bookingsystem for kommunale og civilsamfundsovernatningspladser. Der er dog netop tilføjet en funktionalitet på udinaturen.dk, så man kan se hvilke faciliteter, uanset ejerskab, som er bookbare².

¹ Se fx SDU (2019): Gode rammer for rekreativt shelterfriluftsliv - Brug, motiver og præferencer.

² Funktionaliteten "kan bookes" er kommet på udinaturen.dk efter færdiggørelsen af analysen om shelterbooking.

Udbuddet af shelters er spredt på tværs af mere end 20 forskellige systemer, der gør det svært for brugerne at få overblik. To systemer er ved at være dominerende regionalt, men mange kommuner anvender fortsat enkeltstående systemer.

Analysen konkluderer, at "Foruden et fælles bookingsystem er der også andre måder at gøre det lettere for friluftsudøvere at booke shelters:

1. Bedre og mere retvisende information i GeoDanmarks database GeoFA kan danne grundlag for flere løsninger.
2. Ligeledes er der grundlag for nye kommercielle løsninger, som kan føre til bedre brugeroplevelser.
3. Et fælles ikke-kommercielt bookingsystem er det scenarium, der i videst omfang kan samle markedet. Til gengæld er det også det scenarium, der rummer størst kompleksitet og har flest barrierer for at lykkes."

Der er en gradvis kommercialisering af markedet for booking af primitive overnatningspladser samt endvidere et stigende glamping marked.

Samling og offentliggørelse af data

Viden om friluftsfaciliteter og adgangsforhold er kerneområder for Friluftsrådet, vores medlemsorganisationer samt en lang række dedikerede fagpersoner i stat og kommuner. Det er desværre ikke altid tilfældet for kommunal- og landspolitikerne.

Så selv om staten og kommunerne har et langsigtet samarbejde om fællesoffentlige grunddata³, er data om friluftsfaciliteter ikke pligtig men frivilligt for stat og kommuner at indberette og offentliggøre.

Manglende samling og udstilling af *eksisterende* friluftsdatabaser hos staten, kommunerne og civilsamfundet komplicerer både praktisk information til friluft aktive og store nationale udviklingsprojekter. En fællesoffentlig løsning vil være bedre og billigere for både staten og kommunerne – og sikre udviklingen af bedre og billigere digitale og praktiske løsninger, såvel i kommerciel som ikke-kommerciel regi.

En række dedikerede kommuner, Friluftsrådet og Naturstyrelsen har derfor i en årrække arbejdet hårdt for at få en frivillig samling af offentlige friluftsdatabaser op at stå. Det lykkedes i 2020 at få GeoDanmark til at påtage sig opgaven med at oprette og vedligeholde én database for friluftsdatabaser (som et delelement i databasen Geofa).

Naturstyrelsen har valgt at lægge sine friluftsdatabaser i denne database, hvilket også over 60 kommuner allerede har gjort. Dataudvekslingen med Friluftsguiden medfører, at langt hovedparten af de resterende kommuner nu også har mulighed for at lægge data i Geofa. Civilsamfundets databaser ligger også i databasen, men var bedre integreret, da udnaturen.dk havde sin egen database end nu, hvor det er samlet under GeoDanmark.

En særskilt men tilsvarende problemstilling er det, at statslige og kommunale data vedrørende permanente dispensationer/tilladelser fra naturbeskyttelsesloven mv. ikke er offentligt tilgængelige. Skal man vide, hvor der er lovligt dispenseret fra de generelle adgangsregler, skal man spørge Naturstyrelsen/Kystdirektoratet og kommunerne vedrørende hver enkelt matrikel.

Eksempler på konsekvenser ved ufuldstændige nationale friluftsdatabaser

Den manglende samling og udstilling af eksisterende databaser betyder, at:

- Der er ikke et samlet nationalt bookingsystem for primitive overnatningspladser

---

³ Se oversigt over fællesoffentlige databaser i <https://datafordeler.dk> under Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur. GeoDanmark er en del af den fællesoffentlige databaserinfrastruktur.

- Det er ikke muligt at lave et fyldestgørende og ofte efterspurgt interaktivt digitalt kort over adgangsreglerne knyttet direkte til den natur, hvor du står.
- Der er ikke en fælles definition og oversigt over rekreative stier og afmærkede ruter⁴.
- Hvis man skal finde de offentlige toiletter ude i naturen, skal man benytte
  - udata.dk, som mangler mange kommunale og civilsamfundsdrivne toiletter.
  - den private app findtoilet, med aktuelt 22 kommuner.
  - de enkelte kommuners og civilsamfundsforeningers hjemmesider.
- Som med toiletter, gælder det også alle andre friluftsfaciliteter; optagningspladser for kajakker, badebroer, rideruter, handicaptilgængelige ruter, mtb-ruter med videre.
- Brugen af Friluftsdatabasen i friluftsliv, offentlig forvaltning og turismesektoren er underudnyttet.

Dansk Kano- og Kajakforbund havde en aftale med Naturstyrelsen (udnaturen.dk) om, at Dansk Kano- og Kajakforbund kunne indsende og oprette kano- og kajakruter fra centralt hold. Aftalen er blevet opsagt, efter at friluftsdatabasen samles i GeoDanmark, hvor udgangspunktet er, at data ejes af enten stat eller kommune og skal indberettes af disse. Dansk Kano- og Kajakforbund har efterfølgende kontaktet alle 98 kommuner og tilbudt opdaterede data om kano- og kajakruter, men kun tre kommuner har taget imod tilbuddet⁵. Det gør det vanskeligt at synliggøre civilsamfundets faciliteter i den fælles database over friluftsfaciliteter.

Værdien af data

Når Friluftsrådet bliver kontaktet af journalister, er det meget ofte for at få fakta om for eksempel friluftslivets omfang, udbredelse, barrierer og udviklingstendenser. Her henviser vi ofte til Friluftsrådets publikationer "Fakta om friluftsliv" og "Danskernes Friluftsliv", som dog begge har fem til ti år på bagen.

Ligeledes er de pressemeddelelser, der har størst gennemslagskraft, dem, hvor Friluftsrådet kan præsentere ny viden. Ny viden opfylder det vigtigste journalistiske kriterie: aktualitet, og er dermed afgørende for kommunikationen af Friluftsrådets holdninger, som typisk vil kunne blive kommunikeret i kølvandet af den nye viden.

Også de lokale friluftsråd er glade for data, for eksempel publikationen "Danmarks bedste friluftskommuner", som de kan bruge direkte i deres lokale politiske arbejde.

Til drøftelse

Med udgangspunkt i rapporten "Shelterbooking i Danmark" bør det drøftes:

1. Hvordan Friluftsrådet kan inddrage medlemsorganisationerne i arbejdet med at få bedre nationale friluftsdatabaser, for eksempel:
  - a. inddrage medlemsorganisationerne om behov og ønsker vedrørende nationale friluftsdatabaser.
2. Hvordan Friluftsrådet kan bidrage til bedre og mere retvisende friluftsdatabaser i GeoDanmark, herunder sheltere. Friluftsrådet bør:
  - a. intensivere dialog med GeoDanmark om at forbedre mulighederne for at få civilsamfundsdata med i Geofa (GeoDanmark).
  - b. gå i dialog med GeoDanmark og KL om bedre og mere ensartet kommunal indberetningspraksis af friluftsdatabaser (idet indberetning aktuelt er frivillig for kommunerne).
  - c. stille et politisk krav om at friluftsdatabaser – lige som miljø- og naturdata – skal gøres lovpligtig for stat, region og kommune at indberette til fællesoffentlige databaser (Geofa i GeoDanmark).
  - d. gå i dialog med Naturstyrelsen (og eventuelt KL) om offentliggørelse af alle statslige (og eventuelt kommunale) permanente dispensationer/tilladelser afgørelser vedrørende Na-

---

⁴ Det vil det statslige projekt "Danmarks naturstier", som Friluftsrådet var initiativtager til, rette op på. Men sammenlignet med andre landes overblik over stier og ruter, halter Danmark langt bag efter. Ikke mindst set i forhold til et turismeperspektiv.

⁵ Mundtlig dialog med udviklingskonsulent Irene Lauridsen.

- turbeskyttelsesloven med videre; eventuel som et projekt og eventuelt i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening.
- e. stille som politisk krav at permanente dispensationer/tilladelser skal være offentligt og elektronisk tilgængelige på interaktive kort, for eksempel i Miljøgis.
  - f. Overveje om og i givet fald i hvilket omfang udlodningsmidler til friluftsliv kan bidrage til at få flere og bedre friluftsdato.
3. I hvilket omfang, det er muligt at få etableret et nationalt bookingsystem for primitive overnatningspladser. Friluftsrådet kan
- a. invitere til dialog mellem de to for tiden dominerende systemer – Bookenshelter.dk og Friluftsguiden – samt Naturstyrelsen og KL for at afklare eventuelle muligheder for samarbejde.
  - b. Styrke mængden og kvaliteten af information om primitive overnatningspladser i Geodanmark og udstillet på udata.dk, jævnfør ovenstående punkt 1 og 2.

Fastlæggelse af dato for afholdelse af lokalbestyrelsesseminar 2023

Resume: Der skal tages stilling til lokalbestyrelsesseminaret i 2023. I punktet er oplyst muligheden for at afholde det enten forår eller efterår 2023 samt argumenterne herfor.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling: Mødeplanen for 2022-2023 blev behandlet på bestyrelsesmødet 28. juni 2022, men her blev der ikke taget stilling til dato for lokalbestyrelsesseminaret.

Udarbejdet af, dato: Winni Grosbøll, 30. august 2023.

Bilag:

- Der foreligger ikke yderligere bilag til dette dagsordenspunkt.

Indstilling

Bestyrelsen beslutter dato for afholdelse af lokalbestyrelsesseminar 2023.

Sagsfremstilling

Lokalbestyrelsesseminaret er et døgn hvor vi samler alle lokalbestyrelser på tværs af landet for at drøfte Friluftsrådets udvikling, friluftspolitik og sager af betydning for det de lokale aktive. Seminaret kører hver andet år i ulige år, med regionsseminarer i lige år.

Lokalbestyrelsesseminaret plejer at ligge om foråret, men der lægges op til en drøftelse af at rykke seminaret, idet det ofte ligger meget tæt på Friluftsrådets generalforsamling og fordi de nyvalgte på årsmøderne sjældent har mulighed for at deltage på grund af den korte tilmeldingsfrist.

Dette kan tale for at flytte seminaret til efteråret, for eksempel september, for at komme lidt på afstand af årsmøderne og give de nye bestyrelser lidt tid til at virke og begynde arbejdet før de skal på seminar. Som det er nu, kan nyvalgte på årsmøderne (mange holdes ultimo marts) risikere at skulle deltage i seminar en til to uger efter de er valgt.

På grund af Corona blev sidste års lokalbestyrelsesseminar holdt i november.

Hvis lokalbestyrelsesseminaret skal afholdes om foråret, er der to muligheder under hensyn til påske, helligdage, Naturmødet, Folkemødet med mere: fredag-lørdag den 24.-25. marts 2023 eller fredag-lørdag den 14.-15. april 2023.

Da rigtig mange årsmøder afholdes ultimo marts, vil det dog være u hensigtsmæssigt at holde det i marts. Det efterlader den 14.-15. april 2023, som mest oplagt, dette er dog 14 dage før Friluftsrådets generalforsamling.

Vælger bestyrelsen at afholde det i efteråret 2023 er der mere frit spil i forhold til datoer.

Økonomi og resurser

Der er afsat 250.000 kr. afholdelse af seminaret. Der skønnes ikke at være forskel i prisen på forår og efterår.

Tidsplan

Regionskontaktudvalget holder møde 19. september 2022, her vil det være godt at have en fastlagt dato, så den kan meldes ud.

Beslutning

Bestyrelsen drøfter oplæg til proces for evaluering af ny lokal struktur

Resume: For at opsamle erfaringer fra de lokale friluftsråds arbejde med den nye lokale struktur, blev der i 2021 bestilt en rapport fra Konsulenthuset Ingerfair. Erfaringsopsamlingen ligger færdig og er udsendt til lokalformænd via Regionskontaktudvalget, som behandler emnet på sit møde mandag den 19. september 2022.

Strategisk ophæng: Strategi 2013-2020: Organisationsudvikling: Friluftsrådet vil styrke involveringen af nye frivillige i Friluftsrådets og medlemsorganisationernes aktiviteter.

Seneste behandling: Punkt 5 b på bestyrelsesmødet, den 22. marts 2021.

Udarbejdet af, dato: Helle Stuart, Annesofie Bjerre, Winni Grosbøll, Kristian Jager Nykrog og Kim Dabelstein Løwe, 5. september 2022.

Bilag:

- Styrkelse af de lokale friluftsråds lokalpolitiske arbejde og indflydelse, april 2022. Rapport fra Konsulenthuset Ingerfair.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen tager nedenstående tidsplan for processen omkring erfaringsopsamlingen med den nye struktur for de lokale friluftsråd til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af erfaringsopsamlingen og den efterfølgende rapport fra Konsulenthuset Ingerfair, ønsker vi at udarbejde en handleplan, som i overordnede træk angiver bestyrelsens ønsker for den lokale udvikling hen over de næste tre til fem år.

Temaerne i handleplanen kan være (ikke udtømmende):

- Generationsskiftet/ynge kræfter
- Lokal proaktivitet
- Større bredde i medlemsrepræsentationen lokalt med de lokale friluftsråd som samlingspunkter
- Flere lokale ambassadører

Konkrete mål undervejs kunne være (ikke udtømmende):

- Bedre viden om deltagerne i vores lokale årsmøder (organisationer, alder, køn, erfaringsniveau)
- Net promotor score-undersøgelsen gentages årligt
- Antal temagrupper opstartet og i funktion

Forskellige indsatser kan iværksættes straks, hvis de vurderes at understøtte den ønskede udvikling lokalt og der er lokal efterspørgsel herpå.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Medio august 2022:	Regionskontaktudvalget modtog rapporten til orientering.
19. september 2022:	Møde i Regionskontaktudvalget, hvor rapport behandles og der gives regionale input til handleplanen.
3. november 2022:	Bestyrelsen drøfter erfaringsopsamlingen og behandler handleplanen på sit ordinære møde.
26. november 2022:	Fællesmødet med bestyrelsen og de lokale formænd – præsentation af handleplanskataloget og workshops handleplanen og mulige lokale indsatsområde.

Beslutning

Styrkelse af de lokale friluftsråds lokalpolitiske arbejde og indflydelse

*Udarbejdet af Line Lund Mikkelsen, vidensmedarbejder,
& Frederik C. Boll, stifter og direktør i Ingerfair i 2022*

Indholdsfortegnelse

1. Forord	3
1.1 Kort om den nye lokalrådsstruktur.....	3
1.2 Sådan læser du rapporten	4
2. Analyse.....	6
2.1 Rekruttering af frivillige.....	6
2.1.1. Kobling til medlemsorganisationer	6
2.1.2. Demografisk udvikling.....	9
2.2. Fokus på trivsel.....	12
2.3 Rolleklarhed.....	14
2.3.1. Balancen mellem det reaktive og proaktive arbejde	14
2.3.2. Uklarheder i opgaven.....	15
2.3.3. Efterspørger dialog.....	16

1. Forord

Undersøgelsen er gennemført af Ingerfair på vegne af og i tæt samarbejde med Friluftsrådet i perioden oktober 2021 t.om. februar 2022.

Nærværende undersøgelse er ikke en evaluering af hverken implementeringen af eller resultater skabt som konsekvens af den nye struktur for de lokale friluftsråd. Derimod er det formålet med undersøgelsen at afdække, hvordan Friluftsrådet kan styrke de lokale friluftsråd i at varetage den lokale friluftspolitiske interessevaretagelse og indflydelse.

Friluftsrådet har over de seneste år implementeret en ny struktur for deres 23 lokalråd. Målet med den nye struktur har været at sikre lokalpolitisk indflydelse gennem at styrke lokalrådenes rolle som politisk fortalere og engagere flere i lokalrådets arbejde.

Resultaterne af denne undersøgelse skal danne grundlag for anbefalinger til det fremadrettede arbejde med at styrke det lokale niveau i Friluftsrådet samt et redskab, der kan skabe dialog om udvikling mellem de lokale råd og den nationale foreningskonsulent.

I undersøgelsen har vi anvendt flere forskellige metoder, som listet nedenfor:

- Desk research (relevante undersøgelser, dokumenter og friluftsrådet.dk)
- En netbaseret spørgeskemaundersøgelse til lokalrådsrepræsentanter
- En netbaseret spørgeskemaundersøgelse til medlemsorganisationernes hovedorganisation
- Fokusgruppeinterview med lokalrådsrepræsentanter
- Workshop på Friluftsrådets årlige bestyrelsesseminar i november 2021

Derudover har der løbende været møder og dialog om undersøgelsens foreløbige resultater med Friluftsrådets sekretariat.

Denne afrapportering indeholder væsentlige resultater af undersøgelsen og præsenterer to anbefalinger til Friluftsrådet. Alt datamateriale er udleveret til Friluftsrådet, således at andre analyser kan foretages af Friluftsrådet selv.

1.1 Kort om den nye lokalrådsstruktur

Det lokale friluftsråd består af lokalforeninger i Friluftsrådets medlemsorganisationer. Omdrejningspunktet for lokalrådenes arbejde er årsmødet, hvor alle medlemmer af lokalrådet inviteres.

På årsmødet vælges bestyrelsen af det lokale friluftsråd, hvilket består af en formand, x kommunekoordinatorer svarende til antallet af kommuner og eventuelt en specialpost såsom fx temagrupperansvarlig/kommunikationsansvarlig. Man er valgt for en periode på to år.

På årsmødet diskuteres også årets fokus for lokalrådets arbejde det følgende år.

Foruden en bestyrelse kan det lokale friluftsråd bestå af temagrupper, som kan beskrives som arbejdsgrupper, der kan nedsættes løbende efter behov og interesse. Temagrupperne kan have fokus på projekter, politiske sager, konkrete aktiviteter eller særlige fysiske områder. Nedenfor i figur ses en visualisering af Friluftsrådets lokale struktur.

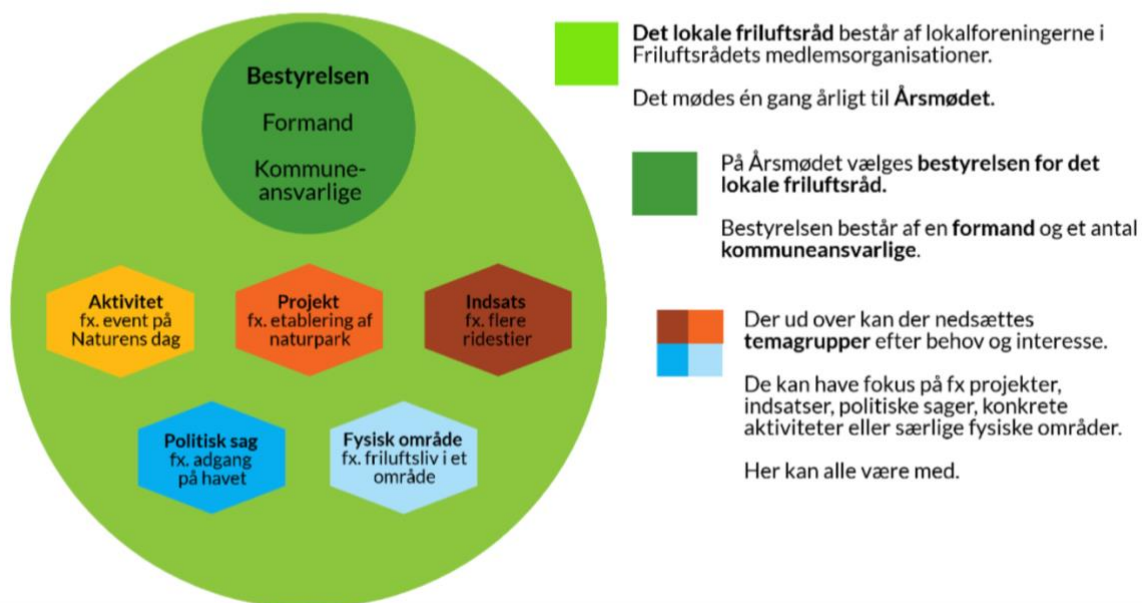
Figur 1: Visualisering af den nye lokale struktur¹

---

¹ Friluftsrådet: "Friluftsrådets nye lokale struktur – værd at vide"

Link:<https://friluftsradet.dk/sites/friluftsradet.dk/files/media/document/Friluftsrådets%20nye%20lokale%20struktur%20-%20værd%20at%20vide.pdf>

Det lokale friluftsråd

I 2021 overgik Friluftsrådets sidste råd til den nye struktur, hvorfor alle 23 lokalråd nu bestræber sig på at følge den nye struktur i organiseringen af deres arbejde lokalt.

Lokalrådsrepræsentanterne, der indgår i denne undersøgelse, har således kortere og længere tids erfaring med lokalrådsarbejdet under den nye struktur.

1.2 Sådan læser du rapporten

Rapporten er struktureret således, at analysen er inddelt i tre afsnit.

Førstedel handler om rekruttering af frivillige. Andet afsnit handler om vigtigheden af trivsel ift. rekruttering. Andet afsnit leder således også op til det tredje afsnit, som dykker ned i udfordringer omkring rolleklarhed ift. det lokale friluftsrådsarbejde.

Anbefalinger til Friluftsrådets videre arbejde er skrevet ind i analysen, således at der gennem analysen løbende er anbefalinger markeret med overskriften 'Anbefalinger'.

Resume af anbefalinger:

- Nye frivillige til det lokale friluftsrådsarbejde skal komme fra medlemsorganisationernes lokalforeninger. Disse oplever at mangle viden og information om det lokale friluftsarbejde. Samtidig kan medlemsorganisationer også være presset af den demografiske udvikling, som rammer landets kommuner skævt. Friluftsrådet bør derfor:
  - Understøtte de lokale friluftsråd i at tilrettelægge deres indsats efter et scenarie, hvor det vil være endnu sværere at rekruttere nye frivillige.
  - Understøtte de lokale friluftsråd i at engagere nye frivillige i mindre forpligtende strukturer end bestyrelsesarbejdet – fx styrke arbejdet med de tematiske grupper.
  - Den lokale friluftspolitiske interessevaretagelse er ofte reaktiv, og derfor er det vores anbefaling, at de lokale friluftsråd understøttes i at opbygge relationer til bestyrelserne i medlemsforeningernes lokalafdelinger som én af deres centrale opgaver.
- Friluftsrådets NPS er på -14,6, hvorfor det bør tages alvorligt, og der bør ses på rammerne for frivilligheden herunder rolleklarhed.
- De lokale råd oplever en udfordring med at finde en balance mellem det reaktive og det proaktive arbejde, hvor særligt det proaktive arbejde bliver underprioriteret. Der er tvivl om det proaktive

arbejde – ift. hvorvidt der er et behov, samt hvad rammerne er for det. Derudover efterspørges der mere dialog mellem det nationale og lokale niveau.

- Som tillæg til denne rapport udvikles derfor også et dialogredskab, som kan styrke relationen mellem det nationale og lokale niveau og skabe mere rolleklarhed for det enkelte råd.
- Der bør være fokus på, at det enkelte råd definerer, hvad der er 'kerneopgaven' for dem, hvem de skal samarbejde med, og hvilke resultater de gerne vil skabe. Og fravælge eventuelle opgaver, som ikke er vigtige at løse.

2. Analyse

I undersøgelsen af en struktur, hvor det lokale niveau skal understøtte det nationale niveau med at varetage politiske interesser, er der to særlige to fokusområder. Det ene er rekruttering af frivillige – er der nok hænder til at løfte opgaverne? Det andet er rolleklarhed - er formålet med det lokale arbejde tydeligt og afstemt mellem det lokale og nationale niveau?

Derfor fokuserer analysen på disse to områder. Vi samler løbende op i anbefalinger.

2.1 Rekruttering af frivillige

En vigtig årsag til at omlægge til en ny lokal struktur er at få flere engageret i lokalrådsarbejdet. Vi vil i denne analyse pege på to udfordringer, der lige nu gør det svært for lokalrådene at rekruttere nye kræfter.

2.1.1. Kobling til medlemsorganisationer

En udfordring, der er udtalt blandt lokalrådsrepræsentanterne, er kontakten til de lokale medlemsforeninger.

I spørgeskemaundersøgelsen blandt lokalrådsrepræsentanterne angiver knap to ud af tre (65 pct.), at det er vanskeligt at rekruttere flere frivillige og ligeledes angiver to ud af tre (65 pct.), at de oplever manglende kontakt til lokale medlemsorganisationer.

Lokalrådsmedlemmer beretter, at de oplever udfordringer med at få fremmøde på årsmødet blandt lokale medlemsforeninger, og det overhovedet at skabe kontakt til de lokale medlemsforeninger opleves som svært og som en uoverskuelig opgave. Mens nogle lokalråd har genereret en liste med mailadresser på lokalforeninger, som de kan sende invitation til årsmødet og andre nyheder til, så oplever andre denne opgave som meget uoverskuelig.

Mens størstedelen mest udtrykker at være udfordret ift., hvordan man etablerer selve kontakten til de lokale medlemsorganisationer, så udtrykker et lokalrådsmedlem:

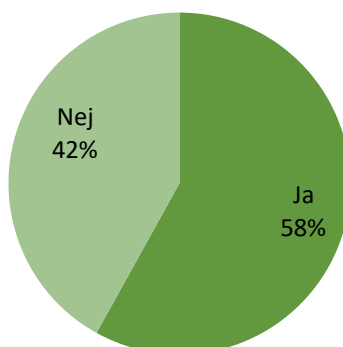
"Jeg synes, vi kæmper lidt her for at gøre opmærksom på vores eksistens både gennem medlemsforeningerne, men vi har ikke rigtigt noget budskab at komme med."

Citatet indikerer, at det samtidig ikke nødvendigvis er tydeligt, hvilket budskab og hvad lokale medlemsforeninger kan få ud af at engagere sig i det lokale friluftsråd.

I spørgeskemaundersøgelsen blandt medlemsorganisationernes hovedorganisation spørges der ind til, hvorvidt organisationer oplever en værdifuld repræsentation af deres interesser igennem de lokale friluftsråd.

Diagram 1: Oplevelse af værdifuld repræsentation af deres interesser igennem de lokale friluftsråd? (n=33)

Medlemsundersøgelse blandt hovedorganisationer

Som det fremgår i diagram 1 angiver over halvdelen (58 pct.), at de oplever en værdifuld repræsentation af deres interesser. Lidt under halvdelen (42 pct.) har omvendt svaret nej til, at de oplever en værdifuld repræsentation af deres interesser lokalt.

I undersøgelsen spørger vi efterfølgende til, hvordan de, der oplever en værdifuld repræsentation, oplever at opnå en værdifuld repræsentation af deres interesser. Mens vi ligeledes spørger dem, der ikke oplever en værdifuld repræsentation, hvorfor de ikke oplever en værdifuld repræsentation lokalt.

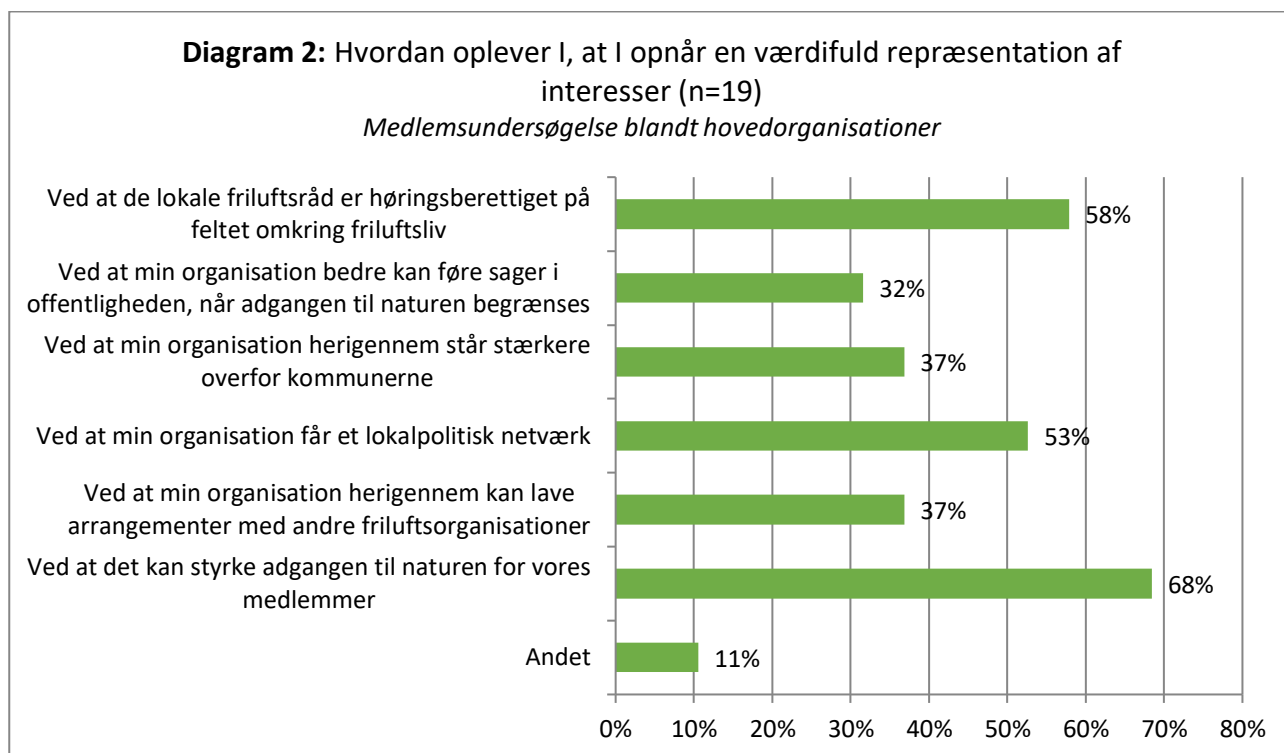
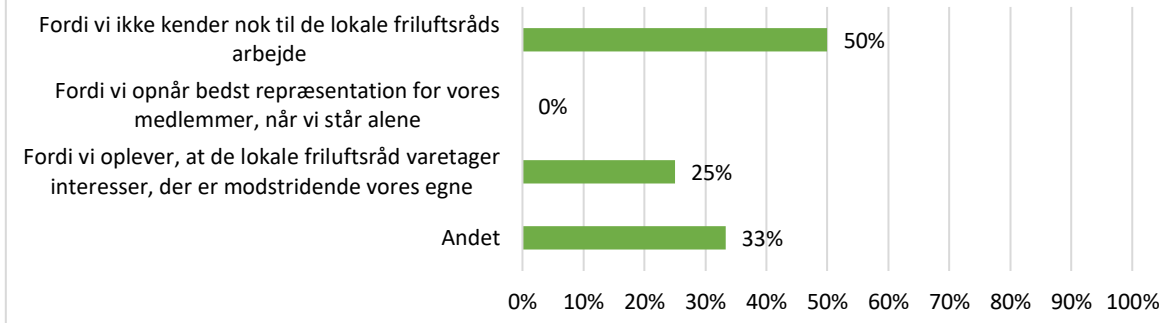

Diagram 2 viser, at flest medlemsorganisationer oplever værdifuld repræsentation af deres interesse ved, at deres medlemskab kan styrke adgangen til naturen for deres medlemmer (68 pct.). Derudover angiver mere end halvdelen, at de opnår en værdifuld repræsentation af deres interesser lokalt, ved at de er høringsberettigede (58 pct.) og ved, at de får et lokalpolitisk netværk (53 pct.). Omkring en tredjedel angiver, at de opnår værdifuld repræsentation ved, at de bedre kan føre sager, når adgangen til naturen begrænses (32 pct.), at deres organisation står stærkere overfor kommunerne (37 pct.), og at deres organisation kan lave arrangementer med andre frilufsorganisationer (37 pct.). Endeligt har en mindre andel (11 pct.) angivet andet.

Diagram 3: Hvorfor oplever I ikke en værdifuld repræsentation af interesser igennem de lokale friluftsråd? (n=12)

Medlemsundersøgelse blandt hovedorganisationer

I Diagram 3 fremgår det, at halvdelen (50 pct.), der ikke oplever værdifuld repræsentation, angiver, at det skyldes, at de ikke kender nok til det lokale arbejde. En fjerdedel (25 pct.) angiver, at det er, fordi de oplever, at de lokale friluftsråd varetager interesser, der er modstridende med deres egne. En tredjedel (33 pct.) har angivet andet, hvor der er kommenteret følgende: *Vi har ofte gode kontakter blandt egne medlemmerne, og så har vi vores egne arenaer, Vi har ikke lokale afdelinger og Vi har svært ved at få vores medlemmer til at deltage i arbejdet.*

Nedenstående diagram viser, hvad der kunne få medlemsorganisationer til i højere grad at oplyse deres medlemmer om muligheden for at stille op til lokalbestyrelsen i de lokale friluftsråd.

Diagram 4: Hvad kunne få jer til i højere grad at oplyse jeres medlemmer om muligheden for at stille op til bestyrelsen i de lokale friluftsråd? (n=29)

Medlemsundersøgelse blandt hovedorganisationer

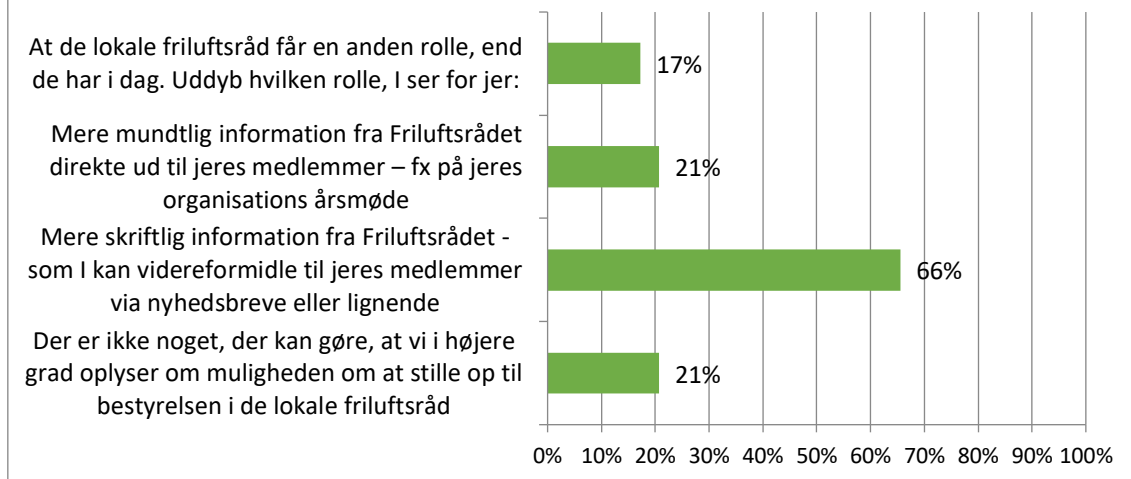

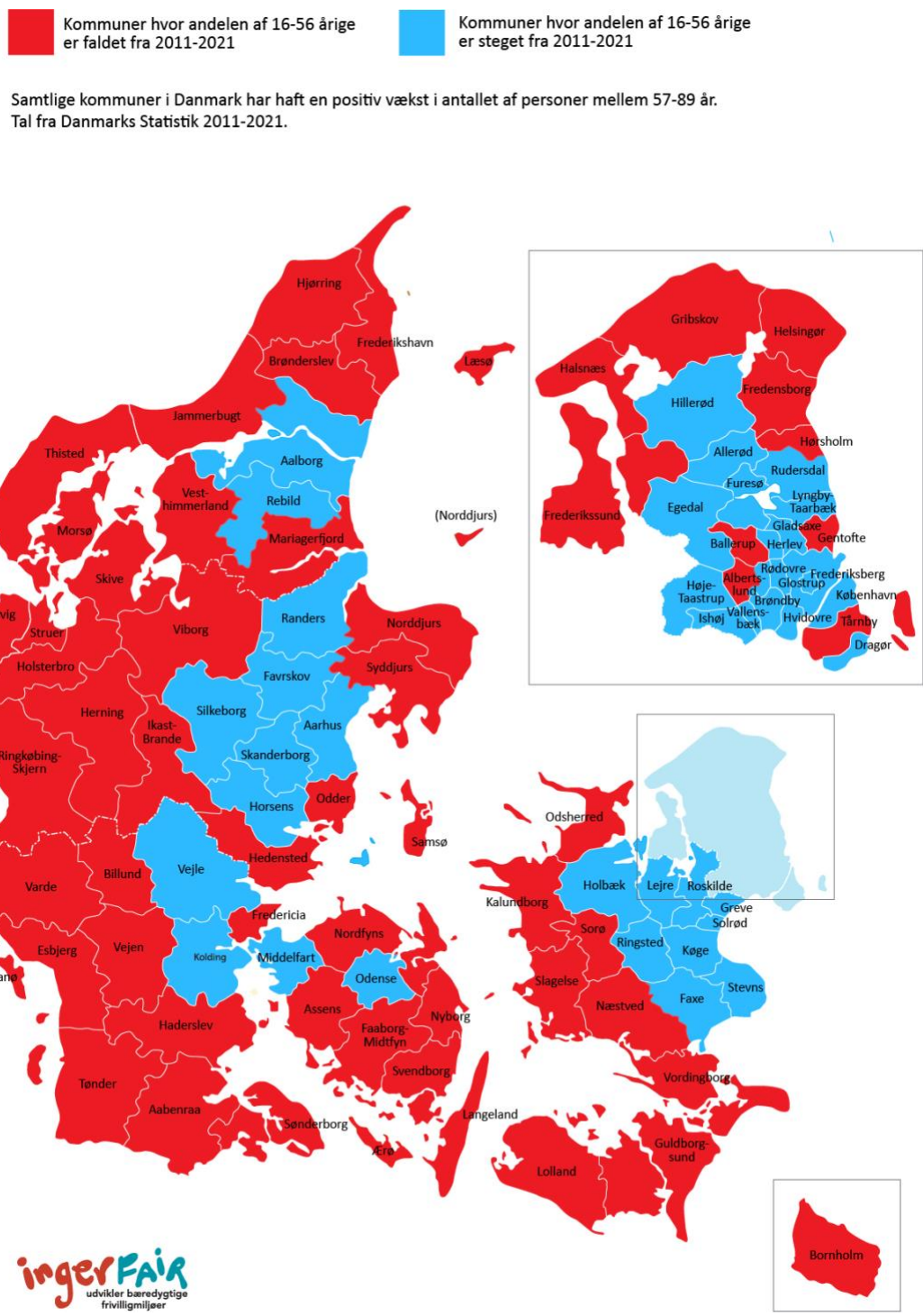
Diagram 4 viser, at størstedelen (66 pct.) af medlemsorganisationer ønsker mere skriftlig information, som de kan videreformidle til deres medlemmer via nyhedsbreve eller lignende. Der er tilsyneladende et bredt ønske blandt medlemsorganisationer om at videreformidle muligheden for at stille op til bestyrelsen i et lokalt friluftsråd. Dette ønske kan dog være et udtryk for det 'nemme' svar. Undersøgelsen giver nogle indikationer på, hvad de har brug for for at kunne prioritere opgaven. Hvorvidt medlemsorganisationerne ønsker at kunne eller i det hele taget kan prioritere opgaven i at hjælpe Friluftsrådet med at rekruttere til bestyrelsen, svarer denne undersøgelse ikke på. En årsag til denne forklaring kan findes i den demografiske udvikling, som vil præge både medlemsorganisationerne og Friluftsrådets fremtidige rekrutteringsgrundlag.

2.1.2. Demografisk udvikling

Friluftsrådet ønsker at tiltrække flere frivillige til det lokale arbejde, hvilket typisk kalder på nye og bedre rekrutteringsstrategier, men tal fra Danmarks Statistisk tyder på, at det ikke kun kræver en bedre og mere målrettet rekrutteringsindsats for at få flere med. Tallene viser, at de generationer, der skal tage over, består af markant færre personer. Der er simpelthen ikke lige så mange frivillige til at løfte opgaverne.

Nedenstående figur 2 viser et kort over Danmarks kommuner ift. andelen af 16-56-årige i perioden 2011-2021. Kommuner markeret med farven rød er kommuner, hvor andelen af 16-56-årige er faldet, mens kommuner markeret med farven blå er kommuner, hvor andelen af 16-56-årige er steget i perioden 2011-2021. Derudover har samtlige kommuner i Danmark haft en tilvækst af personer i alderen 57-89-årige i samme periode.

Figur 2: Kommunekort over den demografiske udvikling fra 2011-2021

I de lokale friluftsråd har mange været aktive i mange år. I diagram 5 nedenfor ses det, at mere end halvdelen (52 pct.) har været engageret i 7 år eller længere tid. Samtidig ser vi også, at næsten en fjerdedel (23 pct.) har været aktive i mindre et år. Det betyder således også, at der kommet flere frivillige til det seneste år. Til sammenligning var andelen af frivillige, der havde været aktive under to år på under 5

pct. i undersøgelsen, der er blevet foretaget vedrørende Friluftsrådets lokalpolitiske indsats og struktur i 2017².

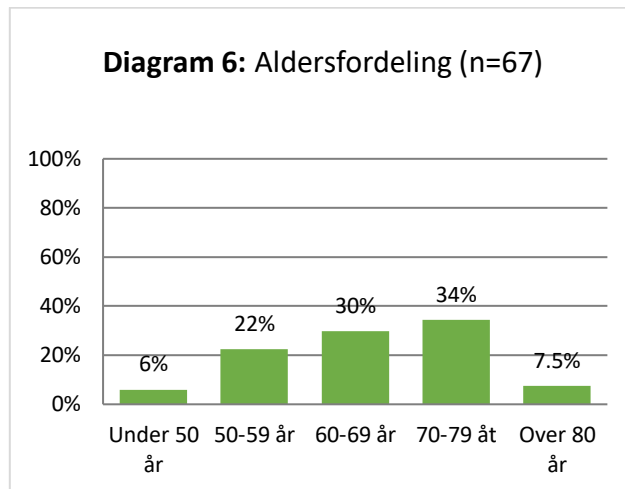
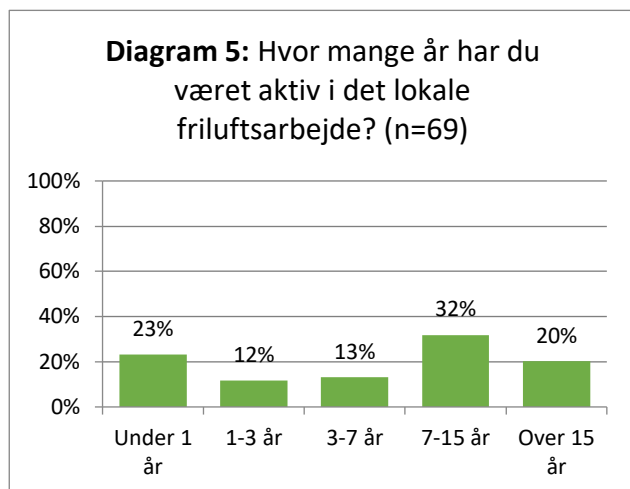

Diagram 6 viser aldersfordeling blandt aktive i de lokale friluftsråd. Her ses det, at størstedelen af de aktive (72 pct.) er over 60 år, mens omkring en fjerdedel (28 pct.) er under 60 år. Gennemsnitsalderen blandt aktive i de lokale friluftsråd er på 65,7 år.

Foruden at der i fremtiden vil være færre frivillige til at tage over, så er udviklingen også skævt fordelt. Figur 2 ovenfor viser nemlig, at 60 procent af landets kommuner har oplevet et fald i andelen af 16-56-årige fra 2011 til 2021 og en stigning blandt personer over 56 år.

Det betyder, at der i fremtiden vil være færre frivillige at tiltrække – særligt uden for de større byer. Denne udfordring vil således også ramme Friluftsrådets lokale arbejde skævt, da der vil være flere til at overtage arbejdet i nogle kommuner – særligt bykommuner – fremfor andre.

Oveni denne udfordring bør der tages højde for, at de yngre generationer agerer anderledes end de ældre.

Anbefalinger:

De nye frivillige, der skal rekrutteres til de lokale friluftsråd, skal komme fra medlemsorganisationernes lokalforeninger, dog kan disse være udfordret af den demografiske udvikling, hvor der i flere kommuner er færre borgere under 57 år at rekruttere blandt. Derfor anbefaler vi, at Friluftsrådet:

1. Understøtter de lokale friluftsråd i at tilrettelægge deres indsats efter et scenarie, hvor det vil være endnu mere svært end i dag at rekruttere nye frivillige.
2. Understøtter de lokale friluftsråd i at engagere nye frivillige i mindre forpligtende strukturer end bestyrelsesarbejdet – fx de tematiske grupper.
3. Den lokale friluftspolitiske interessevaretagelse er ofte reaktiv, og derfor er det vores anbefaling, at de lokale friluftsråd understøttes i at opbygge relationer til bestyrelserne i medlemsforeningernes lokalafdelinger som én af deres centrale opgaver, således at det lokale friluftsråd kan inddrage (eller blive inddraget), når det er aktuelt i en given sag/problemstilling. Forskningen inden for frivillighed peger på, at det er den personlige opfordring, som er den mest virkningsfulde, når nye frivillige skal rekrutteres³.

² Nicolaisen, Bent (2017): *Undersøgelse af Friluftsrådets lokalpolitiske indsats og struktur*. Friluftsrådet

³ Hygum Espersen, Helle et al. (2021): *Frivilligundersøgelsen 2020 - En repræsentativ befolkningsundersøgelse af udviklingen i danskernes frivillige arbejde*. Side 51ff

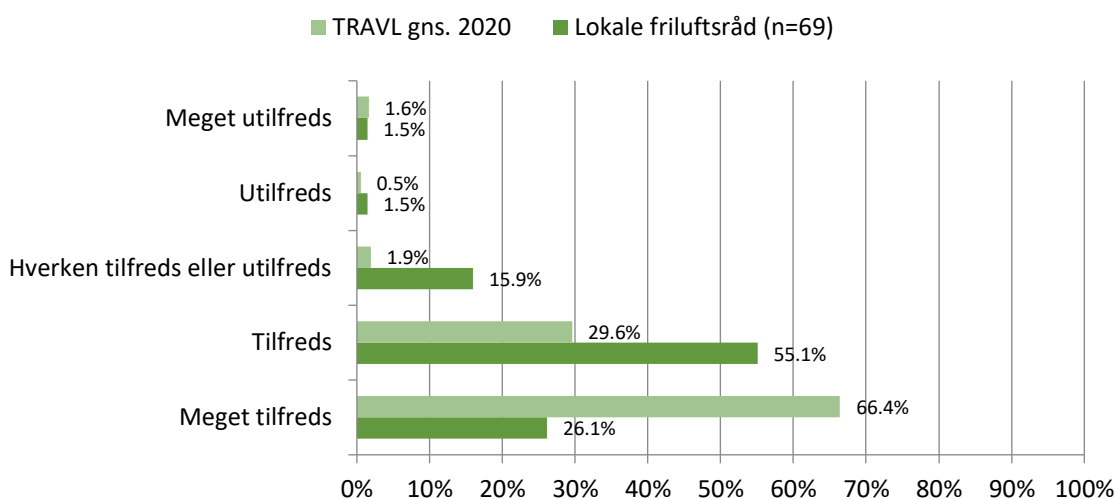
Link: <https://www.vive.dk/media/pure/16186/5662919>

2.2. Fokus på trivsel

Den personlige opfordring er det mest virkningsfulde redskab til at rekruttere nye frivillige. Derfor er en analyse af de eksisterende frivilliges motivation for at gøre dette interessant.

I spørgeskemaundersøgelsen blandt lokalrådsrepræsentanterne spørger vi ind til deres overordnede tilfredshed med at være frivillige. Diagram 5 viser den overordnede tilfredshed blandt aktive i de lokale friluftsråd sammenlignet med det nationale gennemsnit på tværs af organisationer målt i 2020⁴.

Diagram 7: Overordnet tilfredshed

Som det fremgår af diagram 7, så angiver mere end fire ud af fem (81 pct.) lokalrådsrepræsentanter, at de er meget tilfreds til tilfreds. Når vi sammenligner med det nationale gns. for 2020, så er der en forskydning i andelen af meget tilfredse og andelen af tilfredse. Blandt lokalrådsrepræsentanterne i Friluftsrådet angiver en fjerdedel (26 pct.), at de er meget tilfredse, mens det i den nationale undersøgelse er to tredjedele (66 pct.).

I spørgeskemaundersøgelsen blandt lokalrådsrepræsentanter spørges der ind til sandsynligheden for, at de vil anbefale venner, bekendte eller andre i deres forening at være engageret i Friluftsrådet lokalt på en skala fra 0-10, hvor 0 er "slet ikke sandsynligt" og 10 er "meget sandsynligt". På baggrund af dette spørgsmål udregnes lokalrådenes net promoter scorer (NPS). Denne score anvendes til at undersøge de frivilliges loyalitet og promovning af det lokale arbejde.

Personer, der angiver scoren 0-6, anses som kritikere - dvs. personer, der i højere grad vil tale dårligt om arbejdet overfor andre. Personer, der angiver 7-8, anses som passive - dvs. personer, der ikke taler dårligt om arbejdet, men de promoverer omvendt heller ikke lokalrådsarbejdet. Personer, som har angivet 9-10, anses som en promoter – dvs. at personerne går ud og taler godt om lokalrådsarbejdet og promoverer arbejdet. NPS udregnes ved at trække andelen af kritikere fra andelen af promoters.

- **NPS for de lokale friluftsråd: 26,1 promoters – 40,6 kritikere = -14,5**

En NPS, der er under 0, peger på, at der er noget, der behøver forbedringer, mens en NPS over 0 anses som god og NPS over 50 som fremragende. Til sammenligning er NPS for den nationale TRAVL-undersøgelse for 2020 på 58,0.

⁴ Ingerfair (2020): TRAVL-undersøgelsen 2020 - En undersøgelse af frivilliges trivsel og arbejdsforhold. Link: https://www.ingerfair.dk/wp-content/uploads/2020/10/TRAVL_undersogelse_2020.pdf

De lokale friluftsråd har en NPS på -14,6, hvorfor Friluftsrådet bør se på, hvordan de kan forbedre lokalrådsrepræsentanternes rammer for deres frivillige engagement.

I det følgende præsenterer vi nogle af de årsager, der kan være med til at forklare lokalrådenes NPS. Disse årsager har vi samlet i analysens anden del under overskriften "Rolleklarhed", hvor vi i forlængelse heraf præsenterer vores anbefalinger.

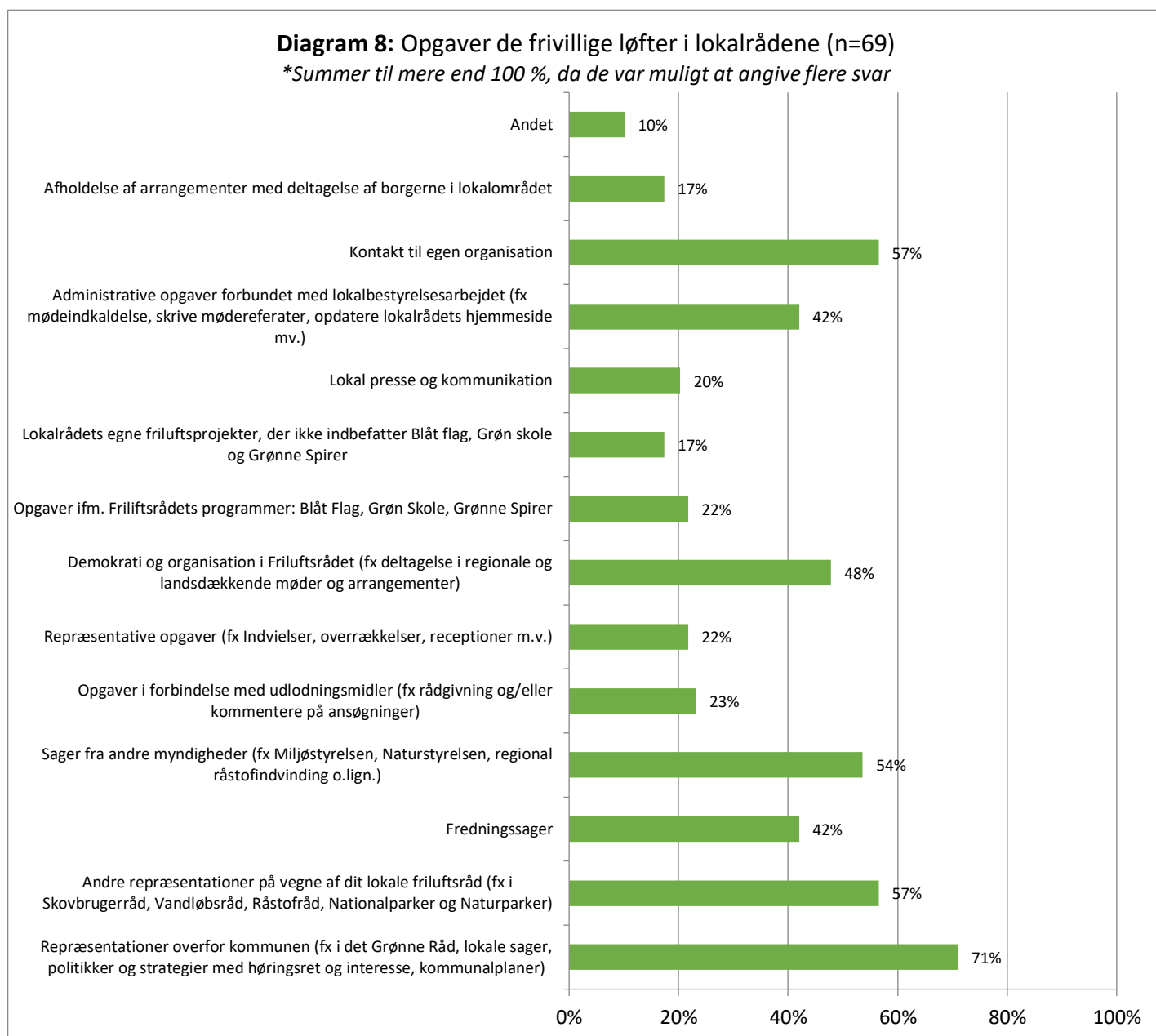
2.3 Rolleklarhed

Et vigtigt opmærksomhedspunkt i at omlægge til en ny lokal struktur er at gøre det tydeligt, hvad der er opgaven og forventningerne til det lokale niveau. Uklarhed i rollen som frivillig og formålet med det lokale arbejde skaber frustration og manglende lyst til at udbrede muligheden for at engagere sig – ofte fordi man er i tvivl om, hvad andre skal lave, og hvorfor det er vigtigt. Vi vil i denne analyse pege på tre årsager til rolleklarheden i de lokale friluftsråd.

2.3.1. Balancen mellem det reaktive og proaktive arbejde

Med den nye struktur har der været et ønske om at give det enkelte lokale friluftsråd mere frihed til selv at definere indsatsen og balancen mellem det reaktive og proaktive arbejde. Nedenstående diagram 8 viser fordelingen over, hvilke opgaver de frivillige i lokalrådene løfter lokalt.

Som det fremgår af diagrammet, så beskæftiger størstedelen sig med repræsentationer overfor kommunen,

andre repræsentationer, sager fra andre myndigheder, kontakten til egen organisation og demokrati og organisation i Friluftsrådet.

Flere lokalrådsrepræsentanter peger på, at arbejdet i lokalrådene bør bestå af både reaktivt arbejde såsom høringsager og repræsentationsarbejde mm. og proaktivt arbejde, hvor det lokale friluftsråd selv laver projekter. Samtidig oplever de lokale råd, at denne balance er svær, fordi sager, man skal reagere på, tager kræfter og tiden fra det proaktive arbejde. En af lokalrådsmedlemmerne beskriver følgende:

".. den her balance, tror jeg, er svær at opnå. Vi er jo trods alle sammen mere eller mindre frivillige i det, og den tid, man kan dedikere til det arbejde, er jo begrænset, og derfor, hvis man har en stor bunke med sager, man skal reagere på, så tager det kræfter fra alle de sager, man selv vil være aktiv for."

Der er et ønske om at arbejde mere proaktivt, men der er samtidig en oplevelse af, at der er en stor bunke opgaver, som man også skal reagere på. Derudover fortæller flere, at arbejdet og læsemængden er intensiveret gennem årene. I nogle af rådene oplever de, at der bliver trukket store vekslers på kommunekoordinatorene, og at al deres tid går med lokale sager og blive ajour med at læse og forholde sig til alle de sager, de modtager i deres postkasse.

Et af lokalrådsmedlemmerne beskriver arbejdet således: *"Friluftsrådsarbejdet er så stort, som man gør det til. Man kan være fuldtidsbeskæftiget, hvis man virkelig gerne vil, og man kan minimere det ved ikke at melde sig til ret meget. Det er derfor svært at definere, hvad man skal og ikke skal."*

Mange lokalrådsmedlemmer lægger mange timers arbejde hver måned – i gns. på 13 t. og 45 min jf. spørgeskemaundersøgelse. Det gennemsnitlige antal timer, som frivillige bruger på frivilligt arbejde om måneden i Danmark, er ifølge Frivilligundersøgelsen 2020 på 15,5 timer⁵. Det er dog vel at mærke timer på frivilligt arbejde i alt. Det kan således godt være fordelt på en indsats for flere forskellige organisationer.

Flere i de lokale friluftsråd oplever dog, at mængden af sager, man skal reagere på, betyder, at der ikke er kræfter til de proaktive aktiviteter. Det betyder således, at det reaktive arbejde prioriteres fremfor det proaktive arbejde i de fleste lokalråd, og dette kan være en kilde til oplevelsen af rolleklarhed.

2.3.2. Uklarheder i opgaven

Som ovenstående afsnit peger på, så prioriteres det reaktive arbejde på nuværende tidspunkt over det proaktive arbejde, hvilket skyldes, at der er en oplevelse af, at der ikke er ressourcer i rådene til at løfte både det proaktive og reaktive arbejde.

Som en del af implementeringen af den nye struktur skulle lokalrådene årligt lave årsplaner og nedsætte temagrupper efter behov og interesser. Formålet med temagrupperne var netop at fordre en mere proaktiv og løs organisering af engagementet i de lokale råd.

Flere lokalråd beretter, at de oplever udfordringer med at nedsætte temagrupper.

Et lokalrådsmedlem fortæller, at der ingen behov eller problemer er i deres område:

"Det med temagrupper volder os meget store problemer, fordi der er ikke nogen, der har nogle behov eller ønsker eller problemer(..). Og hvis ikke vores medlemmer har et behov, så er der ingen grund til at skabe nogle kunstige nogle."

Citatet indikerer, at der i de lokale råd ikke er tradition for at arbejde proaktivt, hvorfor omdrejningspunktet for deres arbejde er at reagere på problemer og behov og ikke at skabe kunstige behov. Det at arbejde proaktivt er en anden måde at arbejde på, hvor de lokale friluftsråd får en anden rolle lokalt. I nogle råd er der således en barriere for at arbejde proaktivt, da det dels er en anden måde at arbejde på og dels giver det lokale friluftsråd en anden rolle, hvilket ikke opfattes som den rolle, de skal indtage som lokalt råd.

---

⁵ Hygum Espersen, Helle et al. (2021): Frivilligundersøgelsen 2020 - En repræsentativ befolkningsundersøgelse af udviklingen i danskernes frivillige arbejde. Side 30ff.

Link: <https://www.vive.dk/media/pure/16186/5662919>

Det kan omvendt også fortolkes som en uklarhed om, hvad det egentlig betyder at arbejde proaktivt, samt hvad en temagruppe kan være engageret omkring.

Flere italesætter, at de har efterspurgt en retning eller rammer fra Friluftrådet, hvorledes de har fået at vide, at de i høj grad selv er med til at forme og sætte retningen. Der efterspørges dog fortsat nogle ydre rammer for arbejdet:

"Den med at vi selv kan bestemme, det skal vi måske have hjælp til, fordi hvor langt kan vi bestemme? Jeg drømmer da om, at gøre det her råd til et ungdomsråd (...) men det er nok ikke der, hele organisationen tænker, at vi skal hen. Så hvor er rammen, hvornår rammer vi mod elastikken?"

I citatet efterspørger lokalrådsmedlemmet nogle ydre rammer for, hvad de som lokalråd kan foretage sig. Der opleves således ikke en klarhed om, hvilke ydre rammer der er for det lokale arbejde. Det kan i praksis skabe udfordringer, da aktiviteter eller projekter hele tiden skal forhandles lokalt ift., om de er inden eller uden for rammerne.

Samtidig kan det være svært for nye frivillige at vide, hvad og hvordan de kan engagere sig i, når rammer og opgaven opleves uklar.

Endeligt italesætter flere af rådene en opmærksomhed på, at de som råd ikke skal gå efter egne særinteresser. Således at man som repræsentant af roklubben ikke laver projekter for roklubben, men at der er åbenhed for alle friluftbrugere generelt.

2.3.3. Efterspørger dialog

Størstedelen af de lokale råd efterspørger mere dialog og involvering. Der er en oplevelse af, at der bliver kommunikeret meget til dem, men i mindre grad med dem.

En fortæller, hvordan forventningerne til dem ikke stemmer overens med deres virkelighed og arbejdsgange:

"Jeg føler nogle gange, at de [sekretariatet] har en frygtelig masse forventninger til, hvad vi kan gøre, og de sender en masse fine ting ud til os, fx kommunevalget. Alle de der ting kan godt være udmærket, men det er ikke sådan, vi fungerer i det daglige. (...) Man mødes jo ikke bare lige, for vi er godt spredt"

Ovenstående citat er et eksempel på, hvordan støtte og hjælp fra sekretariatet kan blive opfattet som en forventning til, hvordan de skal arbejde. Dette er muligvis et eksempel på, hvordan gode intentioner om at understøtte det lokale arbejde kan skyde forbi og blive opfattet negativt, da der mangler kendskab til lokalrådenes måde at fungere på.

I de lokale friluftråd bor der en forståelse af Friluftrådet som en meget top-down-ledet organisation, hvor der på den ene side forventes noget af dem lokalt, men samtidig opleves der ikke, at de bliver involveret i tilstrækkelig grad.

En fortæller, hvordan det at vide, at man har et mandat og opbakning, er motiverende, hvorefter personen uddyber:

"Jeg synes, det er meget uklart, hvor vi godt kan tage det mandat, hvor der mangler opfølgning på det, og så er der andre områder, hvor jeg ikke oplever, at vi har mandatet, at der bliver genereret nogle holdninger til noget, uden at tage hensyn til konteksten lokalt."

Citatet peger på, at der er uklarhed om, hvornår de kan tage et mandat lokalt – altså: hvad er deres opgaver og besluningsrum? Der opleves samtidig også at, Friluftrådet i deres generering af holdninger ikke involverer de lokale råd og deres lokale kontekst. Flere udtrykker nødvendigheden af, at Friluftrådet i højere grad lytter til de lokale råd, så de bedre kan agere og støtte op om det lokale arbejde i fremadrettet.

Generelt er der flere opgaver, hvor det opleves som uklart, hvorvidt det er en forventning, at opgaven løftes lokalt eller hvorvidt den bør løftes fra centralt hold.

Det er handler blandt andet om:

- Etablering af kontakt til medlemsorganisationerne
- Håndtering af de mange mails
- Nyheder og kommunikation, som lokalrådene kan dele blandt deres lokale medlemsforeninger
- Onboarding af nye frivillige – et introkursus til det lokale friluftsrådsarbejde

Samtidig med at ovenstående er uklart ift., hvorvidt det er en forventning, at de skal løfte opgaverne lokalt, så er der samtidig et ønske om, at sekretariatet kunne understøtte dem i dette arbejde, men i en grad hvor de samtidig involveres.

De lokale friluftsråd har nemlig en oplevelse af dem selv, som 23 forskellige råd, da der dels er stor forskel på, hvorvidt man er placeret omkring by eller land, og hvilke erfaringer de allerede har gjort sig i lokalrådene. Der efterspørges mere dialog og involvering af lokalrådene i Friluftsrådets arbejde fremadrettet.

Anbefalinger:

De frivillige i de lokale friluftsråd lægger allerede en tidsmæssig indsats, som svarer til landsgennemsnittet.

Forventningen bør ikke være, at de frivillige i fremtiden vil bruge mere tid på deres frivillige arbejde. Vi vurderer ligeledes (jf. anbefalinger under rekruttering), at rekrutteringsopgaven i fremtiden bliver udfordret endnu mere for de lokale friluftsråd. Derfor anbefaler vi, at de enkelte råd understøttes af foreningskonsulenten i at prioritere deres vigtigste opgaver. Det bør omfatte, at:

- Det enkelte råd definerer, hvad der er 'kerneopgaven' for dem, hvem de skal samarbejde med, og hvilke resultater de gerne vil skabe.
- Det enkelte råd fravælger opgaver, som ikke er vigtige at løse.

Det er vanskeligt for det enkelte friluftsråd at navigere i en ramme, hvor de i høj grad selv skal beslutte, hvad der er det vigtige og rigtige arbejde. Undersøgelsen synes at pege på, at resultatet af denne ramme er, at de ikke kan fravælge opgaver – eller bliver frustrerede over ikke at være i stand til at kunne alt. Samtidig efterlyser de lokale friluftsråd en styrket dialog mellem det nationale og lokale niveau. Derfor er vores anbefaling, at der udarbejdes et dialogredskab, som foreningskonsulenten anvender i sit arbejde med at styrke dialogen med og udviklingen af de lokale friluftsråd. Formålet med dialogredskabet er primært at skabe rolleklarhed for det enkelte friluftsråd.

Regnskabsresultat for perioden 1. januar – 30. juni 2022 herunder estimeret årsresultat for 2022

Resume: Resultatet for perioden 1. januar – 30. juni 2022 udviser et underskud på 129.000 kr. mod et budgetteret underskud på 602.000 kr.

Estimatet for hele 2022 inklusiv de foreslåede ændringer viser et underskud på 810.000 kr. mod et underskud i årsbudgettet på 831.000 kr.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: Winni Grosbøll og Claus Andersen, 6. september 2022.

Bilag:

- Regnskabsrapport for perioden 1. januar – 30. juni 2022.

Indstilling

Bestyrelsen tager orienteringen om resultatet for perioden 1. januar – 30. juni 2022 til efterretning.

Bestyrelsen tager orienteringen om estimat for 2022 til efterretning.

Bestyrelsen træffer beslutning om de foreslåede ændringer til budget 2022 kan godkendes.

Sagsfremstilling

Præsentation af resultat for perioden 1. januar – 30. juni 2021

Periodens resultat

Periodens resultat er et underskud på 129.000 kr. mod et budgetteret underskud på 602.000 kr. Det vil sige, at resultatet er 473.000 kr. højere end budgetteret. Resultatet afspejler først og fremmest lavere udgifter til lokale friluftsråd og fællesomkostninger.

Oversigt over resultatafvigelse i hovedgrupper

Driftstilskud, kontingent og øvrige indtægter	- 4.000
Blå Flag nettoresultat (note 1)	+ 251.000
Øvrige programmer nettoresultat	+ 99.000
Nordisk nat i naturen nettoresultat (note 2)	- 86.000
Øvrige projekter nettoresultat	- 91.000
Politisk indsats (note 3)	- 148.000
Lokale Friluftsråd (note 4)	+ 268.000
Fællesomkostninger (note 5 – 8)	+ 184.000
Total resultatforbedring	+ 473.000

Note 1

Indtægterne for Blå Flag og Badepunkt er på niveau med budgettet.

Driftsudgifterne til Blå Flag er 209.000 kr. under budget, hvoraf 147.000 kr. relaterer til lønninger. Det skyldes færre opgaver relateret til den internationale kontrol af Blå Flag, samtidig med et lavere tidsforbrug på udviklingsopgaver under Blå Flag og Badepunkt end budgetteret. Sidstnævnte skyldes bl.a. behovet for at disponere medarbejderressourcer til andre projektopgaver herunder særligt Naturens Uge.

Note 2

Projekt Nordisk Nat i Naturen er et nyt projekt, der løber af stablen nu. Det har desværre vist sig, at koordineringen af projektet i Norden og i Danmark har været en større opgave, end hvad der var budget til.

Note 3

Der er brugt flere timer end budgetteret til politisk indsats. Dette modsvares af et underforbrug på administrationslønninger under fællesomkostninger. Således har det ikke konsekvenser for bundlinjen.

Note 4

Igen I år har de lokale Friluftsråd kun anvendt en begrænset andel af deres budget til transport, møder med mere. Der er en besparelse på 237.000 kr. på dette område.

Note 5

Der har været en større fordeling af timer til projekter og politisk indsats end forventet. Modsvarende indgår der færre løntimer i fællesomkostningerne.

Note 6

Der er anvendt 152.000 kr. mere til møder inklusive generalforsamlingen. Heri indgår et merforbrug på 179.000 kr i forhold til budget til bestyrelsesmøder og bestyrelsesseminar inklusive honorar til eksterne konsulenter.

Note 7

Der er anvendt 109.000 kr. mere til medieovervågning, hjemmeside med mere. Kommunikationsafdelingen har igangsat en gennemgang af medieovervågningsydelse og andre kommunikationsværktøjer.

Note 8

Den større fordeling af timer til projekter har medført overførsel af en større andel af fællesomkostninger til projekter. Der er overført 156.000 kr. mere end budgetteret.

Estimat for 2022

Estimatet er beregnet som resultat for 1. halvår 2022 + budget for 2. halvår 2022 + korrigeringer til budget 2. halvår 2022 + nye tiltag som bestyrelsen skal tage stilling til.

I estimatet er følgende regulering indarbejdet i forhold til budgettet for 2. halvår 2022:

- Omsætning og omkostninger til projekt Gå nye veje reduceres med kr. 600.000, idet projektets tidsplan forskydes, blandt andet på grund af stillingsvakanse i kommunikationsafdelingen.
- Der indarbejdes en udgift på op til 65.000 kr. under Lokale Friluftsråd til dækning af deres deltagelse i naturpark ekskursionen til Tyskland og Holland
- Lønninger under Politisk indsats og fællesomkostninger forventes reduceret med samlet kr. 175.000 på grund af ubesatte stillinger i en periode i 2. halvår 2022.

- Fællesudgifter, møder inklusive bestyrelsen øges med kr. 62.000 til konsulentydelse fra Mercuri Urval til bestyrelsens seminar.
- Fællesomkostninger på Scandiagade drift afsættes kr. 100.000 til udgifter i forbindelse med rotteangrebet på Scandiagade. Der forventes en større opgravning for at undgå nye angreb. Skaden er anmeldt til forsikringen. Det er uvist for nuværende, om forsikringen dækker omkostningerne.
- Fællesomkostninger, bankomkostninger er øget med kr. 50.000 til højere renter på prioritetsgælden. Prioritetsgælden har halvårlig rentetilpasning.

I estimatet foreslås følgende nye tiltag:

- Fællesomkostninger, IT foreslås øget med kr. 150.000. til udskiftning af nuværende AV-udstyr i det lille mødelokale samt nyt AV-udstyr i det store mødelokale for at imødekomme et stort ønske fra lokale friluftsråd og sekretariatets medarbejdere om at kunne afvikle bedre virtuelle eller hybridmøder.
- Fællesomkostninger, Scandiagade drift øges med kr. 200.000 til igangsættelse af renovering/istandsættelse af 2. sal for, at FEE vil blive som lejere. Hele istandsættelsen forventes at koste cirka kr. 500.000. Det er en forudsætning af 2. salen renoveres, for at FEE forbliver i lokalene. Standen på 2. salen er ikke tidssvarende og matcher ikke resten af husets stand.

Økonomi og resurser

Forslag til budget 2023 med tilhørende risikovurdering samt forslag til budget 2024 fremlægges på bestyrelsesmødet 3. november 2022.

Tidsplan

Beslutning

Resultatopgørelse for perioden 1. jan - 30. jun 2022

	Realiseret jan - jun 22	Budget jan - jun 22	Realiseret jan - jun 21	Afvigelse regnskab - budget	Årsbudget 2022	Regulering til estimat	Estimat fra sep 22	Noter
(i 1 000 kr.)								
Driftstilskud	5.620	5.650	5.511	-30	11.300	-	11.270	
Kontingenter	285	290	285	-5	580	-	575	
Øvrige indtægter	351	320	319	31	640	-	671	
Indtægter basis drift	6.256	6.260	6.114	-4	12.520	-	12.516	
Indtægter fra programmer	2.254	2.193	2.222	61	4.400	-	4.461	1
Indtægter fra projekter	6.932	5.535	2.349	1.396	11.962	-600	12.758	2
Tilskud til udlodningsadministration	2.385	2.172	1.813	213	4.398	-	4.611	
Indtægter i alt	17.826	16.160	12.498	1.666	33.280	-600	34.346	
Politisk indsats	2.647	2.499	2.429	148	4.959	-50	5.057	3
Lokale Friluftsråds	1.337	1.605	992	-268	3.160	65	2.957	4
Fællesomkostninger	2.089	2.274	1.839	-184	4.795	437	5.048	5-8
Udgifter til basis drift	6.073	6.378	5.261	-304	12.914	452	13.062	
Udgifter til programmer	2.145	2.433	2.643	-288	4.300	-	4.012	1
Udgifter til projekter	7.352	5.779	2.042	1.573	12.499	-600	13.472	2
Udgifter til udlodningsadministration	2.385	2.172	1.817	213	4.398	-	4.611	
Udgifter i alt	17.955	16.762	11.762	1.193	34.111	-148	35.156	
Periodens resultat	-129	-602	735	473	-831	-452	-810	
Periodens resultat pr områder								
Basis drift	183	-118	854	300	-394	-452	-546	
Programmer	109	-241	-421	349	100	-	449	
Projekter	-420	-244	307	-177	-537	-	-714	
Udlodningsadministration	-	-	-4	-	-	-	-	
Periodens resultat	-129	-602	735	473	-831	-452	-810	

**Fællesudgifter
for perioden 1. jan - 30. jun 2022**

(i 1 000 kr.)

	Realiseret jan - jun 22	Budget jan - jun 22	Realiseret jan - jun 21	Afvigelse regnskab - budget	Årsbudget 2022	Regulering til estimat	Estimat fra sep 22	
Lønninger, brutto	7.220	7.856	6.498	-636	15.713	-125	14.952	
Lønninger, projektudvikling	357	299	249	58	598	0	656	
Lønninger overført til andre områder	-6.592	-6.857	-5.641	265	-13.241	0	-12.976	
Lønninger, netto	984	1.298	1.106	-314	3.070	-125	2.631	5
Rengøring	167	150	216	17	300	0	317	
Revision og rådgivning	0	0	0	0	100	0	100	
Juridisk bistand	93	88	69	6	175	0	181	
Bluegarden	13	13	12	1	25	0	26	
IT	308	263	310	45	525	150	720	
Møder inkl. generalforsamling	457	305	247	152	430	62	644	6
Årsberetning	0	25	0	-25	25	0	0	
Kontorartikler og tryksager	13	38	18	-25	75	0	50	
Kopimaskiner, drift	2	20	20	-18	30	0	12	
Småanskaffelser	38	13	6	25	25	0	50	
Reparationer og vedligeholdelse	19	25	41	-6	50	0	44	
Medieovervågning, hjemmeside mm.	339	230	323	109	300	0	409	7
Telefon	53	63	57	-10	125	0	115	
Forsikring, alarm	116	100	81	16	100	0	116	
Porto, fragt og kørsel	43	63	48	-20	125	0	105	
Personaleudgifter	233	275	147	-42	675	0	633	
Scandigade, drift	348	328	266	20	655	300	975	
Scandigade, afskrivninger	113	113	113	0	225	0	225	
Afskrivninger inventar og hjemmeside	0	0	40	0	0	0	0	
Repræsentation	0	15	0	-15	30	0	15	
Regerings sommerpakke (Covid19)	0	0	1	0		0	0	
Bankomkostninger, kontingenter og diverse omk.	163	98	67	66	230	50	346	
Delvis momsfradrag	-44	-38	-41	-7	-75	0	-82	
Samlede fællesudgifter	3.456	3.481	3.148	-24	7.220	437	7.633	
Fællesomk. overført til udlodningsadministration	-262	-264	-335	2	-525	0	-523	
Fællesomk. overført til politisk afd.	-468	-462	-441	-6	-919	0	-925	
Fællesomk. overført til projekter og programmer	-637	-481	-533	-156	-981	0	-1.137	8
Fællesudgifter i alt	2.089	2.274	1.839	-184	4.795	437	5.048	

Projekter/programmer

for perioden 1. jan. - 30. jun 2022

(i 1 000 kr.)

Projekter/programmer	Indtægter		Lønninger		Omkostning		Resultat		Resultat Afvigelse	Årsbudget 2021				Note
	Reali-seret	Budget	Reali-seret	Budget	Reali-seret	Budget	Reali-seret	Budget		Indtæg-ter	Lønnin-ger	Omkost-ninger	Resul-tat	
Naturparker mærkningsord	188	175	140	167	48	13	-1	-4	4	350	334	25	-9	1
Blå Flag	604	563	298	445	218	280	88	-163	251	1.125	720	415	-10	
Badepunkt	133	163	72	126	64	100	-3	-63	61	325	201	151	-27	
Grøn skole	491	480	421	489	59	50	11	-59	70	975	883	125	-33	
Grønne Spirer	838	813	457	464	368	300	13	49	-36	1.625	846	600	179	
Programmer i alt	2.254	2.193	1.388	1.691	757	743	109	-241	350	4.400	2.984	1.316	100	

Udvikling af naturparker	325	428	206	150	139	300	-20	-23	3	855	300	600	-45	2
Adgangslinjen	400	779	452	740	55	213	-107	-174	67	1.558	1.481	425	-348	
Børns Naturdannelse	500	588	431	288	88	300	-19	0	-19	588	288	300	0	
Center for Børn og Natur	40	127	68	127	0	0	-28	0	-28	253	253	0	0	
Vores natur (Naturens år)	3.324	0	51	0	3.271	0	2	0	2	0	0	0	0	
Nordisk nat i naturen	375	0	461	0	0	0	-86	0	-86	0	0	0	0	
Naturens uge	119	110	152	150	33	50	-66	-90	24	500	375	350	-225	
Grow Like tomorrow	20	0	51	0	0	0	-31	0	-31	0	0	0	0	
Naturfriske fællesskaber	205	631	231	216	33	415	-59	0	-59	1.261	432	829	0	
Naturlige legepladser	20	0	72	0	3	0	-55	0	-55	0	0	0	0	
Kløverstier		0	9	22	0	0	-9	-22	13	0	45	0	-45	
Bevæg dig I naturen (DGI/DIF)		0		0		0	0	0	0	0	0	0	0	
Børn gror i naturen	75	0	46	0	54	0	-25	0	-25	0	0	0	0	
1001 minieventyr		125	13	50	0	75	-13	0	-13	250	100	150	0	
Tidlig naturfaglig nysgerrighed		16		16		0	0	0	0	33	33	0	0	
CISU fase III	1.429	2.192	453	271	976	1.922	0	0	0	4.385	542	3.843	0	
Internationale projekter	100	140		70		5	100	65	35	280	144	10	126	
Nye projekter/små projekter		400	4	100	0	300	-4	0	-4	2.000	500	1.500	0	
Projekter i alt	6.932	5.535	2.700	2.200	4.652	3.579	-420	-244	-177	11.963	4.492	8.007	-537	

Total	9.186	7.728	4.088	3.891	5.409	4.321	-311	-484	173	16.363	7.476	9.323	-437
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	------------	---------------	--------------	--------------	-------------

Balance pr. 30. juni 2022

(i 1 000 kr.)

30. jun 2022	31. dec 2021
-----------------	-----------------

Aktiver

Anlægsaktiver (ejendom)	17.641	17.774
Tilgodehavnder fra projekter	9.456	7.156
Debitorer	147	157
Andre tilgodehavender	9.706	939
Likvide midler	-2.631	5.691
Aktiver i alt	34.319	31.717

Passiver

Egenkapital primo	14.240	13.978
Periodens resultat	-129	262
Egenkapital ultimo	14.111	14.240

Prioritetsgæld	4.837	5.008
Afsatte feripenge	1.013	1.013
Modtaget forudbetalinger	3.040	581
Kreditorer/ skyldige omkostninger	11.317	10.875
Gæld i alt	20.207	17.477

Passiver i alt	34.319	31.717
-----------------------	---------------	---------------

Budget 2023 – indledende fastlæggelse af overordnede politiske indsatser

Resume: Bestyrelsen skal fastlægge hvilket niveau, resultatet for budget 2023 skal stile imod. Yderligere skal bestyrelsen tage første drøftelse af, hvilke områder der skal prioriteres højt med øget budget, og hvilke områder, der skal prioriteres lavt i budget 2023.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling: Punkt 2 c, bestyrelsesmødet den 13. december 2021.

Udarbejdet af, dato: Winni Grosbøll og Claus Andersen, 5. september 2022.

Bilag:

- Realiseret regnskab for 2020, 2021 samt budget for 2022 og 2023.
- Oversigt over projektportefølje og projektansøgninger – LUKKET BILAG.

Indstilling

Bestyrelsen tilkendegiver de overordnede sigtelinjer for budget 2023.

Sagsfremstilling

På generalforsamlingen den 23. april 2022 blev budget 2023 godkendt med et underskud på kr. 291.000.

På grundlag af estimat for 2022 forventes underskuddet i 2022 at blive på niveau med korrigeret budget for 2022 i fald de foreslåede tiltag indarbejdes.

Det er politisk besluttet, at egenkapitalen skal andrage mellem 30 og 40 procent af omsætningen.

Holder estimatet for 2022 samtidig med, at omsætning og resultat for 2023 bliver som forudsat i det godkendte budget for 2023, udgør egenkapitalen ultimo 2023 42,4 procent af omsætningen. Forventningerne til omsætningen er forsat usikre og afhænger bla. af indsendte projektansøgninger som der afventes svar på i efteråret.

Ud over det samlede resultat i budget 2023 skal bestyrelsen også tage stilling til, om der er områder, som bestyrelsen ønsker op- eller nedprioriteret i 2023. I vedlagte bilag er vist realiseret regnskabstal for 2020 og 2021 sammenholdt med korrigeret budget 2022 og godkendt budget for 2023.

Bestyrelsen bør overveje følgende:

Politisk indsats

Forbruget er stigende over de seneste år som led i en opprioritering af det politiske arbejde, blandt andet på børn-unge området.

Udviklingen har været følgende:

År	Realiseret/budget
2018	3,1 millioner
2019	4,1 millioner
2020	4,3 millioner
2021	4,7 millioner
2022	5,0 millioner
2023	4,8 millioner

Fra bestyrelsens side har der et stykke tid været ønske om en mere markant indsats på det blå område, blandt andet med havplan, havmiljø, blåt friluftsliv, kystsikring mm. Der er reserveret kr. 100.000 i budget 2023 til indsats på det blå område, men hvis ønsket om mere faglighed og synlighed skal kunne imødekommes, skal områdes prioriteres højere. Gerne med hvad der svarer til et halvt årsværk.

Lokale Friluftsråd

I 2020 og 2021 er der refunderet væsentligt færre udgifter til de lokale frivillige og aktiviteter i de lokale friluftsråd. Denne tendens forsætter ind i 2022, det vil sige efter COVID 19-pandemien er væk. Bestyrelsen kan overveje, om budgettet 2023 skal fastholdes, eller om det skal reduceres til det forventede forbrug i 2022.

Fællesomkostninger

- **Lønninger til projektudvikling** blev givet i midten af 2021 med to års varighed. Derfor udfases midlerne til projektudvikling medio 2023. Bestyrelsen kan overveje om dette skal fastholdes, eller om opprioriteringen skal forsætte hele 2023? der vedhæftes en oversigt over budget og tidsplan for projekter i pipelinen. Bemærk bilaget er fortroligt.
- **IT-budgettet** er uden investeringer i ny teknologi. Folketinget har vedtaget ny bogføringslov, der pålægger en overgang til elektroniske bilag. Det er et krav, at alle bilag i bogholderiet skal opbevares elektronisk fra 1. januar 2024. Dette afstedkommer behov for overgang til elektroniske rejseafregninger, elektronisk behandling af leverandørfaktura og elektronisk tidsregistrering i 2023. Der må desuden påregnes udgifter til systemer til tidsregistrering, afregninger mm. Dette bør prioriteres i budgettet.
- Der arbejdes administrativt med et oplæg til strategi for **deltagelse i Naturmødet, Folkemødet samt andre lignende arrangementer**. I dag er budgetteret med 80.000 i alt, hvilket hovedsageligt går til at dække overnatning og rejseomkostninger. Alt efter ambitionsniveauet for deltagelsen, bør der afsættes yderligere midler.
- **Møder inklusive generalforsamling**. Bestyrelsen godkendte i oktober 2021 besparelser på kr. 240.000 på denne post. kr.

I 2022 er der allerede per 30. juni brugt kr. 457.000 og for hele året estimeres et overforbrug på kr. 214.000 på posten. Bestyrelsen bør overveje om besparelsen skal rulles tilbage i 2023

- **Scandiagade, drift**. I budgettet er der plads til den løbende drift og mindre vedligeholdelsesopgaver. Der er ikke budget til større istandsættelser. Påbegyndes istandsættelse af 2. sal i 2022, skal der afsættes yderligere 300.000 til dette i 2023.

Pristalsregulering af programmerne

Programmerne Blå flag, Badepunkt og Grøn skole pristalsreguleres ikke løbende. De sidste reguleringer fandt sted i årene 2016-2017.

Det bør overvejes, om der skal laves en regulering i 2023 samt en løbende pristalsregulering fremad. Programmet Grønne Spirer bliver reguleret årligt.

Økonomi og resurser

Tidsplan

På baggrund af bestyrelsens drøftelse præsenteres første udkast til korrigeret budget for 2023 på bestyrelsesmødet 3. november 2022. Det korrigerede budget for 2023 skal godkendes på bestyrelsesmødet den 15. december 2022.

Beslutning

Budget 2023

	Realiseret 2020	Realiseret 2021	Korrigeret budget 2022	Budget 2023
Resultatopgørelse				
Driftstilskud	10.995	11.022	11.300	11.400
Kontingenter	539	566	580	585
Øvrige indtægter	641	642	640	415
Indtægter basis drift	12.175	12.230	12.520	12.400
Indtægter fra programmer	4.173	4.478	4.400	4.425
Indtægter fra projekter	25.879	17.204	11.963	11.680
Tilskud til udlovningsadministration	4.110	3.742	4.398	3.996
Indtægter i alt	46.337	37.654	33.281	32.501
Politisk indsats	4.324	4.665	4.959	4.790
Lokale Friluftsråd	2.533	2.320	3.160	3.310
Fællesomkostninger	4.045	4.918	4.795	4.421
Udgifter til basis drift	10.902	11.903	12.914	12.521
Udgifter til programmer	3.519	3.362	4.300	4.150
Udgifter til projekter	27.034	18.385	12.499	12.125
Udgifter til udlovningsadministration	4.110	3.742	4.398	3.996
Udgifter i alt	45.565	37.392	34.111	32.792
Periodens resultat	772	262	-831	-291
Periodens resultat pr områder				
Basis drift	1.273	327	-394	-121
Programmer	654	1.116	100	275
Projekter	-1.155	-1.181	-537	-445
Udlovningsadministration	-	-	-	-
Periodens resultat	772	262	-831	-291

Fællesomkostninger	Realiseret	Realiseret	Korrigeret	Budget
	2020	2021	budget	2023
	2020	2021	2022	2023
Lønninger, brutto	14.588	13.837	15.713	16.445
Lønninger, projektudvikling		560	598	300
Lønninger overført til andre områder	-12.277	-11.225	-13.240	-13.850
Lønninger, netto	2.311	3.172	3.070	2.895
Rengøring	450	397	300	300
Revision og rådgivning	98	98	100	100
Juridisk bistand	171	103	175	175
Bluegarden	27	25	25	25
IT	551	788	525	525
Møder inkl. generalforsamling	413	394	430	430
Årsberetning	25	0	25	25
Kontorartikler og tryksager	28	37	75	75
Kopimaskiner, drift	6	28	30	30
Småanskaffelser	28	9	25	25
Reparationer og vedligeholdelse	19	60	50	50
Medieovervågning, hjemmeside mm.	291	629	300	300
Telefon	119	96	125	125
Forsikring, alarm	91	81	100	100
Porto, fragt og kørsel	126	117	125	125
Personaleudgifter	802	375	675	525
Scandiagade, drift	607	585	655	655
Scandiagade, afskrivninger	225	225	225	225
Afskrivninger inventar og driftsmidler	80	79	0	0
Repræsentation	14	6	30	30
Bankomkostninger, kontingenter og diverse omk	200	157	230	230
Regeringens sommerpakke	171	0	0	0
Delvis momsfradrag	-115	-81	-75	-75
Samlede fællesomkostninger	6.739	7.380	7.220	6.895
Fællesomk. overført til udlodningsadministration	-655	-553	-525	-513
Fællesomk. overført til LFR og politisk afd.	-822	-798	-919	-915
Fællesomk. overført til projekter og programmer	-1.216	-1.111	-981	-1.046
Fællesomkostninger i alt	4.045	4.918	4.795	4.421

Programmer/projekter

Indtægter			
2020	2021	Ny 2022	B 2023

Lønninger			
2020	2021	Ny 2022	B 2023

Eksterne omkostninger			
2020	2021	Ny 2022	B 2023

Resultat			
2020	2021	Ny 2022	B 2023

Grønne Spirer	1.466	1.681	1.625	1.625
Blå Flag	1.264	1.204	1.125	1.100
Badepunkt	196	257	325	375
Grøn skole	907	986	975	975
Naturparker mærkningsord	340	350	350	350
Programmer i alt	4.173	4.478	4.400	4.425

799	575	846	850
597	698	720	700
90	171	201	225
876	660	883	750
197	202	334	350
2.559	2.306	2.984	2.875

431	520	600	600
324	377	415	400
81	52	151	100
105	63	125	125
19	45	25	50
960	1.057	1.316	1.275

236	586	179	175
343	129	-10	0
25	34	-27	50
-74	263	-33	100
124	103	-9	-50
654	1.115	100	275

Udvikling af Naturparker - Nordeafon	1.525	300	855	
Gå nye veje (Adgangslinjen)		700	1.558	
Børns naturdannelse	730	775	588	
Friluftsliv i skolen	585	413		
Naturvejlederuddannelse	340	135		
Friluftsliv på tværs	300	111		
Naturens uge	505	618	500	500
1001 minieventyr			250	
Vores Natur	16.450	10.075		
Tidlig naturfaglig nysgerrighed			33	35
Sund i naturen	850	154		
Naturfriske fællesskaber (sundhed v2)			1.261	965
Børn gror i Natur	250	175		
Grøn by	195	128		
Center for børn og Natur	224	141	31	
Center for børn og Natur kommunikation			222	
Bevæg dig i naturen (DGI/DIF)	30	145		0
Naturlige legeplads		150		
Cisu	3.485	2.977	4.385	3.900
Internationale projekter	304	178	280	280
Kløverstier			0	
Outdoor Summit				
Nye projekter/rest gl. projekter	106	29	2.000	6.000
Projekter i alt	25.879	17.204	11.963	11.680

538	381	300	
2	639	1.481	
277	798	288	
201	163		
103			
367	396	375	375
		100	
5.088	947		
		33	35
259	3		
164	63		
193			
129	137	31	
		222	
44	2		
	281		
643	452	542	610
435	618	144	150
		45	0
	70		
115	46	500	3.000
8.558	5.014	4.492	4.560

1.197	347	600	
	258	425	
507	29	300	
419	157		
172			
366	439	350	350
		150	
11.900	9.427		
		0	
573			
244	64		
70	1		
1		0	
		0	
	17		
	35		
2.842	2.526	3.843	3.290
-121	4	10	25
		0	
	64		
24	2	1.500	3.000
18.476	13.370	8.007	7.565

-210	-428	-45	0
-2	-197	-348	0
-54	-52	0	0
-35	93	0	0
168	135	0	0
-85	111	0	0
-228	-217	-225	-225
0	0	0	0
-538	-299	0	0
0	0	0	0
18	151	0	0
0	-18	0	-325
-158	48	0	0
-68	127	0	0
94	4	0	0
0	0	0	0
-14	126	0	0
	-166		
	-1	0	0
-10	-444	126	105
	0	-45	0
	-134		
-33	-19	0	0
-1.155	-1.180	-537	-445

Total	30.052	21.682	16.363	16.105
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

11.117	7.320	7.476	7.435
---------------	--------------	--------------	--------------

19.436	14.427	9.323	8.840
---------------	---------------	--------------	--------------

-501	-65	-437	-170
-------------	------------	-------------	-------------

Ejerforeningen - nyt byggeprojekt og køb af grundstykke

Resume: Ejeren af Scandiagade 15 (Aprostof som er ejet af Nicolaj Caiezza) har udviklet et nyt byggeprojekt på arealet mellem Scandiagade 13-15 og Scandiagade. Det kræver, at Grundejerforeningen vil sælge grundstykket ud mod Scandiagade inklusiv byggeretter, og at Aprostof køber frie byggeretter fra Ejerforeningen Scandiagade 13-15.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: Winni Grosbøll og Claus Andersen, 6. september 2022.

Bilag:

- Byggeprojekt ud mod Scandiagade.

Indstilling

Bestyrelsen skal tage stilling til, om der skal arbejdes videre med Aprostofs byggeprojekt, eller om projektet skal afvises.

Sagsfremstilling

Nicolaj Caiezza, Aprostof, ejeren af Scandiagade 15 har udviklet et projekt på opførelse af et kontorhus på 6.880 m² plus orangeri på 254 m² ud mod Scandiagade. Byggeprojektet er vedlagt som bilag.

Projektet er præsenteret for grundejerforeningen, der ejer grundstykket, hvorpå byggeriet skal ligge.

Aprostof ønsker i den forbindelse at købe følgende:

- 1.647,50 m² byggeretter af Ejerforeningen Scandiagade 13-15.
- 5.560,50 m² byggeretter af Grundejerforeningen Frederikskaj II.

Grundejerforeningen er positiv over for projektet og har aftalt med Nicolaj Caiezza, at han afholder grundejerforeningens udgifter til at få udarbejdet to vurderinger af byggeretternes værdi, der anslås til mindst 4000 kr. per kvadratmeter byggeret.

Friluftsrådet har en ejerandel på 30,70 procent af Ejerforeningen Scandiagade 13-15.

Ejerforeningen Scandiagade 13-15 ejer 3,89 procent af Grundejerforeningen Frederikskaj II. Det svarer til en ultimativ ejerandel for Friluftsrådet på 1,19 procent af Grundejerforeningen Frederikskaj II.

Med en pris på 4.000 kr. vil det give Friluftsrådet en samlet andel af salgssummen på cirka 2,3 millioner kr.

Herefter kan Ejerforeningen Scandiagade 13-15 og Grundejerforeningen Frederikskaj II enten:

- Overføre provenuet til dets medlemmer, eller
- Lade provenuet forblive i foreningerne.

Revisor Michael Markussen oplyser, at det vil være oplagt at lade Ejerforeningen Scandiagade 13-15 og Grundejerforeningen Frederikskaj II distribuere provenuet til medlemmerne, herunder Friluftsrådet. I regnskabet for Friluftsrådet vil de 2,3 millioner kr. derfor indgå som en indtægt i årets resultat og vil derfor også forbedre Friluftsrådets egenkapital med 2,3 millioner kr.

Såfremt en del eller hele beløbet investeres, for eksempel i istandsættelse af Scandiagade, skal man regnskabsmæssigt forholde sig til, hvorvidt der er tale om forbedring eller vedligeholdelse. Såfremt der er tale om forbedringer, vil investeringen skulle optages som et aktiv i balancen, og afskrives over den forventede brugstid. Vedligeholdelse kan udgiftsføres i det år udgiften er afholdt. Michael Markussen vurderer, at de investeringer Friluftsrådet potentielt kan lave i ejendommen primært vil være at anse som forbedringer – særligt hvis vi anvender det fulde beløb. Det betyder, at investeringen ikke kan modregnes i de 2,3 millioner kr., der bliver indtægtsført i det år, vi modtager provenuet fra salget af byggeretterne. Vores egenkapital vil således blive væsentlige forbedret i forhold til, hvad den er i dag.

Alternativet til at provenuet bliver distribueret til medlemmerne, er at provenuet bliver stående i henholdsvis Ejerforeningen Scandiagade 13-15 og Grundejerforeningen Frederikskaj II. Nicolaj Caiezza har foreslået, at Ejerforeningen Scandiagade 13-15 for eksempel kan investere i solpaneler. Dette vil nedbringe Friluftsrådets driftsudgifter de kommende år, uden det vil påvirke egenkapitalen på den korte bane. Michael Markussen bemærker dog hertil, at han ikke mener, at Friluftsrådet ikke kan tillade sig ikke at "hjemkalde" provenuet fra byggeretterne, særligt fra Ejerforeningen Scandiagade 13-15.

Michael Markussen konkluderer sammenfattende, at Ejerforeningen Scandiagade 13-15 og Grundejerforeningen Frederikskaj II ikke kan sælge byggeretterne uden at det får en betydelig positiv indvirkning på resultat og egenkapital for Friluftsrådet i afståelsesåret.

Hvis projekter ikke afvises, skal Friluftsrådet sikre sig følgende i de fremtidige forhandlinger:

- Erstatnings p-pladser for nuværende 13 p-pladser
- Cykelparkering
- Areal til affaldscontainer inklusive skur
- Adgangsforhold for leverandører af varer samt afhentning af post
- Adgangsforhold under byggeperioden

Økonomi og resurser

Tidsplan

Beslutning

Scandiagade 15

RADIATORFABRIKKEN

A C Mayers Vænge er gennem de sidste 20 år transformeret fra industri kvarter til beboelses kvarter med liberalt erhverv. Udviklingen har været overbevisende fra de første byggerier stod færdige og over årene har der tegnet sig et kvarter med sin egen skønne identitet. Siden 2016 har entasis som arkitekt bidraget til udviklingen med ca. 19.000 m² boliger, 5.000 m² ungdomsboliger og en smule erhverv. Et lille kvarter er skabt og er fortsat i udvikling. I de første år har Entasis fungeret som rådgiver for M T Højgaard som har leveret bygninger og landskab til Patrizia og KAB. Med respekt for den skabte helhed og kvalitet, har det været naturligt for Apostrof Gruppen som ejer af Scandiagade 15 at knytte entasis til udviklingen af samme ejendom.

Med Grundejerforeningens accept har Apostrofgruppen i samarbejde med entasis således skitseret både udviklingen af Scandiagade 15 og en ny bygning langs Scandiagade der radikalt vil bedre kvarterets akustiske miljø; fra motor- og trafikstøj til lyden af fuglefløjt og legende børn og voksne. Vores mål har været at forene en bæredygtig udvikling af to bygninger, med en øget oplevet kvalitet af landskabet mellem husene og bidrage til udvikling af bydel. Det sker bl.a. ved at forfølge det folkelige mandat som byens borgere har givet politikerne og forvaltningerne – at tilskynde til en stærk og inspirerende grøn omstilling. Det gælder selve bygningernes energiprofil og livscyklus men også landskabets generøse kvalitet og biodiversitet.

Projektet om den ny erhvervsbyggeri har som formål at afslutte den nordlige del af lokalplanområdet, så de mange års byggeaktivitet afløses ro og rekreation.

Opførelsen af en ny bygning langs Scandiagade er nøglen til at få indkapslet en grøn oase ved at ekskludere støjen fra Scandiagades og P. Knudsens gade / Sydhavns

Plads ca. 50.000 årstdøgns kørsler. Bygningens placering og arkitektur definerer i fremtiden hjørnet Scandiagade/Teglholmsgade og fungerer som en port til havneområdet. Den nye bygning rummer erhverv hvoraf dele kan være udadvendt og rettet mod at understøtte området sociale liv. Det kan være i form af idræts/fitness faciliteter og i form af et spisehus der om dagen betjener erhvervslejerne og om aftenen betjener beboerne. Bæredygtighed adresseres derved socialt, miljømæssigt og økonomisk.

Foruden opførelsen af en ny erhvervsbygning transformeres Scandiagade 15 til blandet erhverv og bolig idet bygningen føres tilbage til sin oprindelige profil i tre etager.

Som udgangspunkt har Entasis udviklet et projekt, der passer til 150 bebyggelses-%. Efter drøftelser med bygherre, TMF og ØF, kan vi konstatere, at der ud over kundes interesser også er mulighed for at bidrage til en opgradering af kvarterets rekreative kvalitet. Vi ser også at projektet bidrager til at give bydelen en mere mangfoldig identitet.

Bygherren vil være villig til at yde et bidrag til fællesarealerne i området. Vi mener at det kun kan ske med en aktiv inddragelse af kommunen som partner i planlægningen.

Scandiagade 13, Flyfoto

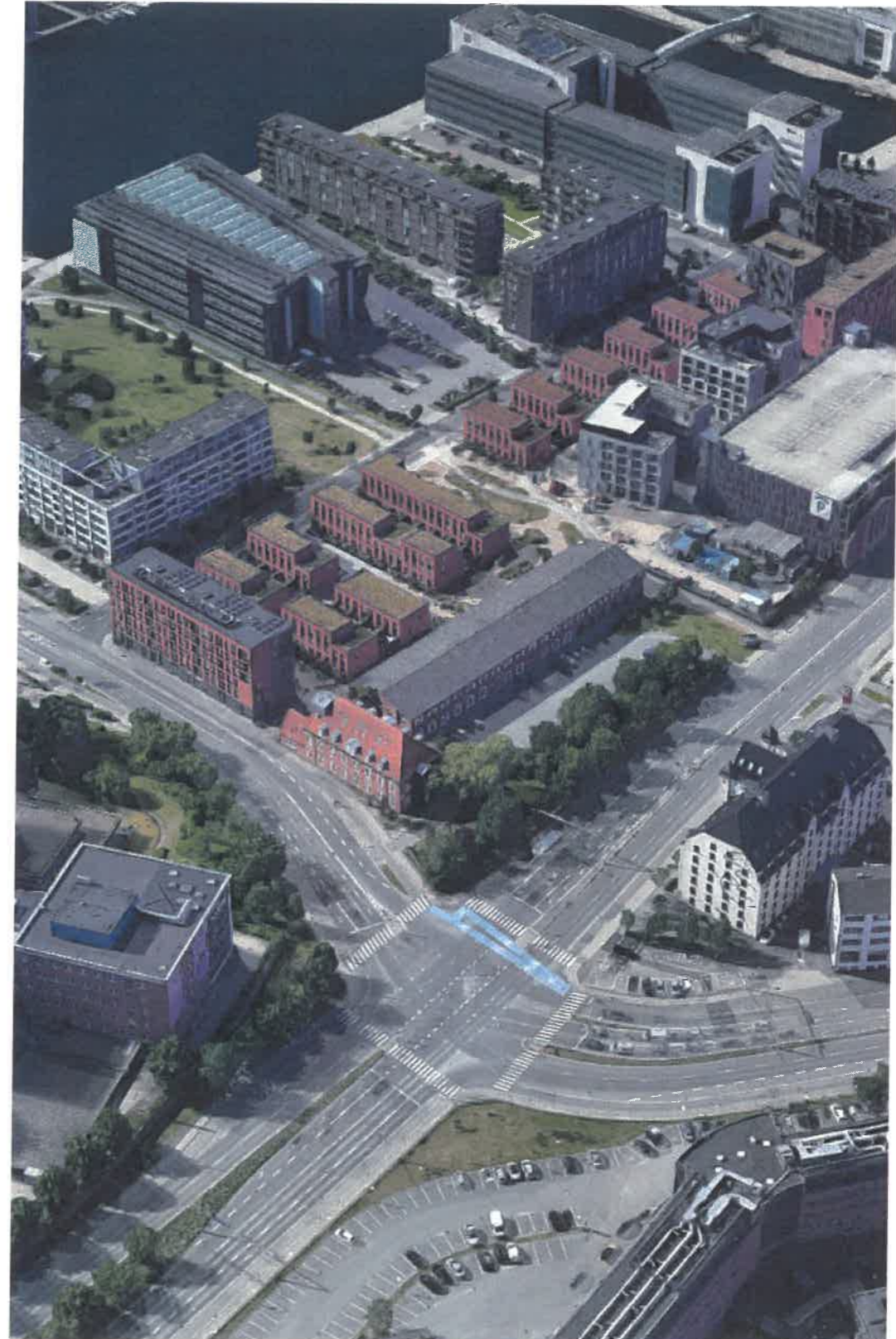

2	Projektbeskrivelse
4	Komuneplan / Lokalplanområde
5	Matrikel-sammensætning ved Lokalplanområde XIIB
6	Nuværende støjforhold
7	Nye støjforhold
8	Parkering
9	Landskab
10	Den grønne kile
13	Bæredygtighed
14	CREE
16	Nybyg
19	Den eksisterende bygning
23	Arealberegninger i relation til ønske om udarbejdelse af lokalplantillæg til lokalplan 310

udarbejdet af 3RK, Poul Nielsen Arkitekt MAA

Scandiagade 15, fra Nord-Vest

KOMMUNEPLAN 2019

Mål for Rekreation og Natur
Grønne kiler og landskab
Fritid og fritidsanlæg
Bynatur og byens grønne træk

...

Tekstuddrag

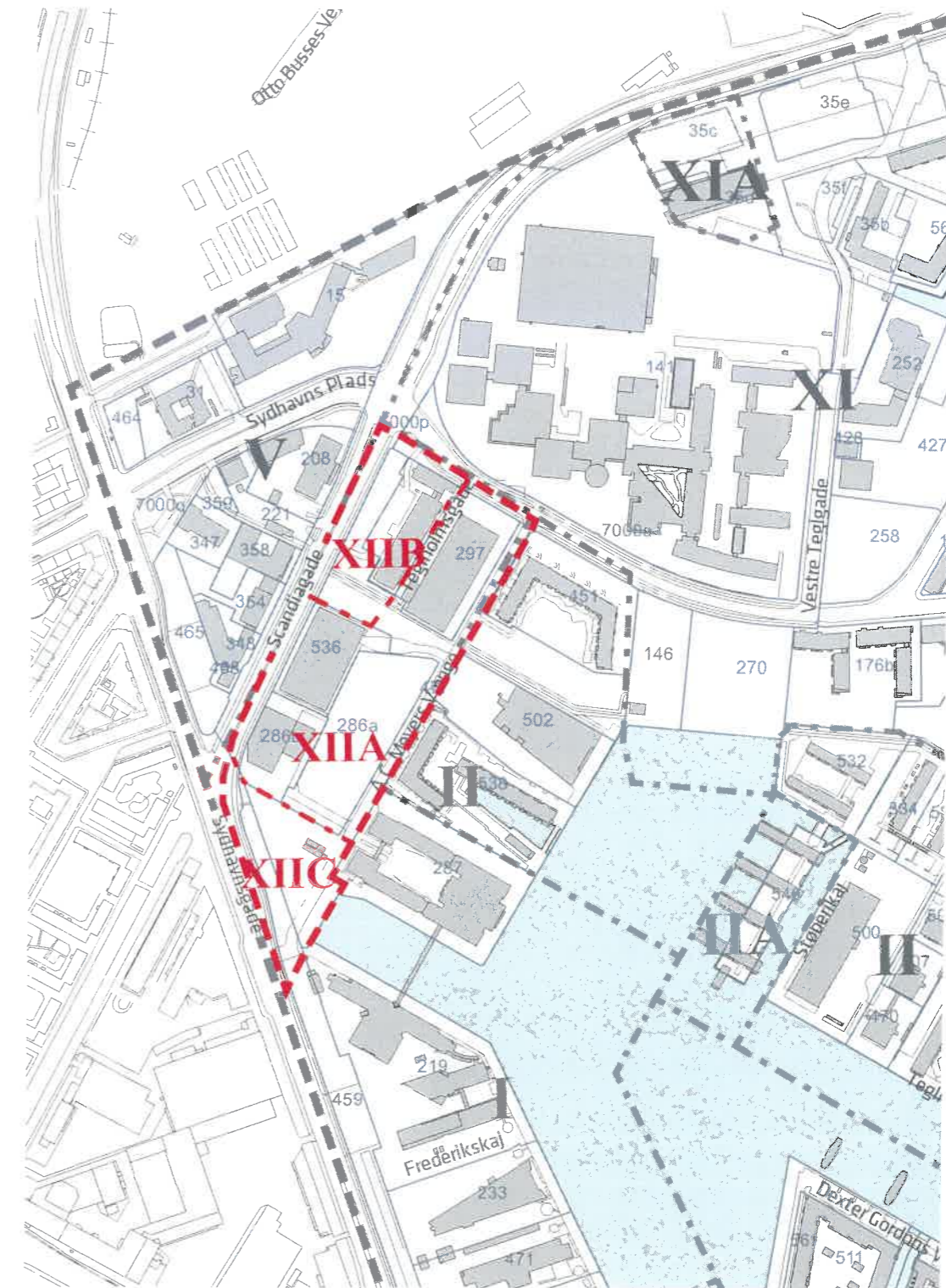
... "I udviklingen af nye byområder skal muligheder for at knytte an til den overordnede grønne struktur belyses og indgå i planlægningen sammen med andre identitetsgivende bystrukturer." ...

... "Byens grønne områder og byrum skal imødekomme borgernes behov og have en kvalitet, der gør dem både attraktive, afvekslende og robuste. De skal udvikles i takt med borgernes forskellige behov og supplere hinanden således, at forskellige ønsker kan opfyldes." ...

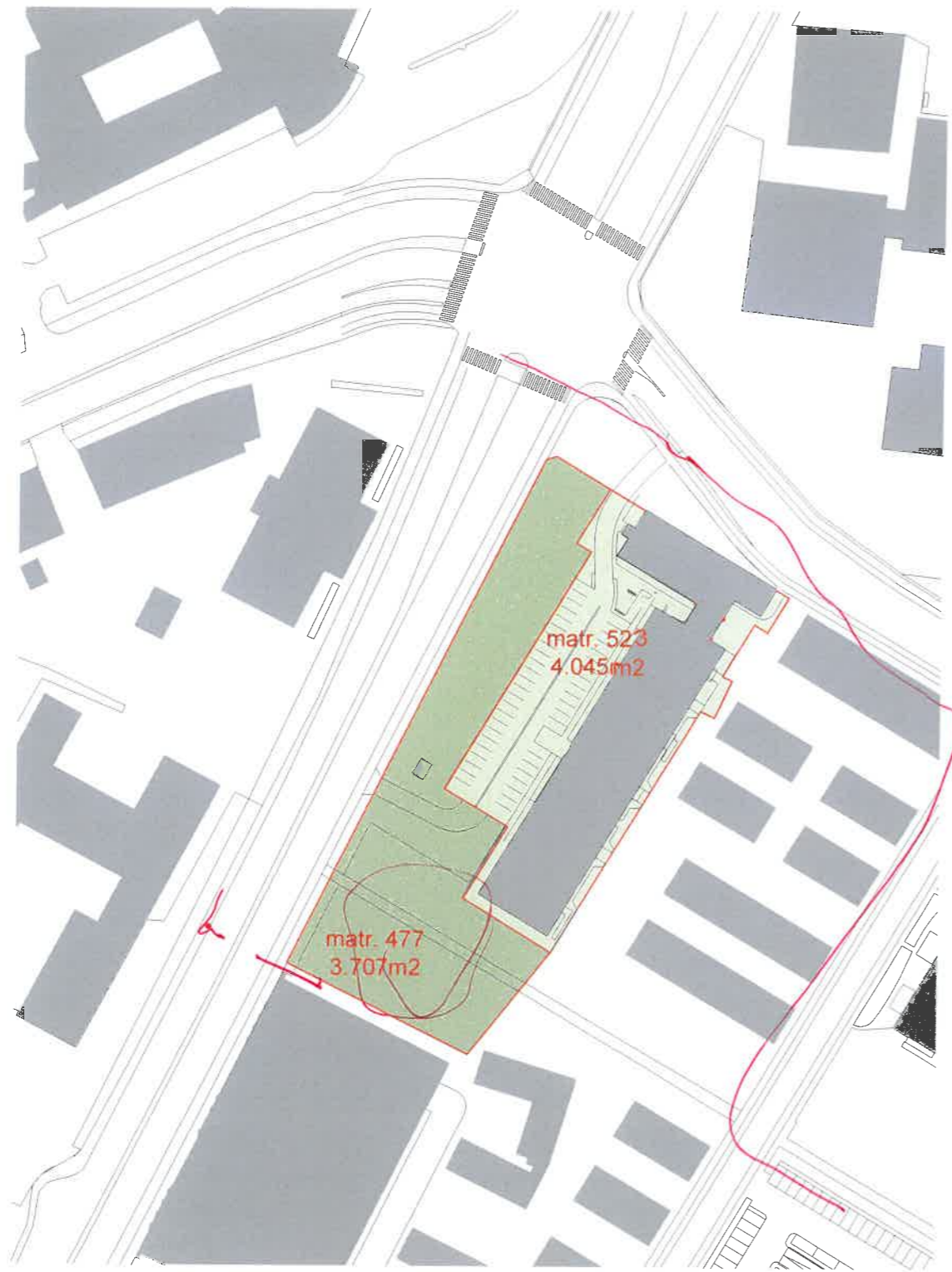
... "Muligheder for at plante flere træer i byen skal sikres og søges udnyttet. I planlægningen af kommunale projekter og ved lokalplanlægning skal der tages stilling til bevaring af evt. eksisterende værdifulde træer på stedet. Der skal ligeledes tages stilling til omfanget af nyplantning, idet der bl.a. skal tages udgangspunkt i træernes pladsbehov og vækstkrav i hele deres forventede levetid." ...

- Grænse for lokalplan nr. 310-1, 2, 3, 4 og 5
- Grænse mellem udeområder i lokalplan nr. 310-1, 2, 3, 4 og 5
- Grænse for lokalplantillæg nr. 6
- Matrikelskel

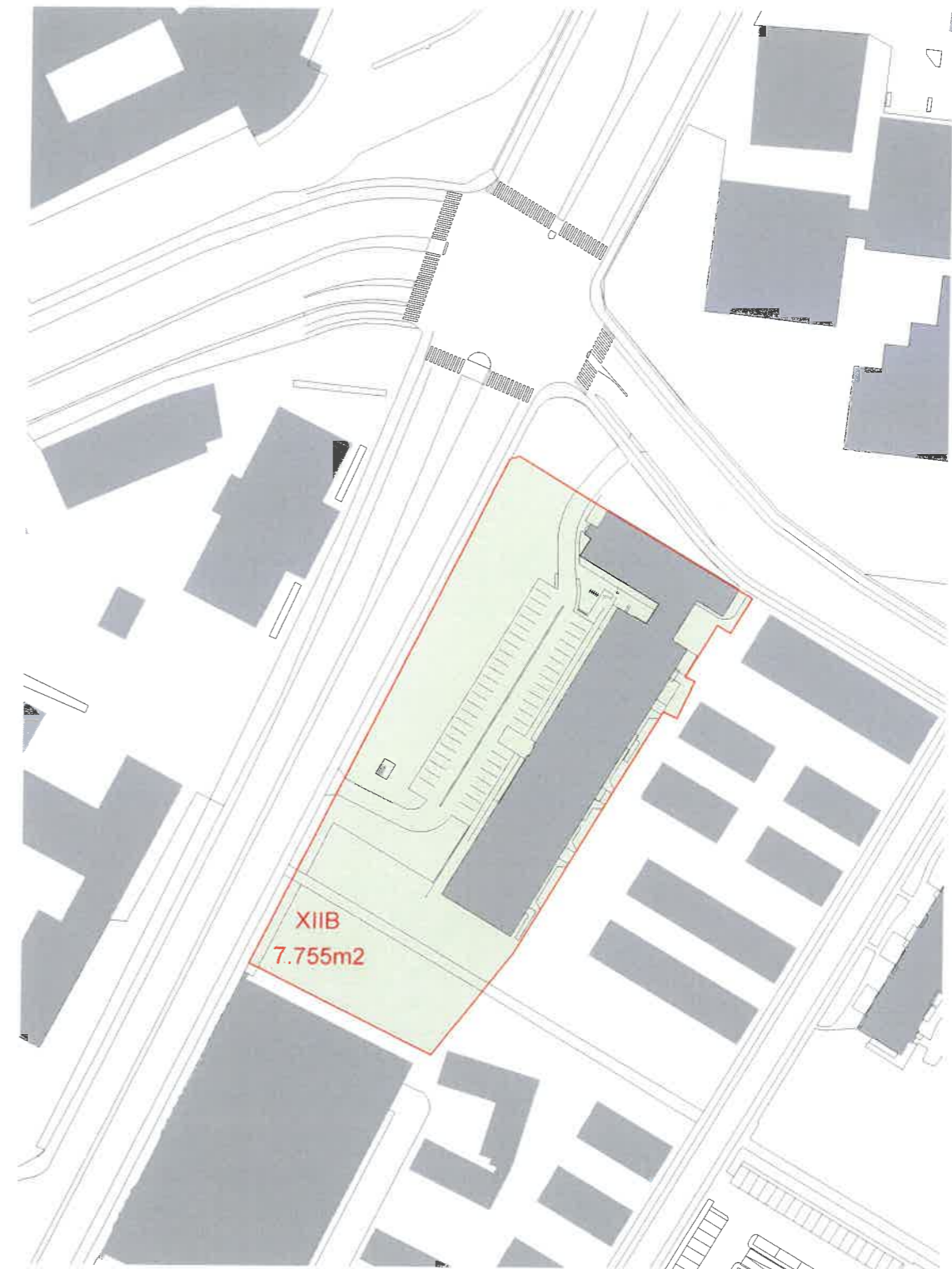
Tillæg nr. 6 til lokalplan nr. 310 Teglværkshavnen

Sammensætning ved Lokalplanområde XIIB

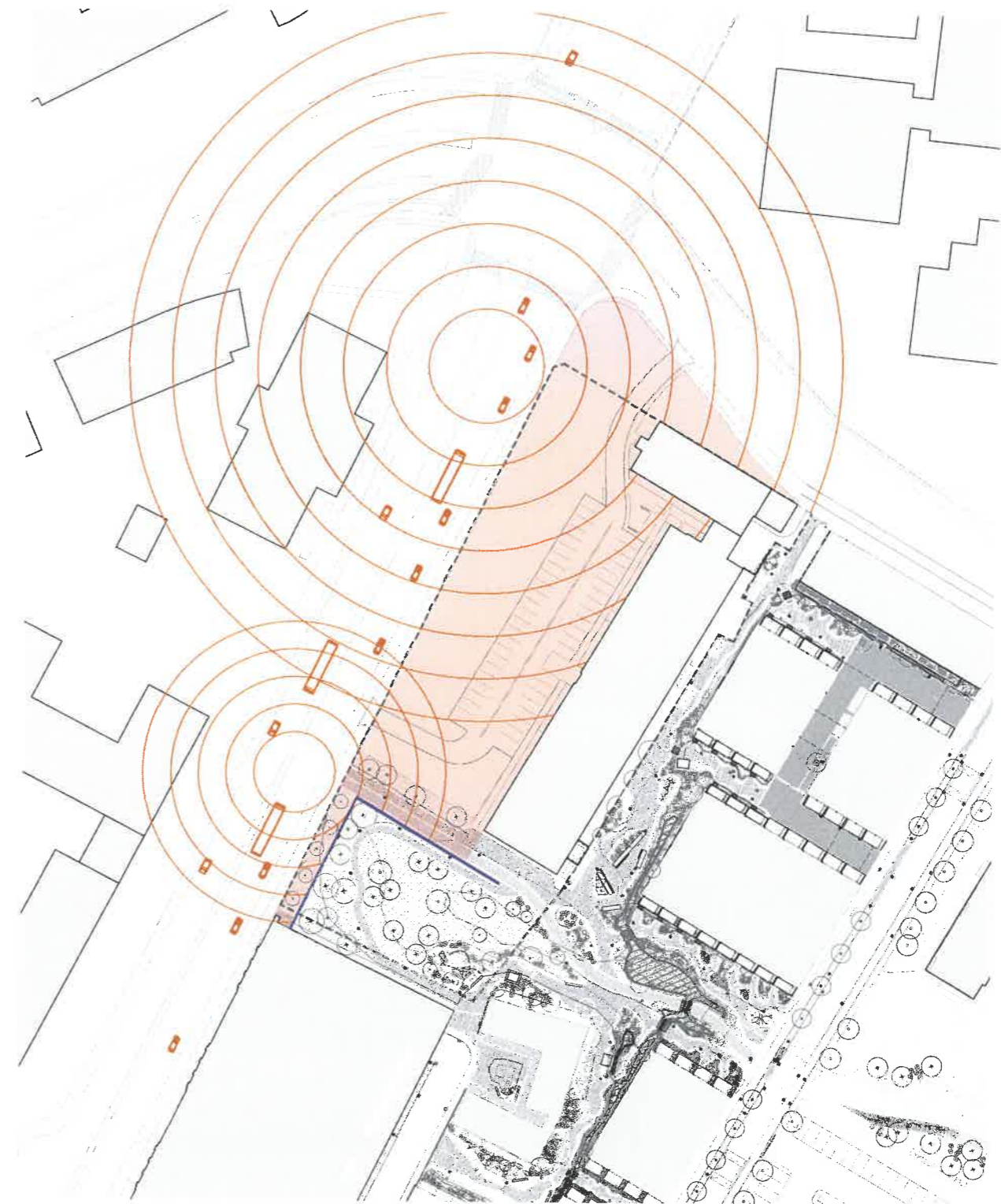
Matrikel 523 + (del af) matrikel 477

Ideen om den grønne kile som strækker sig igennem hele grunden opleves uforløst.

Pladsen foran Frilufsrådet benyttes i dag til parkering og er stærkt utsatt for støj fra Scandiagade. Den eksisterende støjvæg bidrager selvfølgelig til at forbedre lydforholdene i den grønne kile, men er ikke nok til at skabe et trygt rum med visuel afstand til trafikken.

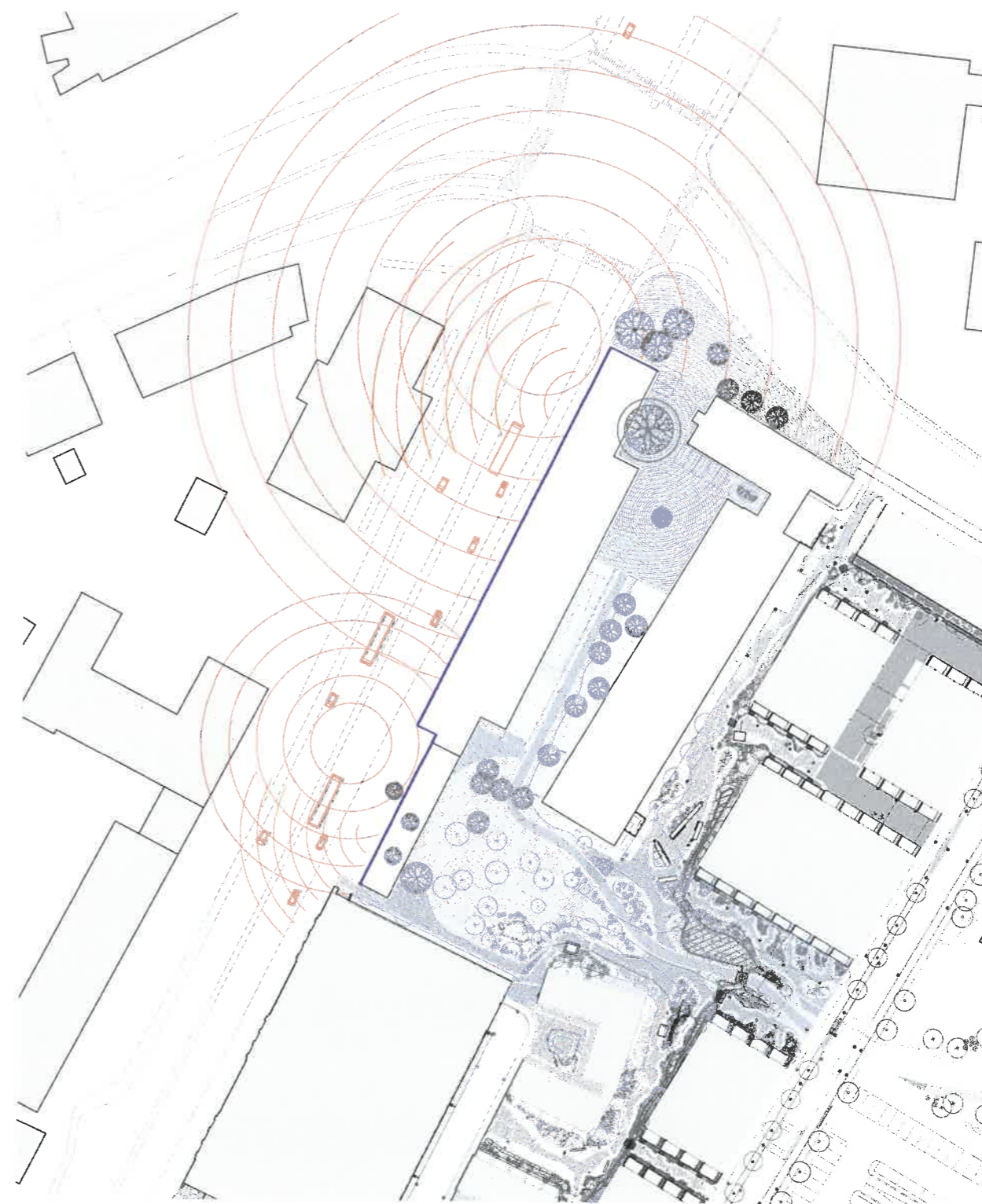
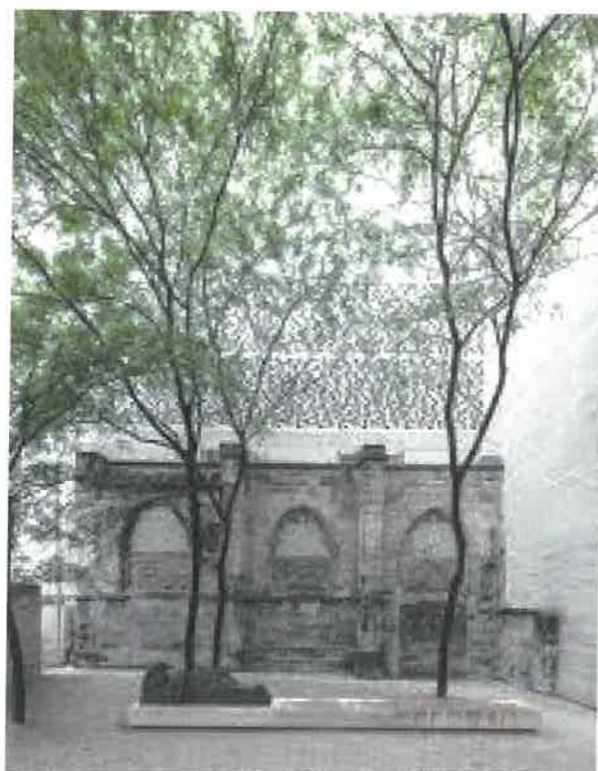
Den eksisterende forplads egner seg ikke til andet end parkering på grund af de dårlig lydforhold

Projektet styrker paradoksalt landskabet på trods af at vi optager dele af dette til at bygge i! Netop ved at opføre det langstrakte erhvervshus langs Scandiagade gøres hele arealet vest for Kingfishbygningen / Scandiagade 15 anvendeligt til rekreativt areal på niveau med kvarterets øvrige landskabelige rum.

På denne måde trækkes den grønne kile gennem hele grunden, helt op til Tegholmegade.

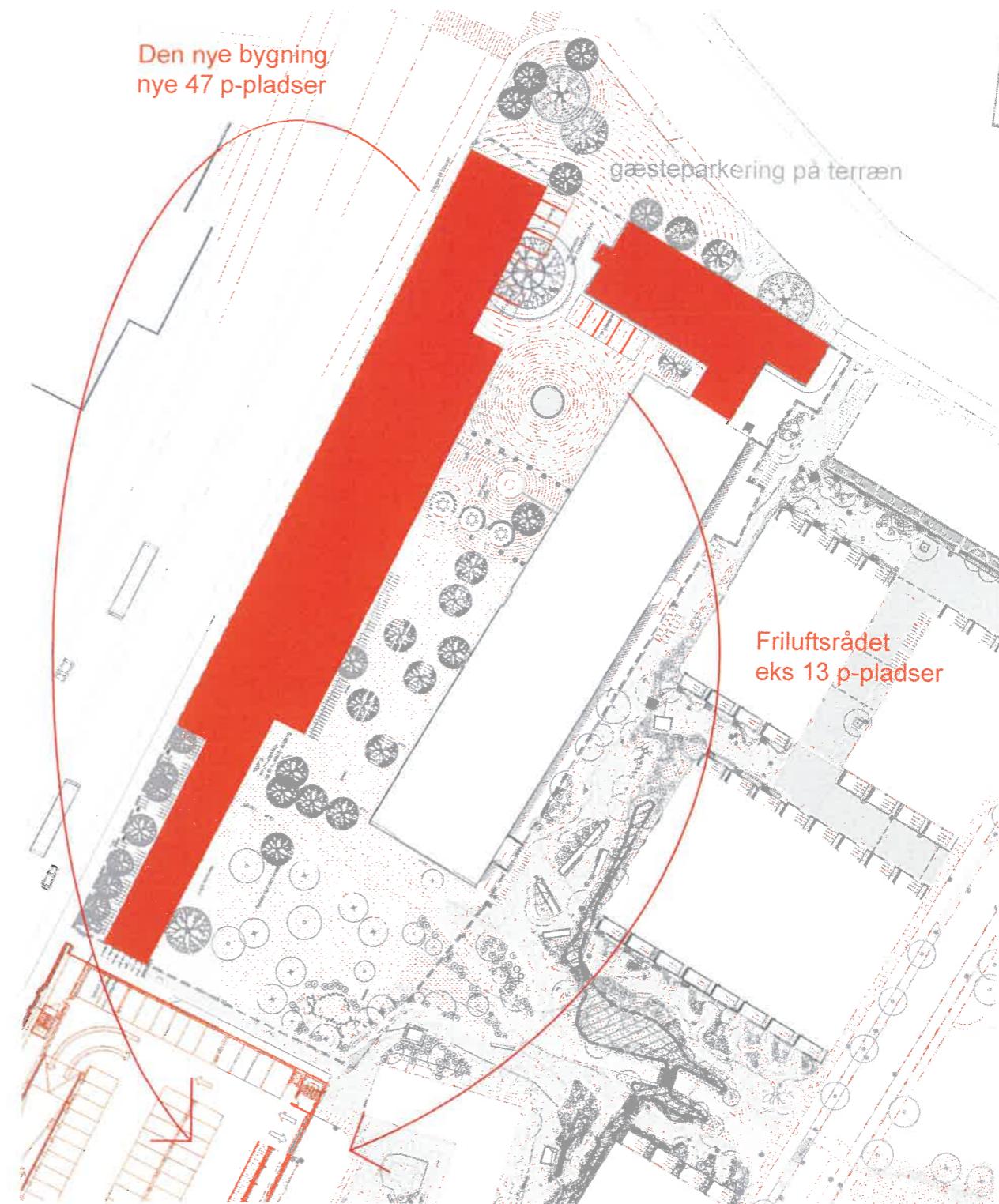
Den nye bygningen skaber et skærmet lyd miljø for ophold i det grønne mellem husene

Det eksisterende parkeringshus har i dag ca. 144 ledige p-pladser som tænkes udnyttet. Ideen er at all parkering, på nær nogle enkelte gæsteparkeringer, rykkes over i parkeringshuset.

På denne måde frigives maksimalt areal til ophold, rekreation og grønt. Den grønne kile kan på denne måde trækkes hele vejen fra havnen til krysset mellem Scandiagade og Tegholmegade og så skabe en grøn lomme mellem husene.

Parkering lægges i eksisterende parkeringshus

Den grønne kile strækker gennem grunden og skaber en grøn forbindelse fra Sydhavnen til Kongens Enghave.

Det grønne rum mellem husene opleves som en udvidelse af kvarterets labyrint af små grønne korridorer, der både skaber uformelle mødesteder og opretholder funktioner som eksempelvis cykelparkering.

Landskabet består af to dele. Den grønne kile og en ny plads som etableres op ad krysningen mellem Scandiagade og Teglmolmsgade. Pladsen skaber en generøs ankomst når man kommer fra krydset, men også for dem der kører forbi.

Pladdannelsen mellem Friluftsrådet, den eksisterende bygning og den nye erhvervsbygning er en udpræget urban tilføjelse der vil løfte hele områdets identitet.

Med udgangspunkt i en central cirkulær vandkunst breder brolægningen sig som ringe i vandet mellem husene ud til krydset Scandiagade – Tegholmegade.

Pladsen opleves som en gågade med en max. 15 km/t. restriktion hvor varelevering og biler til det nye erhvervshus og cykelparkeringskælder finder vej på forgængeres og cyklisternes præmis. Når der ikke er biler i rummet – hvilket vil være 90% af tiden vil det opleves som næsten transcendentalt byrum der dyrker ro og helhed. Helheden der samles omkring vandkunsten er kraftfuld enkel og giver derigennem plads til alverdens uforudsete events: Gadefest, loppemarked, løb og leg. Arkitekturen sætter ingen grænser - kun fantasien.

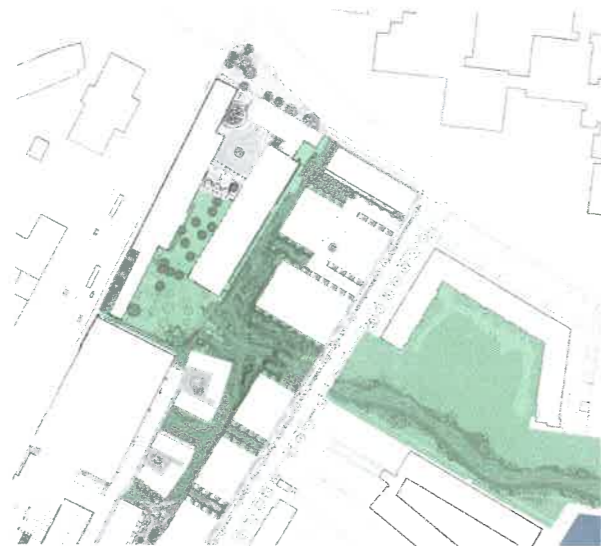
Pladdannelsen ved krysset bliver porten ind i den grønne kile

A.C. Meyers Vænges landskab er tegnet af Entasis med maksimal biodiversitet, bæredygtighed, oplevelse og leg for øje. Landskabet er stadig spændt, en græsser, bunddække, blomster, buske og træer er ved at få ordentlig fat og vi ser med store optimisme på hvordan den bæredygtige, biodiverse helhed vil vokse sig stærkere år for år.

Den Grønne kile står som en biodivers, grøn og legende åre, der forbinder havnen og Kongens Enghave. Vi vil øge områdets rekreative kvalitet og sikre liv i den grønne kile.

Kilen binder hele området sammen og er en grøn oase skærmet for støj fra den trafikeret Scandiagade. Den grønne kile skal være et frodigt, grønt byrum hvor biodiversitet, rekreation og leg står i fokus. Til gavn for alle der opholder sig, bor og arbejder i området etableres denne grønne parken mellem husene bestående av træer, blomster og buske.

Den grønne kile som en biodivers grøn lunge mellem husene

Landskabet består af et manifold av buske, blomster og træer. Den biodiverse grønne åre som strækker sig gennem landskabet sikrer et rig plante og dyreliv og inviterer til ophold og rekreation i det grønne.

Mangfoldigheden af beplantningstyper skaber varierende motiver og farvesammensætninger igennem årstiderne. Samtidig skabes den bedste ramme for et rigt insekt og fugleliv.

Et af fokusområder handler især om biodiversiteten og etableringen af "vilde" naturområder i et nordisk biotopprogram, men som samtidig inviterer til brug. En sund natur gør også mennesker sundere, både fysisk og mentalt.

Den grønne kile med et mangfold av arter

Byggeindustrien er i dag ansvarlig for en meget stor andel af udledning af drivhusgasser og for den enorme jagt på ressourcer, som påvirker klodens økosystemer. Vores yngre generationer ser med forundring og bekymring på vores forvaltning af deres arv.

Bygherre i samarbejde med Entasis, vil med dette projekt vise, at der er et reelt svar på de mange spørgsmål: at miljømæssig ansvarlighed kan forenes sømløst med oplevet arkitektonisk kvalitet og med en bæredygtig økonomi.

For bygherre er det vigtigste, at vi udvikler og bygger med omtanke for planeten og for de fremtidige brugere og beboere i området. Vi vil arbejde med fremmer social sammenhæng, skabe byliv og møde mellem mennesker. Samtidig ønsker vi å bygge bygninger, der er designet ud fra et bæredygtigt paradigme, og reducerer det samlede miljø aftryk over deres levetid sammenholdt med konventionelt designede bygninger.

Vi har særlig erfaring med at tage afsæt i FNs verdensmål for bæredygtig udvikling. Samtidig har vi god kendskab til DGNB certificering og er ved at implementere mulighederne knyttet til en bæredygtig realisering av projektet.

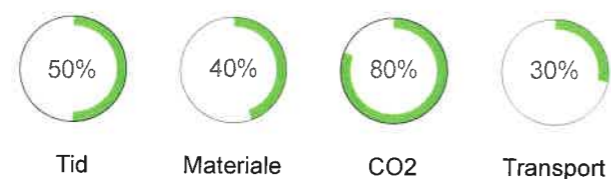

FNs 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

Vores mål har været at forene en bæredygtig udvikling af den nye bygning, med en øget oplevet kvalitet af landskabet mellem husene. Det gælder selve bygningernes energiprofil og livscyklus men også landskabets generøse kvalitet og biodiversitet.

Emissionen af drivhusgasser kan reduceres ved at erstatte beton med træ i bygninger. Bygningen tænkes derfor opført i byggesystemet CREE, som består af ressourceoptimerede træ-hybriddæk, bærende limtræssøjler og en træramme facade, hvorpå der kan monteres en vedligeholdelsesvenlig facadebeklædning.

I CREE-bygninger kan der opnås en op til 80% CO2 besparelse alene i materialerne i råhuset til sammenligning med en traditionel betonbygning. Brugen af træ gør det muligt, at den absorberede CO2 i træet lagres i bygningen, i stedet for at frigives atmosfæren ifm. betonproduktion. For hver m3 beton, der ikke bruges til at støbe med, spares i runde tal 1 ton CO2 og for hver m3 træ der benyttes i stedet lagres 1 ton CO2 i den færdige bygning.

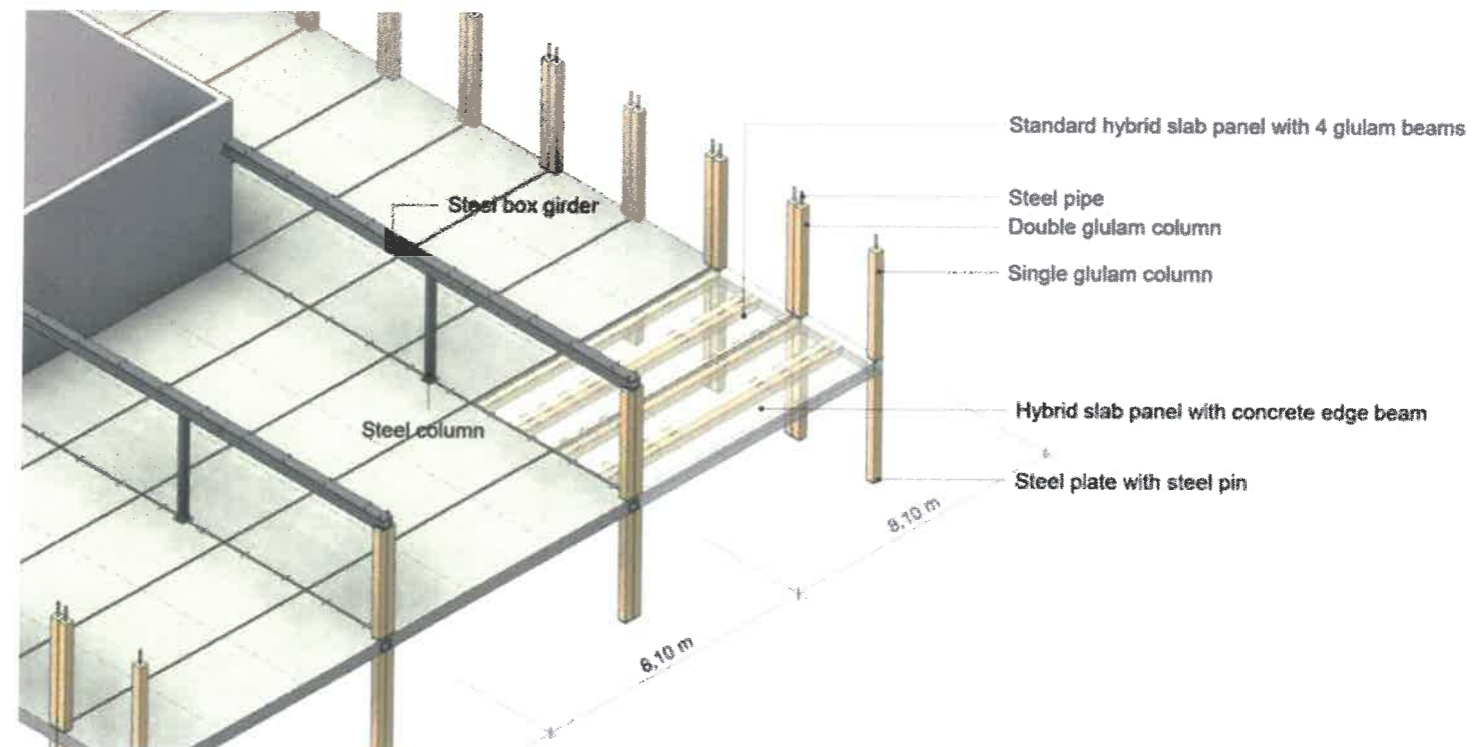
Potentielle besparelser

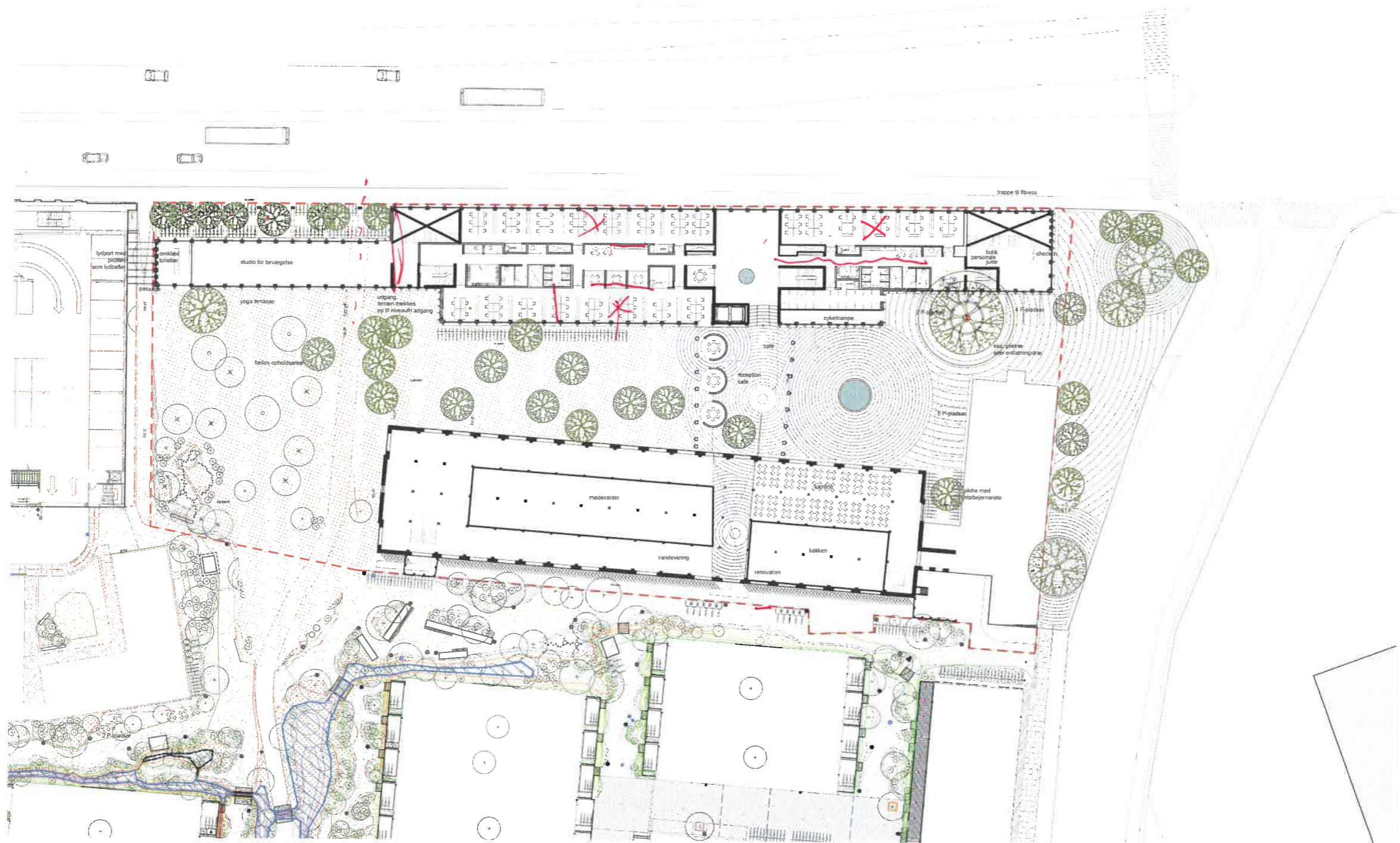

Bygningen er tænkt opført i byggesystemet Cree. Cree er et patenteret træbyggesystem hvor anvendelsen af træ bliver synligt og identitetsbærende for bygningen. Søjler og bjælker står i svære dimensioner af træ, og refererer til havnens gamle pakhuse. De fuldt eksponerede søjler og bjælker giver huset en god ambience og træet kan absorbere og afgive fugt uden risiko for skimmelsvamp.

Systemet fører til en reduceret byggetid og betydeligt mindre tung byggepladstrafik, til glæde for byen som helhed. Ved implementering af Cree opnår bebyggelsen let en høj grad af bæredygtighed – eksempelvis DGNB Guld. Det er vores håb at bygningen ved anvendelse af Cree kan blive et grønt fyrtårn for kvarteret.

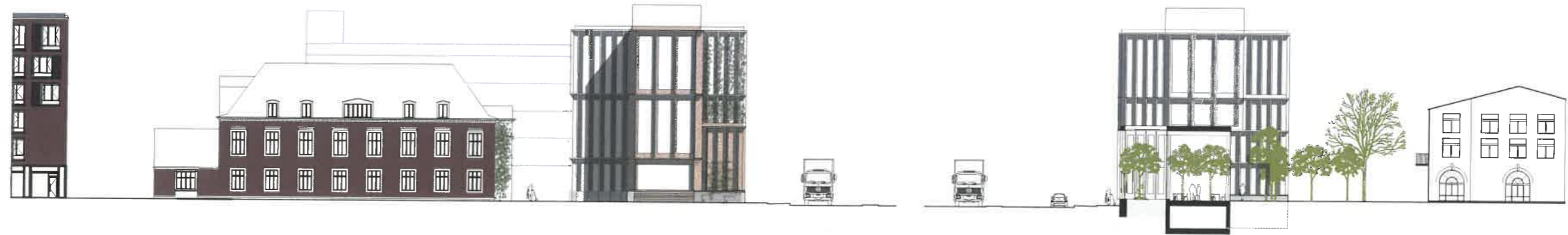

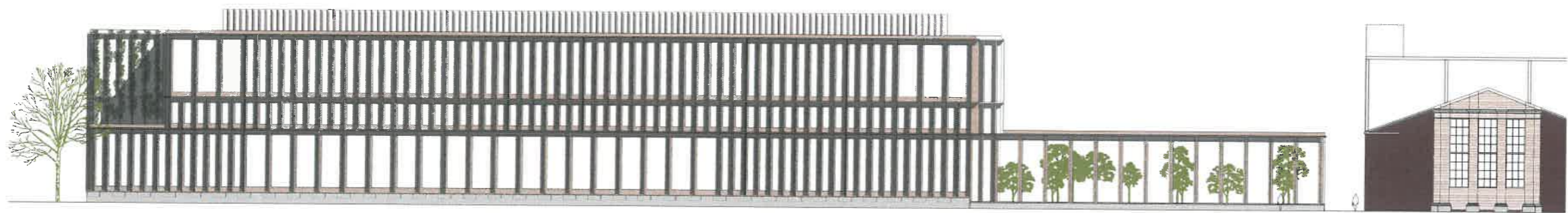

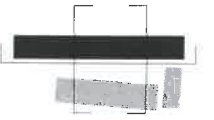
*Gavl nord
Gavl syd / Snit orangerie*

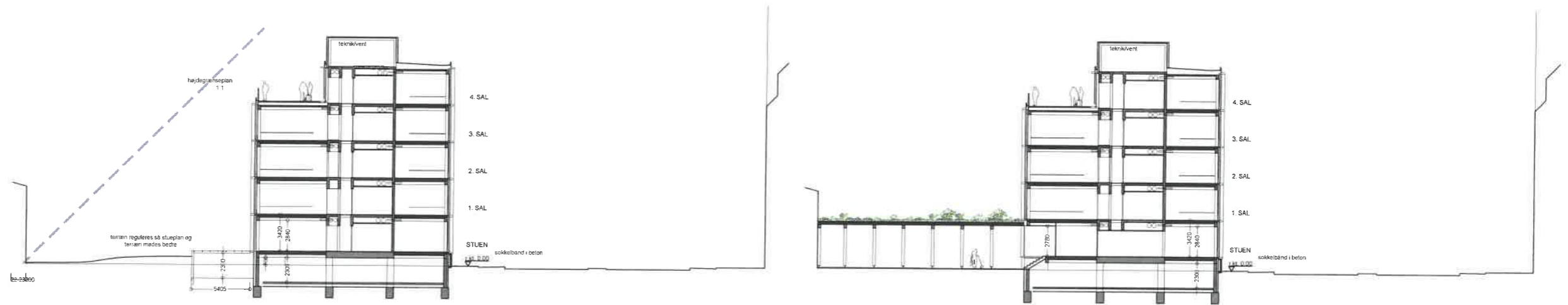
Gadefacade

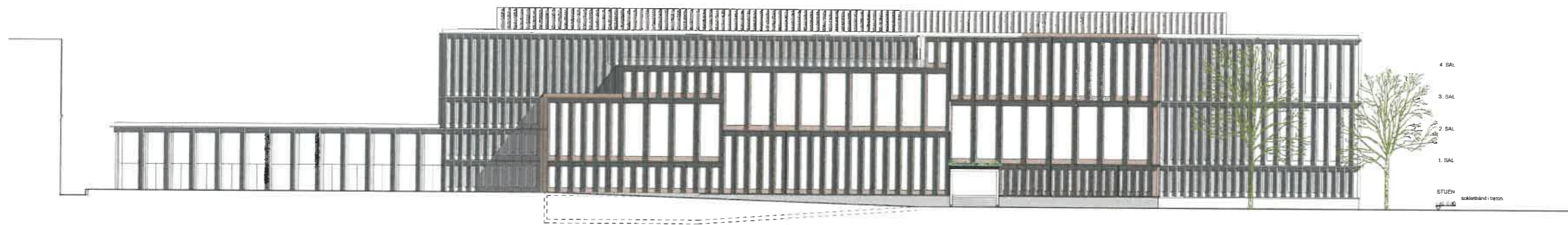

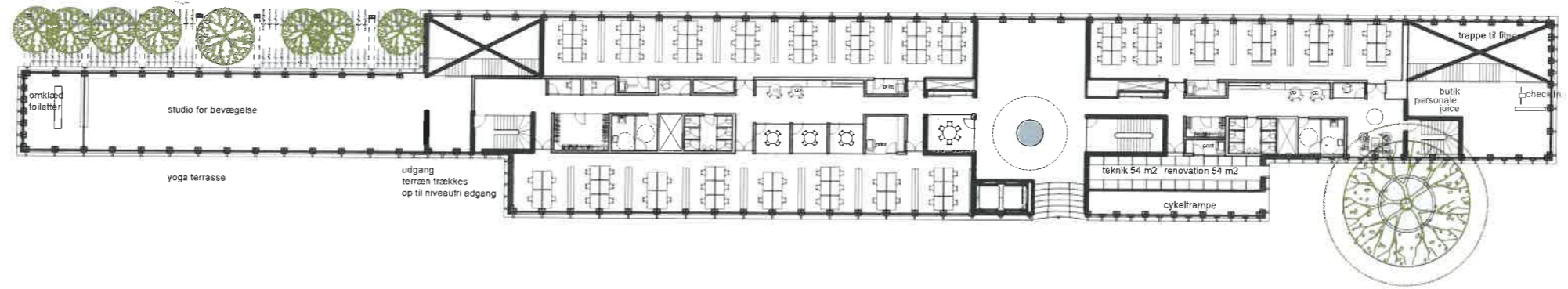

Snit bygning
Snit bygning og passage

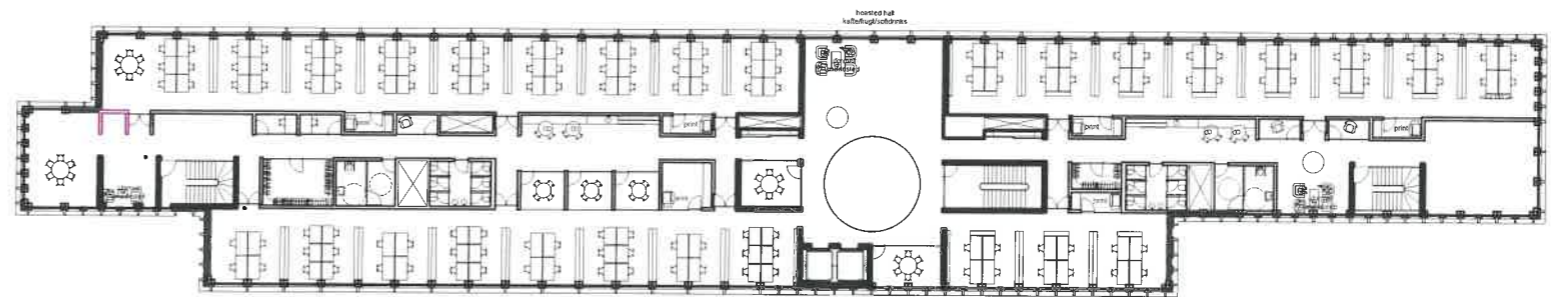

Gårdfacade

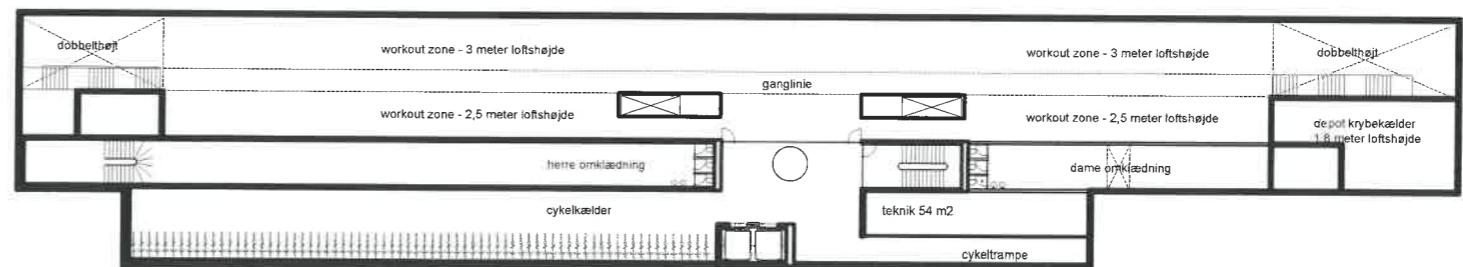

Stuen

Standard etage

Kælder

Nord facade
Syd facade

Vest facade

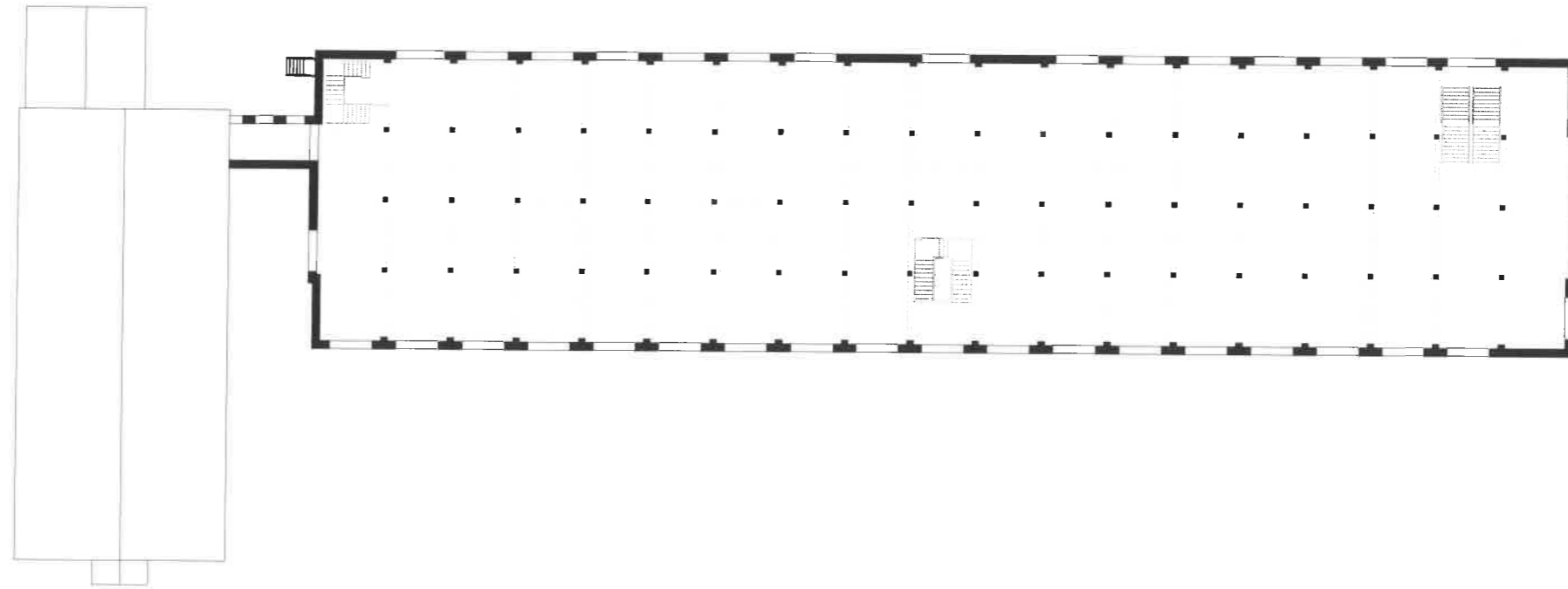

Øst facade

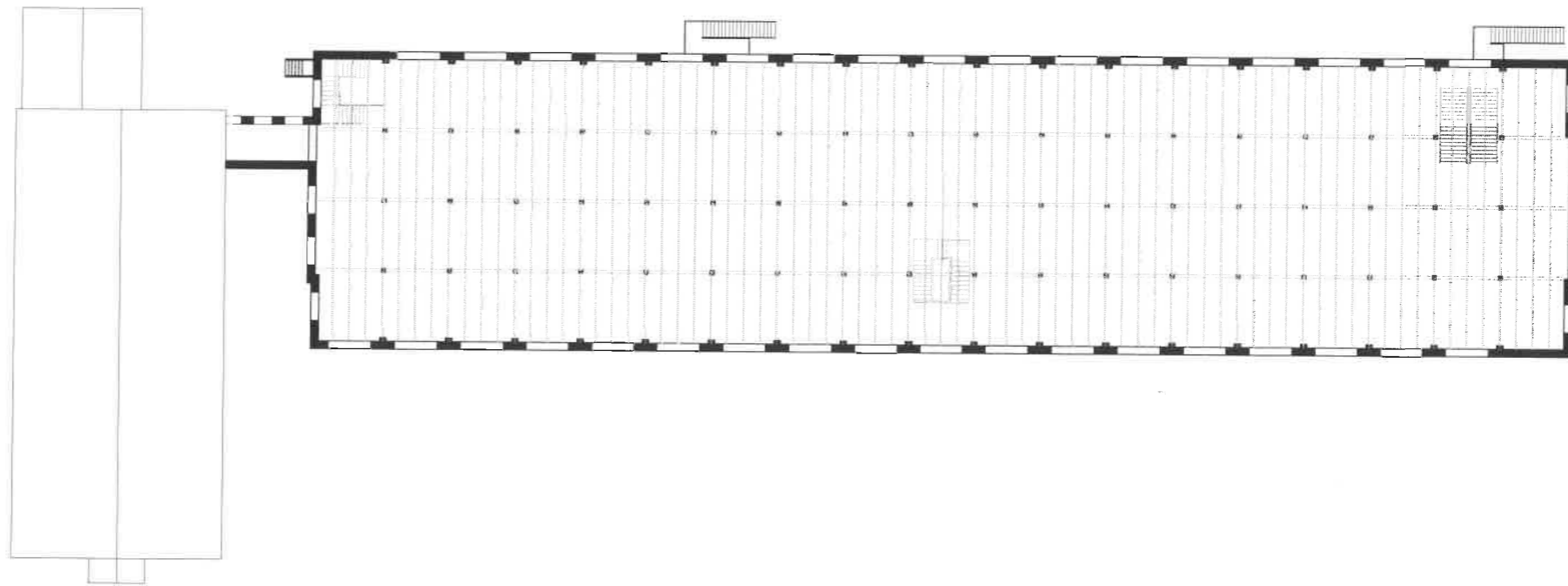

Stuen

1. sal

Lokalplan-område matrikel Nr.	matr. areal m2	bebyggelses-%	
		%	m2
XIIB	7'752.0	150	11'628.0
Matr. 523	4'045.0		
Matr.477 (del af)	3'707.0		

	bygninger		etage-areal (brutto) m2	anvendelse	friarealskrav		PP-pladser; bil og cykel			
	ny	eks. etage			%	m2	Bil	Cykel	overd.	pladskr.
SAMLET brutto m2, friarealskrav, PP-pladser for	BYGNING 1 + 2 + 3 + Orangerie			ca. 11'554.0		1'155.4	59	462	131	23
TOTAL brutto m2, friarealskrav, PP-pladser for	BYGNING 1			ca. 1'357.0		135.7	* 12	54	14	3
	x	stue /1.sal	1'357.0	Erhverv	10	135.7	-	54	14	3
TOTAL brutto m2, friarealskrav, PP-pladser for	BYGNING 2			ca. 3'063.0		306.3	13	123	46	6
	x	stue	ca. 1'535.0	Erhverv	10	153.5	7	61	15	3
	x x	1.sal	ca. 1'528.0	Erhverv	10	152.8	6	61	31	3
TOTAL brutto m2, friarealskrav, PP-pladser for	BYGNING 3			ca. 6'880.0		688.0	32	275	69	14
	x	stuen	ca. 1'556.0	Erhverv	10	155.6	7	62	16	3
	x	1.sal	ca. 1'268.0	Erhverv	10	126.8	6	51	13	3
	x	2.sal	ca. 1'465.0	Erhverv	10	146.5	7	59	15	3
	x	3.sal	ca. 1'473.0	Erhverv	10	147.3	7	59	15	3
	x	4.sal	ca. 1'118.0	Erhverv	10	111.8	5	45	11	2
<i>tæller ikke med til arealberegninger</i>	x	5.sal	- 600.0	Teknik	-	-	-	-	-	-
TOTAL brutto m2, friarealskrav, PP-pladser for	ORANGERIE			ca. 254.0		25.4	1	10	3	1
	x	stue	ca. 254.0	Erhverv	10	25.4	1	10	3	1
TOTAL AFVIGELSE	SAMMLET brutto m2 vs 150 bebyggelses-%			ca. -74.0						optimalt er en afvigelsen hvilken er mindre eller = 0m2

Nøgletal forklaring	Erhverv	10	1/214m2	4/100m2	25%	2/1000m2
	Bolig	40	1/250m2	4/100m2	ikke krav	2/1000m2
	Ungdomsboliger	30	1/250m2	4/100m2	50%	2/1000m2

* krav fra Friluftsrådet til at de opretholder deres 12 pladser

Udarbejdet af 3RK, Poul Nielsen Arkitekt maa

Arealberegninger i relation til ønske om udarbejdelse af lokalplantillæg til lokalplan 310

Ejerne af ejendommen matr. nr. 523 KE, beliggende Scandiagade 13, 2450 København SV, ønsker, at tilkøbe en del af matr. nr. 477 KE for at kunne opføre en ny bebyggelse mod Vasbygade.

Matr. nr. 477 KE er ejet af grundejerforeningen og dele af ejendommen er gennem tiderne anvendt som byggeretsgivende og som friareal for de omkringliggende ejendomme.

Byggeret

De 4 ejendomme matr. nr. 287, 451, 502 og 538 er opført efter lokalplan 310 med en bebyggelsesprocent på 110. Dette har kun været muligt ved at overføre byggeret fra ejendommen matr. nr. 477. Dette er herefter sikret ved tinglyste deklARATIONER med et samlet areal på 19.387 m².

Deklarationerne kan aflyses for de 3 ejendomme 451, 502 og 538, såfremt der ved lokalplantillæg sker en hævnning af bebyggelsesprocenten fra 110 til 150 for ejendommene, idet ejendommene nu tilsammen har en bebyggelsesprocent på 150.

Matr. nr. 451:
Grundareal: 8.543 m²
Bruttoetageareal: 12.553 m²
Byggeret med 150: 12.816 m²
Til overs 263 m²

Matr. nr. 502:
Grundareal: 8.137 m²
Bruttoetageareal: 12.479 m²
Byggeret med 150: 12.206 m²
Overbebygget med 273 m²

Matr. nr. 538:
Grundareal: 9.779 m²
Bruttoetageareal: 14.700 m²
Byggeret med 150: 14.669 m²
Til overs 31 m²

Disse 3 ejendomme, der er beliggende i samme lokalplanområde, vil tilsammen ved en bebyggelsesprocent på 150 have et overskud på 21 m².

Matr. nr. 287:
Grundareal: 12.037 m²
Bruttoetageareal: 13.965 + 11.670 m² = 25.635 m²
Byggeret med 150: 18056 m²

Ejendommen vil ved en bebyggelsesprocent på 150, være overbebygget med 7.579 m². Hvis bebyggelsesprocenten for denne ejendom bevares på 110 vil der fortsat være overbebygget med 9476 m².

De øvrige ejendomme i området har ikke byggeret fra matr. nr. 477 KE.

Ifølge BBR er ejendommen matr. nr. 477 på 21.801 m². For at muliggøre et nyt byggeri på hjørnet af Scandiagade og Teglmholmsgade skal der overføres 3.640 m² heraf. Der er herefter 18.161 m² tilbage af matr. nr. 477.

Hvis byggeretten ikke hæves på ejendommen, men bevares på 110, vil der være en byggeret på 19.977 m². Heraf er der afgivet (efter lokalpalen tillæg der muliggør en bebyggelsesprocent på 150 for de 3 ejendomme 451, 502 og 538) 9476 m². Der vil altså være en byggeret på den resterende ejendom på 10.501 m².

Med en hævet bebyggelsesprocent på ejendommen til 150 giver det en byggeret på 27.241 m². Heraf er 9476 m² allerede brugt. Der vil i så fald være en byggeret på 17.765 m² tilbage.

Friareal

Ifølge notat fra den 12. oktober 2020 fra LE 34 er der, i relation til området, et friareal tilovers på matr. nr. 477 KE. Friarealets størrelse er angivet til 7.126 m².

Aralet er fremkommet ved et opgjort friareal for ejendommen på 15.556 m². Ifølge BBR er ejendommen matr. nr. 477 på 21.801 m², hvoraf 6.601 m² er vejareal. Aralet skal altså rettes til 15.110 m².

Ved byggerierne på ejendommene matr. nr. 287, 502, 451, 538, 286b er der reserveret friareal på ejendommen matr. nr. 477 KE på tilsammen 5.574 m². Herudover er der ved byggerier lokalplanens delområde XII A reserveret friareal på 2.856 m².

Tilsammen er der reserveret et friareal på 8.430 m² på ejendommen matr. nr. 477 KE.

Der er herefter et resterende muligt friareal på 6.680 m² på ejendommen.

I relation til det ønskede byggeri på hjørnet af Scandiagade og Teglmholmsgade er der behov for at overføre ca. 3.640 m² fra ejendommen matr. nr. 477 KE og til ejendommen matr. nr. 523 KE.

Der vil herefter være et muligt friareal tilbage af matr. nr. 477 på 3.040 m².

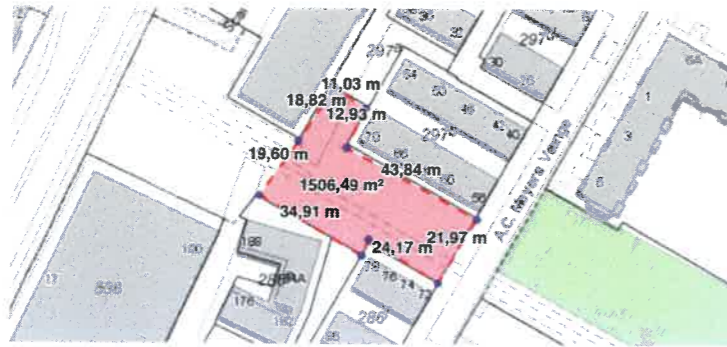
Det bemærkes, at parkeringsarealet på den sydlige del af matr. nr. 477 ikke ses at være godkendt i byggesagsarkivet.

31. marts 2022

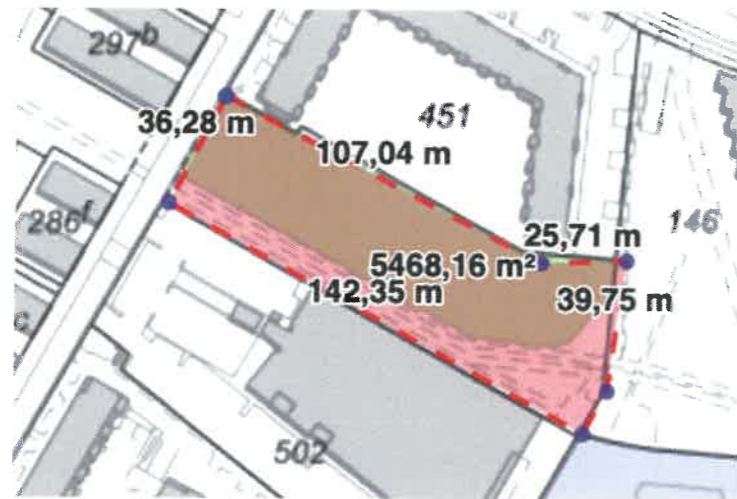
3RK
Arkitekt maa
Poul Nielsen

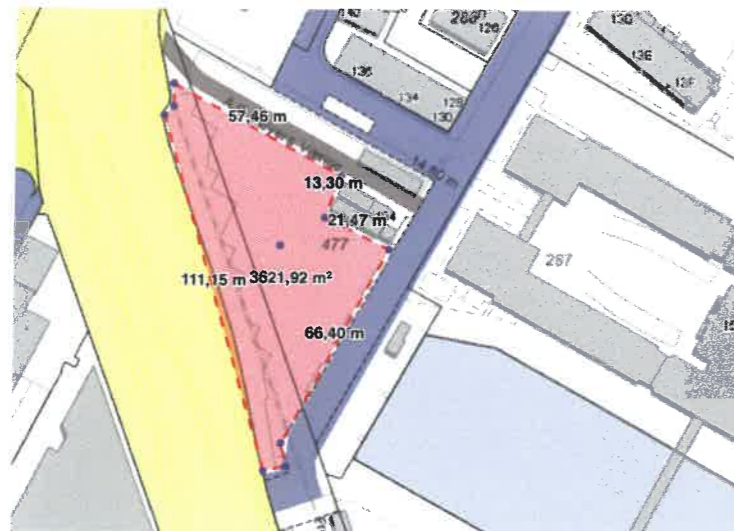
Udarbejdet af 3RK, Poul Nielsen Arkitekt maa

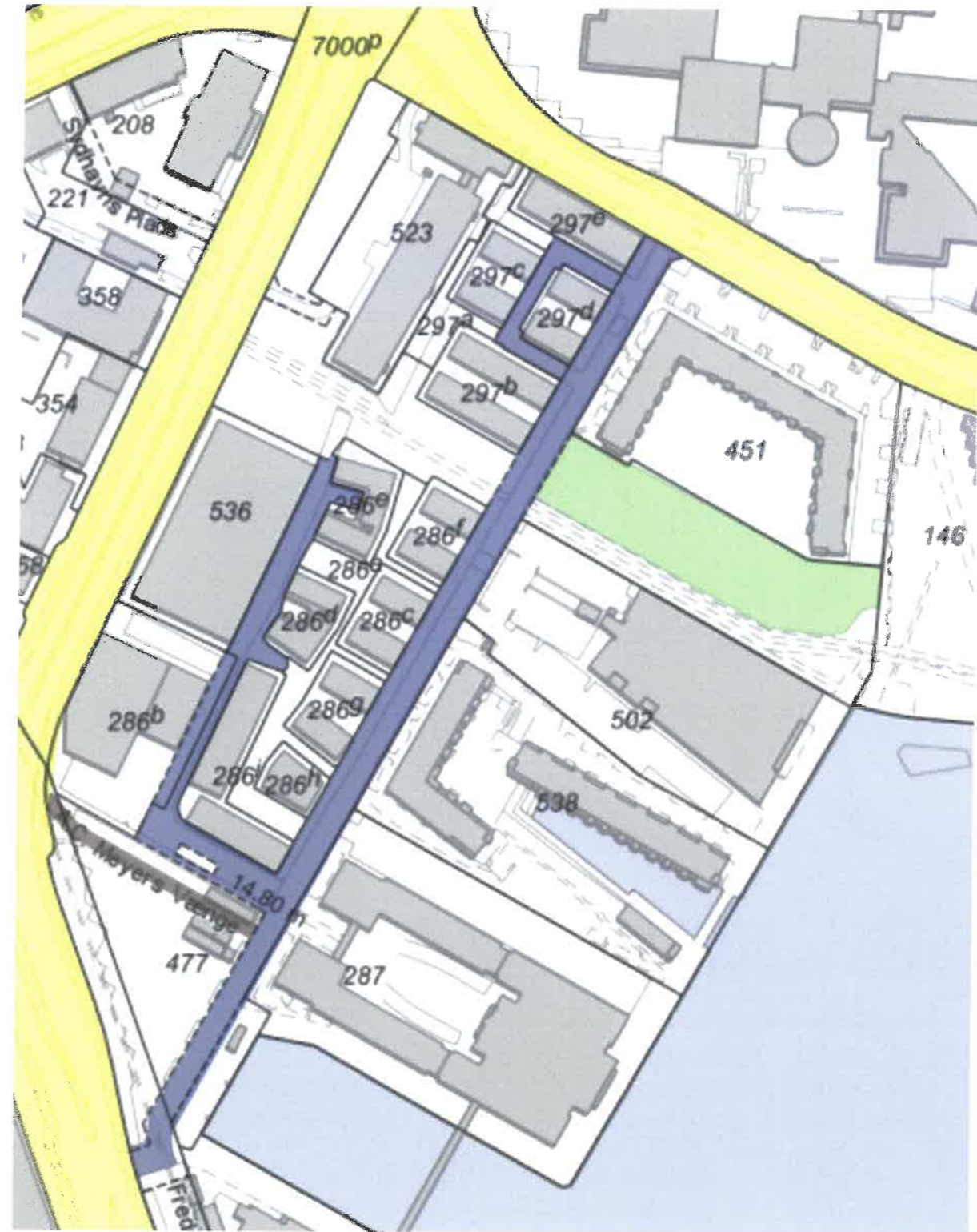
del af matriklen 477

del af matriklen 477

sydlige parkeringsarealet

Samlet vejarealet ved lokalplanområde XIIA, XIIB, XIIC

nc@apostrofgruppen.dk
+45 21 91 77 79

Apostrof Gruppen
Ørholmvej 61
2800 Kongens Lyngby

Apostrof

poulnielsen@3rk.dk
+ 45 30 66 86 72

3RKøbenhavn II
World Trade Center Ballerup
Borupvang 3, 2760 Ballerup

entasis@entasis.dk
+45 33 33 95 25

Entasis
Trelleborggade 7,
2150 Nordhavn

entasis

Nyt fra formanden og formandskabet

Resume: Orientering om formanden og formandskabets møder og aktiviteter.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling:

Udarbejdet af, dato: Annesofie Bjerre, Flemming Torp, Winni Grosbøll og Torbjørn Eriksen, 6. september 2022.

Bilag:

- Der foreligger ikke yderligere bilag til dette dagsordenspunkt.

Indstilling

Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Formanden orienterer om møder med eksterne samarbejdspartnere med videre.

Der er afholdt møder i formandskabet henholdsvis den 17. og 31. august 2022 med følgende dagsordenspunkter:

Mødet den 17. august 2022:

- Opfølgning på bestyrelsesseminar og møde 27.-28. juni 2022.

Mødet den 31. august 2022:

- Forretningsorden.
- To punkter til drøftelse i forhold til form, måden den er skrevet på: budget 2023 og shelterbooking.
- Udvalgskommissorier.
- Årshjul for bestyrelsen.
- Planlægning af bestyrelsesmødet den 14. september 2022: mødeledelse, arbejdsformer med mere.

Endvidere orienteres om status og processer for naturnationalparker og urørt skov jævnfør de respektive interessentgrupper.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Beslutning

Nyt fra direktionen

Resume: Fratrædelse og ansættelse af medarbejdere, nyt om ejendommen Scandiagade 13, 2450 København SV samt øvrige meddelelser fra direktionen.

Strategisk ophæng:

Seneste behandling: Bestyrelsen orienteres løbende i forbindelse med bestyrelsesmøderne.

Udarbejdet af, dato: Winni Grosbøll og Torbjørn Eriksen, 5. september 2022.

Bilag:

- Der foreligger ikke yderligere bilag til dette dagsordenpunkt.

Indstilling

Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

- **Ejendommen Scandiagade 13 (WG):** Vi har desværre haft rotter i huset og er i gang med at finde ud af, hvor de kommer ind. Det var ikke muligt på baggrund af tv-inspektion, og kommunen har henstillet til, at vi foretager den nødvendige opgravning med henblik på at udbedre skaden inden 30. september 2022. Forventeligt skal fortovet langs husmuren graves op.
- **GDPR-orientering (WG):** Der er igangsat et samarbejde med firmaet DPO Danmark Aps. omkring opdatering af GDPR relaterede opgaver og fortegnelser. Heri indgår blandt andet tre workshop for husets medarbejdere med henblik på opkvalificering i GDPR-reglerne.
- **Forberedelse af Folketingsvalg (WG):** Der er udarbejdet et lille pitch på Friluftsrådets ønsker og prioriteter til en ny regering, som danner afsæt for dialog med de respektive partier. Oplægget har været drøftet med formandskabet og er rundsendt til bestyrelsen.
- **Status på lovgennemgang om adgang til naturen (TOE):** Friluftsrådet var sammen med en række andre organisationer indkaldt til dialogmøde med miljøministeren og miljøordførerne den 26. august 2022. Mødet blev dog udskudt. Der orienteres på mødet om eventuelt nyt i forhold til den videre proces.
- **Programmet Eco-Schools i Afrika: Retten til uddannelse (TOE) - LUKKET PUNKT**
Der orienteres på mødet om sidste nyt i sagen.
- **Personale (WG/TOE):**

- **Sabine Pedersen** er ansat i en deltidsstilling i seks måneder til diverse analyse- og administrationsopgaver i sekretariatet – herunder koordination af GDPR-arbejdet. Sabine har i det seneste halve år været i virksomhedspraktik i Friluftsrådet.
- **Bjarke Carlfeldt Schytt** er ansat som ny studentermedarbejder. Bjarke skal primært bistå projekt Gå Nye Veje og det lokale arbejde.
- **Karen Præstegaard Hendriksen** går på barsel fra 1. november 2022. Der afholdes aktuelt samtaler med henblik på ansættelse af barselsvikar for Karen.
- Der afholdes medio september 2022 samtaler på en **ny stilling som konsulent i udlodningsadministrationen**. Endvidere er der den 5. september 2022 opslået en **ny stilling som kommunikationskonsulent**.
- Den årlige **trivselsundersøgelse** blandt medarbejderne gennemføres i september 2022.

Økonomi og resurser

Tidsplan

Beslutning